

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΡΗΤΗΣ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ Ο ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΙΔΟΥ

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

ΠΙΤΣΟΥΝΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ

ΡΕΜΕΔΙΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1.1 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	5
1.2 Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ	6
1.3 Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	7
1.3.1 Δυνατότητα Ανάπτυξης της Οικονομίας	7
1.3.2 Παράγοντες που επηρεάζουν την Τουριστική Κίνηση	8
1.3.3 Παράγοντες της Τουριστικής Αγοράς	8
1.4 ΤΟ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ	9
1.5 Η ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	11
ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	11
2.1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	11
2.2 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	12
2.3 ΣΥΝΕΧΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	12
2.4 Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	13
2.5 Ο ΜΑΖΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	13
2.6 ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	14
2.7 ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	15
2.8 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ	15
2.9 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ	16
2.10 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	17
2.11 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΗΣ	18
2.12 ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	18
2.13 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ	20
2.14 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	21
2.15 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	22
2.16 Ο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	22
2.17 Ο ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	23
2.18 Ο ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	25
2.19 ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	26
2.20 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	27
2.21 Ο ΛΑΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	28
3.1 Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	28
3.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	29
3.3 Η ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	30
3.4 ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΗΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	31
4.1 Ο ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	31
4.2 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΧΕΙΜΑΣΗΣ	32
4.3 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΣΠΟΡ	33
4.4 ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	34

4.5 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΟΥ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	40
4.6 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	42
4.7 ΕΙΔΗ ΧΕΙΜΕΡΗΝΩΝ ΠΑΡΑΘΕΡΗΣΤΙΚΩΝ ΘΕΡΕΤΡΩΝ	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο	45
ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ-ΚΕΝΤΡΑ-ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ	45
5.1 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ.....	45
5.2 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ	57
5.3 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο	77
ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ.....	77
6.1 Η ΑΠΛΗ ΠΕΖΟΠΟΡΕΙΑ	78
6.2 ΟΡΕΙΝΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ	78
6.3 ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ.....	79
6.4 ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ.....	80
6.5 ΟΡΕΙΝΗ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ	81
6.6 ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ.....	81
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο	82
TIME SHARING	82
7.1 ΧΡΟΝΟΜΕΡΙΣΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ.....	82
7.2 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ TIME SHARING	83
7.3 ΤΡΟΠΟΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ TIME-SHARING	84
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο	86
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ	86
8.1 Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	86
8.2 ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ Χ.Κ.	91
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο	97
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	97
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο	100
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	100
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	109
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	110

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1°

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τουρισμός αποτελεί ένα πολυδιάστατο φαινόμενο με οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις, οι επιδράσεις του οποίου δεν μπορούν να υποεκτιμηθούν. Με τη σύγχρονη μορφή του, ο τουρισμός έχει πάρει πια μαζικό χαρακτήρα, γεγονός που τον κάνει να διαφοροποιείται ουσιαστικά από παλαιότερες μορφές του. Ο τρόπος με τον οποίο εκδηλώνεται σήμερα, δεν διαφέρει σε γενικές γραμμές από εκείνον του παρελθόντος.

Μέσα από αυτή την πτυχιακή θέλαμε να αναλύσουμε τον χειμερινό τουρισμό στην Ελλάδα τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει, και να προσπαθήσουμε να δώσουμε και να βρούμε και κάποιες λύσεις. Επίσης αναφερόμαστε και σε διάφορες εναλλακτικές και ειδικές μορφές τουρισμού αρκετές από τις οποίες έχουν μεγάλη ανάπτυξη στην χώρα μας ειδικά τα τελευταία χρόνια είτε από εσωτερικό τουρισμό είτε από τον εισερχόμενο τουρισμό λόγω και της γεωγραφικής θέσης της χώρας μας. Στόχος μας ήταν να βρούμε τα χιονοδρομικά μας κέντρα και καταφύγια, τους διάφορους χειμερινούς προορισμούς και τις ομορφιές τους στην Ελλάδα

1.1 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΓΕΝΙΚΑ

Ο ρόλος του τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να αναπτυχθεί περαιτέρω στο μέλλον, καθόσον ο ελεύθερος χρόνος, οι διακοπές, η αναψυχή κερδίζουν μια κεντρική θέση στις σύγχρονο τρόπο ζωής . Κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες ο τουρισμός έχει αποδείξει καθαρά ότι έχει την δυνατότητα να δημιουργεί οικονομική άνθηση για ολόκληρες περιφέρειες, θέσεις εργασίας και ευημερία για τους κατοίκους τους. Ολόκληρες περιοχές οπός τα νησιά μας στηρίζονται ή προσβλέπουν σ' αυτόν για το μέλλον τους.

Η ανάπτυξη του αυτή δεν είναι χωρίς συνέπειες, συνοδεύεται και από την αύξηση των πιέσεων που ασκούνται ιδιαίτερα στους τοπικούς περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς πόρους όπως και στις υποδομές. Το πρόβλημα εμφανίζεται οξυμένο όπου αυτή η ανάπτυξη γίνεται άναρχα και απρογραμμάτιστα. Έτσι οι τοπικές αρχές βρίσκονται μπροστά σε μια πραγματική πρόκληση που καλούνται να διαχειριστούν. Το περιβάλλον στις βασικότερες του εκφάνσεις, φυσικό, πολιτιστικό, και δομημένο, αποτελεί κύριο συστατικό του τουρισμού, αφού συνδέεται άμεσα με τη διαμόρφωση των ποιοτικών του προδιαγραφών και επομένως προσδιορίζει τις μορφές του και επηρεάζει την ανταγωνιστικότητά του. Περιοχές με ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες, εκτεταμένες παραλίες, καθαρές θάλασσες, έντονα ιστορικά και αρχαιολογικά ενδιαφέροντα, με πλούσια χλωρίδα και πανίδα με τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλους και με ένα δομημένο περιβάλλον, που σέβεται την αισθητική και την ιστορία του τόπου και ανταποκρίνεται στις λειτουργικές και πολιτιστικές ανάγκες των ανθρώπων, βρίσκονται στις πρώτες προτιμήσεις των σύγχρονων τουριστών.

1.2 Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Ο τουρισμός, παρόλο που στηρίχτηκε από την αρχαιότητα έως σήμερα στον ελεύθερο χρόνο και τη μετακίνηση, παρουσίασε διαχρονικά μια μορφολογική εξέλιξη και μια διευρυμένη χωρικά διάρθρωση. Στην **αρχαία Ελλάδα** και στην **αρχαία Ρώμη**, ο ελεύθερος χρόνος απεικόνιζε την προέλευση και την τάξη των πολιτών που ήταν ελεύθεροι και οικονομικά εύποροι, απαλλαγμένοι από κάθε εξαναγκαστική απασχόληση. Όσοι διέθεταν ελεύθερο χρόνο, δηλαδή αυτοί που ανήκαν στα ανώτερα κοινωνικά στρώματα, είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε διάφορων τύπων ταξιδιωτικές μετακινήσεις. Μπορούμε να αναφέρουμε τις ταξιδιωτικές μετακινήσεις για λόγους αναψυχής των αρχαίων Ελλήνων και Ρωμαίων στην Αίγυπτο καθώς και τις εσωτερικές μετακινήσεις για να παρεβρεθούν σε αθλητικούς αγώνες, θεατρικές παραστάσεις, εορτές.

Κατά την διάρκεια της **Αναγέννησης**, ο τουρισμός εμπλουτίζεται με νέα κίνητρα. Οι άνθρωποι ταξιδεύουν με κύριο σκοπό την ευχαρίστηση. Στα πλαίσια των εκπαιδευτικών μετακινήσεων των Άγγλων εγγενών, δημιουργούνται στη Γαλλία 2 ειδών περιηγήσεις: η "μικρή περιήγηση", που περιλάμβανε το Παρίσι και τη νοτιοδυτική Γαλλία, "και η μακρά περιήγηση", που συμπεριλάμβανε τη Βουργουνδία, τη νότια και τη νοτιοανατολική Γαλλία.

Ο **Ηρόδοτος** (480-421 π.Χ.) περιγράφει στις περιηγήσεις του γεωγραφικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά των τόπων που επισκέπτεται και μπορεί να χαρακτηριστεί σύμφωνα με την τουριστική τυπολογία που διαμορφώνεται το 19^ο αιώνα ως '**μοντέλο τουρίστα**'. Αυτή την περίοδο εμφανίζονται τα πρώτα κρατικά πανδοχεία, που παρείχαν δωρεάν τις υπηρεσίες τους στους ταξιδιώτες, καθώς και τα πρώτα πανδοχεία κερδοσκοπικής μορφής. Αρχικά βρίσκονται αυτόνομα κατά μήκος των μεγάλων οδικών αξόνων, ενώ προς το τέλος της αρχαιότητας εμφανίζονται οι πρώτες τάσεις εμπορικοποίησης των ταξιδιωτικών μετακινήσεων.

1.3 Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

1.3.1 Δυνατότητα Ανάπτυξης της Οικονομίας

Έχει ενδιαφέρον να γίνει προσπάθεια προσέγγισης του μεγέθους κεφαλαίου του συντελεστή του τουριστικού τομέα. Υπολογίζεται ότι το 60% περίπου της τουριστικής καταναλωτικής δαπάνης στην Ελλάδα σχετίζεται με εστιατόρια και άλλα καταλύματα. Η ανάπτυξη σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας, όπως είναι ο τουρισμός, λύνει το πρόβλημα της ανεργίας διότι συνδυάζει χαμηλό κεφαλαιακό συντελεστή, δηλαδή οδηγεί στην ανάπτυξη κλάδων που χαρακτηρίζονται από χαμηλή παραγωγικότητα εργασίας.

Σύμφωνα με το **Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών** οι εξελίξεις στην τουριστική οικονομία τα τελευταία χρόνια είναι οι εξής:

- Η **τουριστική οικονομία** κυμαίνεται στο επίπεδο 18 – 20% του ΑΕΠ.
- Η **απασχόληση** στον τουριστικό τομέα ανέρχεται σε 690.000 άτομα.
- Το **συνάλλαγμα** που αποκτάται, φτάνει τα 9 δις \$ και έχει αποδειχθεί ότι ο τουρισμός έχει καταφέρει να βελτιώσει την κατανομή του περιφερειακού εισοδήματος τα τελευταία 20 – 30 έτη.
- Το **τουριστικό συνάλλαγμα** είναι 2,5 φορές μεγαλύτερο από το συνάλλαγμα των βιομηχανικών εξαγωγών και 1,8 φορές μεγαλύτερο από το σύνολο των εξαγωγών.
- Το 1960 το **τουριστικό ακαθάριστο προϊόν** ήταν ίσο με 3% του ΑΕΠ, ενώ το 2000 έφτανε το 20% του ΑΕΠ.
- Για μια μικρή χώρα με αυξημένο ποσοστό συμμετοχής των **διεθνών συναλλαγών** στο οικονομικό γίνεσθαι αυτής, ο τουρισμός και η ναυτιλία είναι κλάδοι που έχουν συγκριτικό παραγωγικό πλεονέκτημα και μεγάλη αυξανόμενη δυνητική ζήτηση.

1.3.2 Παράγοντες που επηρεάζουν την Τουριστική Κίνηση

Όλα εκείνα τα στοιχεία που καθορίζουν και ερμηνεύουν τον τουρισμό και την εξέλιξή του, συμμετέχουν για να εξηγήσουν την τουριστική ζήτηση και να υπογραμμίσουν τη συνθετότητα της. Παρακάτω αναφέρουμε τους κυριότερους παράγοντες που επηρεάζουν τον τουρισμό.

Εξωγενείς Παράγοντες

- Οι οικονομικές εξελίξεις.
- Οι δημογραφικές και κοινωνικές αλλαγές.
- Η ταξιδιωτική ασφάλεια.
- Η τεχνολογική πρόοδος.
- Η ανάπτυξη των υποδομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Οι πολιτικοί παράγοντες και το νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο.
- Η εμπορική ανάπτυξη.
- Ο περιβαλλοντικός σχεδιασμός και επιπτώσεις.

1.3.3 Παράγοντες της Τουριστικής Αγοράς

- Η γνώση του καταναλωτή για τις τουριστικές δυνατότητες και απαιτήσεις.
- Η ανάπτυξη του προϊόντος και των υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα.
- Οι τάσεις στη δομή του ταξιδιωτικού και τουριστικού τομέα.
- Το μάρκετινγκ.
- Η επάρκεια εξειδικευμένων και έμπειρων ανθρώπινων πόρων.

ΠΗΓΗ(Νίκος Ηγουμενάκης , Κώστας Κραβαρίτης , Περικλής Λύτρας, Εισαγωγή στον Τουρισμό)

1.4 ΤΟ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ

Σαν τουριστικό προϊόν μπορεί να οριστεί οποιοδήποτε τουριστικό αγαθό ή υπηρεσία προσφέρεται ή μεμονωμένα ή συνδυασμένα στην τουριστική αγορά και έχει την ιδιότητα να ικανοποιεί συγκεκριμένες τουριστικές ανάγκες ή επιθυμίες των ανθρώπων. Με αυτήν την έννοια ο ορισμός του τουριστικού προϊόντος περιλαμβάνει αγαθά, υπηρεσίες, άτομα, προορισμούς και ιδέες. Το τουριστικό προϊόν που προσφέρεται συνδυασμένα στην τουριστική αγορά είναι στην πραγματικότητα ένα σύνθετο υπηρεσιών, κατά κύριο λόγο, αφού περιλαμβάνει έναν τουριστικό προορισμό, μεταφορικό μέσο, διαμονή σε κατάλυμα, διατροφή, transfer και άλλες υπηρεσίες που συνήθως είναι προαιρετικές, μερικές δε φορές και ορισμένα αγαθά, όπως για παράδειγμα ταξιδιωτικές τσάντες, βιβλία, χάρτες κ.α. Στην απλούστερη του δε μορφή το τουριστικό προϊόν για το οποίο ο λόγος ή πακέτο, όπως χαρακτηρίζεται και αλλιώς, περιλαμβάνει έναν τουριστικό προορισμό, μεταφορικό μέσο, κατάλυμα, πρόγευμα και transfer.

Όταν ένας επισκέπτης αγοράζει ένα τουριστικό προϊόν που προσφέρεται συνδυασμένα στην τουριστική αγορά, στην πραγματικότητα αγοράζει, όπως ήδη ειπώθηκε, ένα σύνθετο υπηρεσιών κατά κύριο λόγο, η χρήση του οποίου γίνεται αργότερα, πολλές δε φορές και η αποπληρωμή του. Αυτό που έχει σημασία στην προκειμένη περίπτωση είναι ότι ο tour operator ή ο τουριστικός πράκτορας που πουλά το τουριστικό προϊόν στον πελάτη του, δεν μπορεί να του το δειγματίσει, όπως γίνεται κατά κανόνα με τα υλικά προϊόντα.

ΠΗΓΗ Νίκος Ηγουμενάκης, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ., εκδόσεις (interbooks 1999)

1.5 Η ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ

Τα χαρακτηριστικά του τουριστικού προϊόντος είναι τα εξής.

1. ΑΥΛΟΤΗΤΑ (Στερούνται υλικής, ενσώματης υπόστασης).
2. ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΤΗΤΑ (Παράγονται και καταναλώνονται ταυτόχρονα).
3. ΕΤΕΡΟΓΕΝΕΙΑ (Δεν τυποποιούνται).
4. ΦΘΑΡΤΟΤΗΤΑ (Δεν αποθηκεύονται).

Αναλυτικά οι επιπτώσεις τους στο τουριστικό προϊόν.

1.ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΥΛΟΤΗΤΑΣ

- Αδυναμία σύγκρισης ποιότητας – τιμής εκ των προτέρων .
- Αδυναμία κατοχύρωσης δικαιώματος (πατέντας).
- Δυσκολία στην επικοινωνιακή πολιτική.
- Αδυναμία δοκιμής .

2. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΤΗΤΑΣ

- Ποσοτικοί περιορισμοί.
- Το ποιοτικό αποτέλεσμα εξαρτάται τόσο από τον παραγωγό, όσο και από τον πελάτη-καταναλωτή.
- Δυσκολίες, προβλήματα της Άμεσης πώλησης .

3.ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΤΕΡΟΓΕΝΕΙΑΣ

- Η ποιότητα εξαρτάται από το ποιος και πότε παρέχει την υπηρεσία.
- Αδυναμία σταθερής και ελεγχόμενης ποιότητας.
- Αδυναμία εφαρμογής καθιερωμένων μεθόδων ποιοτικού ελέγχου.

4.ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΦΘΑΡΤΟΤΗΤΑΣ

- Αδυναμία δημιουργίας αποθεμάτων.
- Προβλήματα αντιμετώπισης εποχικών διακυμάνσεων στην ζήτηση.

ΠΗΓΗ(σημειώσεις Τουριστικού Marketing Κύριου Φραγκούλη

Αντώνη)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2.1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο εσωτερικός τουρισμός πραγματοποιείται από τον ντόπιο πληθυσμό μιας χώρας μέσα, πάντα, στα φυσικά της όρια, δηλαδή μέσα στην επικράτεια της. Αν και η συγκεκριμένη κατηγορία τουρισμού κάθε άλλο, πατά σαν συναλλαγματαγορά θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, όμως παρουσιάζει σημαντικές οικονομικές και άλλες ωφέλειες για τη χώρα στην οποία αναπτύσσονται. Μία από αυτές είναι, οπωσδήποτε και η συγκράτηση της εκροής συναλλάγματος εξαιτίας της μη πραγματοποίησης εξωτερικού τουρισμού εκ μέρους του ντόπιου πληθυσμού. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού είναι η ύπαρξη ορισμένων άλλων προϋποθέσεων . Και πρώτα από όλα θα πρέπει να δημιουργηθούν τα κατάλληλα και ταυτόχρονα οικονομικά προσιτά στους ντόπιους τουρίστες μέσα φιλοξενίας, η ανυπαρξία και η ανεπάρκεια των οποιών αποτελεί αν όχι τον κυριότερο τουλάχιστον έναν από τους κυριότερους ανασταλτικούς παράγοντες ανάπτυξης της κατηγορίας τουρισμού για την οποία ο λόγος, δηλαδή του εσωτερικού τουρισμού. Όπως είναι γνωστό, η τουριστική πολιτική ορισμένων αναπτυσσόμενων χωρών, και του συνόλου των αναπτυσσόμενωνέχει σαν κύριο σκοπό την εξηπυρέτηση του εξωτερικού συναλλαγματοφόρου τουρισμού.

2.2 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο εξωτερικός ή διεθνής τουρισμός πραγματοποιείται από τα άτομα που διαμένουν μόνιμα σε μια χώρα και την εγκαταλείπουν προσωρινά για να επισκεφτούν κάποια άλλη ή κάποιες άλλες χώρες για τουριστικούς σκοπούς και με αυτόν τον τρόπο να ικανοποιήσουν συγκεκριμένες τουριστικές ανάγκες ή επιθυμίες τους. Κατά συνέπεια εξωτερικό τουρισμό έχει οποιαδήποτε χώρα, όταν μόνιμοι κάτοικοι της επισκέπτονται άλλες χώρες για τουριστικούς σκοπούς. Στην πρώτη περίπτωση, δηλαδή όταν μόνιμοι κάτοικοι μιας ξένης χώρας επισκέπτονται μια χώρα για τουριστικού σκοπούς, τότε ο εξωτερικός τουρισμός που κάνουν χαρακτηρίζεται σαν ενεργητικός, και αυτό γιατί το κύριο χαρακτηριστικό του είναι η εισροή συναλλάγματος, για την οποία ενδιαφέρεται λίγο-πολύ όλες οι χώρες, κυρίως όμως εκείνες των οποίων οι οικονομίες βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της ανάπτυξης. Αντίθετα στην δεύτερη περίπτωση, δηλαδή όταν μόνιμοι κάτοικοι μιας χώρας επισκέπτονται μια άλλη χώρα για τουριστικούς σκοπούς, ο εξωτερικός τουρισμός που κάνουν χαρακτηρίζεται σαν παθητικός, και αυτό γιατί κύριο χαρακτηριστικό της είναι η εκροή πολύτιμου συναλλάγματος.

2.3 ΣΥΝΕΧΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Χαρακτηριστική διάκριση του συνεχούς τουρισμού είναι ότι διαρκεί όλο το χρόνο, που σημαίνει ότι σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζονται οι δραστηριότητες του από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε όλες τις εποχές, δηλαδή σε όλη τη διάρκεια του χρόνου. Οι αντιπροσωπευτικές μορφές τουρισμού αυτής της κατηγορίας είναι ο συνεδριακός τουρισμός, ο τουρισμός κινήτρων, ο τουρισμός εκθέσεων, ο τουρισμός πόλης και ο μορφωτικός τουρισμός.

2.4 Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Χαρακτηριστική διάκριση του εποχιακού τουρισμού είναι ότι δεν διαρκεί όλο τον χρόνο, που σημαίνει ότι σε αντίθεση με το συνεχή τουρισμό οι δραστηριότητες του επηρεάζονται αποφασιστικά από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε διαφορετικές εποχές, για αυτό και αναστέλλονται αυτές προσωρινά για ένα μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα κάθε έτος. Οι αντιπροσωπευτικότερες μορφές τουρισμού αυτής της κατηγορίας είναι ο γενικός τουρισμός κατά την διάρκεια του καλοκαιριού, ο τουρισμός παραχείμασης και ο τουρισμός χειμερινών σπορ.

2.5 Ο ΜΑΖΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο μαζικός τουρισμός θεωρείται η κατηγορία εκείνη του τουρισμού που χαρακτηρίζεται από ομαδικότητα συμμετοχής των τουριστών στις διάφορες φάσεις της τουριστικής δραστηριότητας, πλην όμως σε καμία περίπτωση δεν συνδέεται αποκλειστικά με τον τουρισμό διακοπών-αναψυχής τύπου μακράς διαμονής. Ο συλλογικός-ομαδικός χαρακτήρας του μαζικού τουρισμού αναφέρεται και στην τρόπο οργάνωσης και εκτέλεσης της τουριστικής μετακίνησης, δηλαδή του ταξιδιού, καθώς επίσης στη συγκέντρωση των τουριστών στους τόπους διαμονής της χώρας υποδοχής και φιλοξενίας τους. Το άτομο, δηλαδή ο τουρίστας, εντάσσεται ταυτιζόμενο ή μη ταυτιζόμενο σε ομάδες περισσότερο ή λιγότερο ομοειδών τουριστικών αναγκών και επιθυμιών, συμμορφώνεται προς ορισμένα σχήματα συμπεριφοράς, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ένα μίνιμουμ ικανοποίησης που προσφέρεται η καλή οργάνωση και εκτέλεση του ταξιδιού εκ μέρους των tour operators. Τη βάση ανάπτυξης του μαζικού τουρισμού αποτελεί σήμερα το σύστημα GIT (GROUP INCLUSIVE TOURS), που προσφέρει αλληλοεξαρτόμενες και ολοκληρωμένες υπηρεσίες, δηλαδή πακέτα, που στην απλούστερη τους

μορφή περιλαμβάνουν, όπως ήδη έχει ειπωθεί, τον τόπο προορισμού, το μεταφορικό μέσο, το κατάλυμα και το transfer.

2.6 ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο ατομικός τουρισμός είναι η αντίθετη του μαζικού τουρισμού κατηγορία, που χαρακτηρίζεται από την ανεξάρτητη ατομική οργάνωση και εκτέλεση του ταξιδιού εκ μέρους των τουριστών. Η ανάπτυξη αυτής της κατηγορίας τουρισμού συνδυάζεται σε μεγάλο βαθμό, πλην όμως όχι αποκλειστικά, με ατομικά –ιδιωτικά μέσα μετακίνησης, όπως είναι τα αυτοκίνητα, τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα θαλαμηγά σκάφη. Τόσο κατά τη μετάβαση όσο και κατά την διάρκεια της παραμονής του τουρίστα στη χώρα ή τις χώρες υποδοχής και φιλοξενίας. Ο κύριος χαρακτήρας της κατηγορίας αυτής τουρισμού είναι περιηγητικός, οι δε παράγοντες που προσδιορίζουν το μέγεθος της σε συνάρτηση με αυτό των άλλων κατηγοριών τουρισμού που προσφέρονται στην τουριστική αγορά, και αυτές είναι.(1) Η απόσταση που χωρίζει τη χώρα μόνιμης διαμονής των τουριστών από τη χώρα υποδοχής και φιλοξενίας τους.(2) Ο βαθμός οικονομικής προσπελασιμότητας των τουριστικών προορισμών στις χώρες υποδοχής και φιλοξενίας του.(3) Το επίπεδο ανάπτυξης των συγκοινωνιακών δικτύων και μέσων στις χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τους. Και (4) η προσφορά κατάλληλων από ποσοτικής και ποιοτικής άποψης υπηρεσιών στις χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τους, που διευκολύνουν τις περιηγήσεις τους και τις κάνουν πιο άνετες και πιο ευχάριστες.

2.7 ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο μορφωτικός τουρισμός αποτελεί μία μορφή τουρισμού, στην οποία τα άτομα έχουν σαν κύριο σκοπό τη συμμετοχή σε πολιτιστικές, γενικά εκδηλώσεις. Συγκεκριμένα αυτό το είδος τουρισμού που ως σημειωθεί εμφανίζει ανοδικές τάσεις διεθνώς, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων επισκέψεις ιστορικών μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, μουσείων, πινακοθηκών, παρακολουθήσεις συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων, όπερας, καθώς επίσης συμμετοχές σε πολιτιστικές εκδηλώσεις ή σεμινάρια γλωσσολογίας, φιλοσοφίας, ψυχολογίας, κοινωνιολογίας. Εξυπακούεται ότι για την ανάπτυξη αυτής της μορφής τουρισμού απαιτείται πέρα από τη βασική τουριστική υποδομή και ανωδομή και ειδική υποδομή, όπως για παράδειγμα πλούσια προγράμματα πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και μορφωτικών εκδηλώσεων. Κάτι τέτοιο όμως προϋποθέτει την ύπαρξη διεθνούς φήμης θεάτρων κάθε είδους, μουσείων, πινακοθηκών, ιστορικών μουσείων κ.α.

2.8 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Ο τουρισμός εκθέσεων πρόκειται ουσιαστικά για μία μορφή τουρισμού που αναπτύσσεται δυναμικά ολοένα και περισσότερο. Σε αυτήν υπάγονται κάθε είδους εκθέσεις που συνήθως οργανώνονται σε μεγάλα αστικά κέντρα, ώστε οι επισκέπτες τους να μπορούν να συνδυάσουν την επαγγελματική τους ενημέρωση με κάποια μορφή τουρισμού, όπως για παράδειγμα τουρισμό πόλης. Για την ανάπτυξη του τουρισμού εκθέσεων απαιτείται εκτός άλλων και η δημιουργία της κατάλληλης υποδομής και ανωδομής και συγκεκριμένα σύγχρονων εκθεσιακών χώρων, που είναι κατάλληλα εξοπλισμένοι και να διαθέτουν τους αναγκαίους βοηθητικούς χώρους, δηλαδή εστιατόρια, καφετέριες, ταχυδρομείο, γραφείο εξυπηρέτηση επισκεπτών, χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, ιατρείο κ.α.

2.9 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ο τουρισμός υγείας ή θεραπευτικός τουρισμός, όπως ονομαζόταν παλιότερα, εξελίσσεται σε μία από τις βασικότερες μορφές τουρισμού, τα δε άτομα που μετέχουν σε αυτόν έχουν σαν κύριο κίνητρο την αποκατάσταση και διατήρηση της υγείας του, τη θεραπεία και ανάρωση τους από διάφορες ασθένειες. Ας σημειωθεί ότι τα άτομα αυτά. Που κυρίως κατοικούν σε μεγαλουπόλεις και είναι κατά το πλείστο εύπορα, επενδύουν χρόνο χρήματα στην υγεία τους και κατ επέκταση στην μακροζωία τους. Τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της μορφής τουρισμού αναφέρονται από την μία πλευρά στην σύνθεση της πελατείας του, που αποτελείται αποκλειστικά από τα άτομα της δεύτερης και τρίτης ηλικίας και από την άλλη πλευρά στον τόπο που προσφέρονται οι τουριστικές υπηρεσίες και που προσδιορίζεται αποκλειστικά από τους φυσικούς του πόρους.

Η μορφή αυτή τουρισμού, εκτός από ειδικές εγκαταστάσεις υδρολουτρό-θαλασσο-αεροθεραπείας και καταλύματα αξιώσεων με συμπληρωματικές εγκαταστάσεις, όπως για παράδειγμα εστιατόρια, χώρους ψυχαγωγίας, χώρους άθλησης κ.α. ,απαιτεί και ειδικές ιατρικές και φυσιοθεραπευτικές υπηρεσίες.

2.10 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ

ΑΝΑΓΚΕΣ

Ο τουρισμός ατόμων με ειδικές ανάγκες πρόκειται για μία ειδική μορφή τουρισμού, η ανάπτυξη της οποίας προωθείται τελευταία ολοένα και περισσότερο σε ορισμένες χώρες. Βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της μορφή τουρισμού για την οποία ο λόγος είναι η δημιουργία κάθε είδους τουριστικών εγκαταστάσεων που να διαθέτουν ανάλογο εξοπλισμό για την εξυπηρέτηση των τουριστών με ειδικές ανάγκες, όπως και η προσφορά τουριστικών πακέτων που θα απευθύνεται στην ειδική αυτή κατηγορία πελατείας και θα ικανοποιεί τις δικές της τουριστικές ανάγκες ή επιθυμίες.

Επίσης θα πρέπει οι χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών που επιθυμούν να αναπτύξουν την ειδική αυτή μορφή τουρισμού να θεσπίσουν ειδικές τεχνικές προδιαγραφές που θα πρέπει απαραίτητα να τηρούν τα τουριστικά καταλύματα και οι άλλες τουριστικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται ειδικά για την εξυπηρέτηση των τουριστών με ειδικές ανάγκες. Τέτοιου είδους προδιαγραφές είναι για παράδειγμα ράμπες, ανελκυστήρες, ειδικός εξοπλισμός στα δωμάτια και τους λοιπούς χώρους τουριστικών καταλυμάτων κλπ. ώστε να μπορεί να γίνεται η χρήση τους εκ μέρους των τουριστών με ειδικές ανάγκες χωρίς προβλήματα ή τουλάχιστον με όσο το δυνατό λιγότερα γίνεται.

2.11 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΗΣ

Ο τουρισμός πόλης πρόκειται για μία μορφή τουρισμού που έχει σαν κύριο χαρακτηριστικό ότι τα άτομα που μετέχουν σε αυτόν ταξιδεύουν σε μία πόλη και την περιηγούνται για μερικές ημέρες, συνήθως δε τρεις έως τέσσερις. Οι περιηγήσεις αυτές συνδέονται άμεσα με το μορφωτικό τουρισμό και ιδιαίτερα με διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα, ενώ τα επαγγελματικά ταξίδια παίζουν και αυτά με τη σειρά τους σημαντικό ρόλο.

Ο τουρισμός πόλης πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο από τα άτομα ανώτερης μορφωτικής και εισοδηματικής στάθμης, που κατοικούν κατά το πλείστο σε μεγάλα αστικά κέντρα και που ταξιδεύουν τις περισσότερες φορές χωρίς να συνοδεύονται από τις οικογένειές τους. Τα ταξίδια αυτά οργανώνονται σε μεγάλο ποσοστό από tour operators, ταξιδιωτικά-τουριστικά γραφεία και αεροπορικές εταιρίες. Επίσης θα πρέπει να ειπωθεί ότι ένας ακόμα πόλος έλξης για πολλά άτομα που κάνουν αυτής της μορφής τουρισμού, είναι η νυχτερινή ζωή, η διασκέδαση, τα ψώνια, οι ενδιαφέρουσες εκδρομές και τέλος το ωραίο περιβάλλον.

2.12 ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η ανάγκη ενημέρωσης και επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων αυξάνει ολοένα και περισσότερο. Άτομα που συνδέονται με κοινά ενδιαφέροντα και στόχους συναντιούνται, συνεδριάζουν, συσκέπτονται, συναποφασίζουν. Επειδή δεν είναι δυνατόν πάντα τα άτομα αυτά όταν συνεδριάζουν να προέρχονται από τον ίδιο γεωγραφικό χώρο, για αυτό καθορίζουν με κάποια κριτήρια έναν κοινό τόπο για τη συνάντησή τους.

Η μετακίνηση προς τον τόπο συνάντησης είναι τουριστική μετακίνηση, που σε συνάρτηση με τον ταξιδιωτικό σκοπό αποτελεί συνεδριακό τουρισμό. Η μορφή αυτή του τουρισμού παρουσιάζεται την τελευταία δεκαετία με σταθερή ετήσια αυξητική τάση του 8-10%.

Οι ομάδες των συνεδριακών τουριστών, εκτός του ότι προσφέρουν σημαντικά οικονομικά οφέλη, παράλληλα προσβάλλουν και τον τόπο διεξαγωγής των συνεδρίων πράγμα που έχει σαν αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα μεγάλο ανταγωνιστικό πεδίο: μεταξύ κρατών, που μέσω των αρμόδιων φορέων τους προσπαθούν να πάρουν το δυνατόν μεγαλύτερο κομμάτι από την ολοένα αυξανόμενη συνεδριακή «πίτα», μεταξύ των πόλεων που προσπαθούν να καθιερώσουν σαν πόλεις συνεδρίων, μεταξύ των ξενοδοχειακών μονάδων, που στοχεύουν όχι μόνο στην υψηλή εισοδηματική στάθμη των τουριστών αυτής της μορφής αλλά και στην τόνωση της πληρότητας τους κατά την διάρκεια της χαμηλής τους περιόδου και τέλος, μεταξύ των αεροπορικών εταιρειών που συνηθειοποίησαν την απόλυτη ταύτιση, μιας κενής ξενοδοχειακής κλίσης και μιας κενής θέσης στο αεροσκάφος.

➤ Διακρίσεις συνεδριακού τουρισμού

Ισχύουν όλες οι διακρίσεις που μνημονεύτηκαν ενδεικτικά στο προηγούμενο κεφάλαιο και αφορούν τον επαγγελματικό τουρισμό μια και ο συνεδριακός αποτελεί ένα επιμέρους τμήμα του.

Εδώ κρίνουμε σκόπιμο να αναφερθούμε στις διακρίσεις των συνεδρίων αυτών κάθε αυτών εφόσον αυτά αποτελούν τον αυτοσκοπό του τουρισμού αυτού.

Τα συνέδρια διακρίνονται ανάλογα με τη διάρκεια, το μέγεθος τους, στην εθνική ή διεθνή συμμετοχή των συνέδρων, τον τρόπο χρηματοδότησης τους και τέλος την κοινή ιδιότητα κάτω από την οποία συνέρχονται οι σύνεδροι.

Η κοινή ιδιότητα των συνέδρων φανερώνει, όπως είναι φυσικό, το φορέα υπό την αιγίδα του οποίου συγκαλείται το συνέδριο. Είναι αυτόνομο πως ισχύει και το αντίστροφο.

➤ Οι σύνεδροι συχνά συνοδεύονται

Τα συνέδρια αποτελούν καταπληκτικές ευκαιρίες για διακοπές στους ή στις (συνηθέστερα) συζύγους των συνέδρων. Πολλές φορές μάλιστα, εκεί που η συμμετοχή ή όχι στο συγκεκριμένο συνέδριο βρίσκεται σε οριακά επίπεδα, το άτομο που θα συνοδεύσει είναι αυτό που θα παίξει τον αποφασιστικό ρόλο στην τελική επιλογή. Για το λόγο αυτό, τόσο ο φορέας που πραγματοποιεί το συνέδριο όσο και ο τόπος που θα διεξαχθεί έχουν, με διαφορετικά φυσικά σκεπτικά, κοινό στόχοτην προσέλκυση των συνοδών, Οι συνοδοί των συνεδρίων έχοντας περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους πραγματοποιούν υψηλή τουριστική δαπάνη που αφορά κυρίως στις οργανωμένες εκδρομές, στις αγορές, στις επισκέψεις σε εκθέσεις ή μουσεία και γενικότερα κάνοντας χρήση περισσότερων υπηρεσιών από αυτές που παρέχουν τα ξενοδοχεία.

Από τη μέχρι τώρα διεθνή εμπειρία, που αφορά συνέδρια μη υποχρεωτικής συμμετοχής, διαπιστώνεται ότι 3 στους 10 συνέδρους συνοδεύονται.

- Η επιλογή του χρόνου διεξαγωγής των συνεδρίων

Οι φορείς κάτω από την αιγίδα των οποίων πραγματοποιείται το συνέδριο, λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τους το χρόνο διεξαγωγής του. Η επιλογή γίνεται με βασικό γνώμονα την προσέλκυση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού συνέδρων. Για το λόγο αυτό, γίνεται συνδυασμός των κλιματολογικών συνθηκών που επικρατούν στον τόπο επιλογής για τη διεξαγωγή του συνεδρίου και του βαθμού της επαγγελματικής απασχόλησης των υποψηφίων συνέδρων του φορέα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Ενώ ο Σεπτέμβριος και ο Μάιος είναι οι μήνες που πραγματοποιούνται τα περισσότερα συνέδρια, αντίθετα ο Ιανουάριος εμφανίζει το μικρότερο αριθμό διεξαγωγής των (προφανώς λόγω της εορταστικής ατμόσφαιρας των ημερών και των διακοπών που τις συνοδεύουν και οι οποίες έχουν ήδη απομακρύνει πολλούς από τις εργασίες τους).

ΠΗΓΗ (Κώστας Κραβαρίτης, Συνεδρίων, Κινήτρων Εκθέσεων.)

2.13 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ο τουρισμός περιπέτειας πρόκειται για μία μορφή τουρισμού με έντονο το στοιχείο του απροσδόκητου, του άγνωστου και της έκπληξης. Φωτογραφικά σαφάρι. Περιπλανήσεις σε άγνωστες περιοχές, κωπηλασία σε ορμητικούς ποταμούς, αποτελούν μερικά από τα χαρακτηριστικά του γνωρίσματα.

Τα άτομα που κάνουν αυτής της μορφής τουρισμό είναι συνήθως νέοι άνθρωποι, κατά κύριο δε λόγο ελεύθεροι επαγγελματίες και στελέχη επιχειρήσεων.

Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ζήτηση για τουρισμό περιπέτειας προβλέπεται να σημειώσει διεθνώς αύξηση, έρχεται δε να καλύψει μια ανάγκη

του σύγχρονου άνθρωπου των μεγαλουπόλεων για εκτόνωση από το στρες που τους προκαλεί ο σύγχρονος τρόπος και η άνια της ρουτίνας.

2.14 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Είναι γνωστό ότι η ύπαρξη παιδιών σε μια οικογένεια αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα επιλογής τόσο του τόπου διακοπών όσο και του χρόνου που θα πραγματοποιηθούν αυτές.

Οι tour operators ότι όταν τα τουριστικά πακέτα που προσφέρουν στην τουριστική αγορά είναι προσιτά στις οικογένειες, τότε αυτές ταξιδεύουν συνήθως με τα παιδιά τους. Αλλά ακόμα και αν τα τουριστικά πακέτα που προσφέρουν δεν είναι και τόσο προσιτά στον οικογενειακό προϋπολογισμό, προσπαθούν να τα κάνουν, προσφέροντας ειδικές εκπτώσεις για τα παιδιά. Επίσης προσφέρουν διάφορες εκπτώσεις και στα παιδιά των οικογενειών που κάνουν ατομικό και όχι μαζικό τουρισμό, όπως για παράδειγμα στα μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιούν για την μετακίνηση τους από τον τόπο μόνιμης διαμονής τους στον τόπο του τουριστικού προρισμού.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη του οικογενειακού τουρισμού είναι η δημιουργία κατάλληλης υποδομής και ανωδομής, όπως για παράδειγμα αίθουσες παιχνιδιών, παιδικές χαρές, παιδικές πισίνες, παιδικοί σταθμοί κλπ. Και ακόμα ειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό για να προσέχει και να συντροφεύει μικρά κυρίως παιδιά.

2.15 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Η τάση που υπάρχει σήμερα για περισσότερα και μακρύτερα ταξίδια επηρέασε, όπως είναι φυσικό, και την τρίτη ηλικία που συνήθως διαθέτει ελεύθερο χρόνο, σταθερό εισόδημα, υψηλό δείκτη αποταμίευσης λόγω νοοτροπίας και τρόπο ζωής, μα πάνω από όλα μεγάλη επιθυμία για ταξίδια και γενικότερα για τουρισμό. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Τρίτη ηλικία αποτελεί το συντηρητικότερο τμήμα του τουριστικού δυναμικού μίας χώρας, που κινείται συνήθως τουριστικά στο εσωτερικό της ή το πολύ σε χώρες κοντινές και κυρίως σε αυτές που συνορεύουν με τη χώρα μόνιμης διαμονής τους. Τα συγκοινωνιακά μέσα που χρησιμοποιεί, για αυτόν το σκοπό είναι κατά κύριο το τρένο, κατά δεύτερο λόγο το ιδιωτικό αυτοκίνητο και το πούλμαν και κατά τρίτο λόγο το αεροπλάνο. Για τον τουρισμό τρίτης ηλικίας δεν απαιτείται ειδική υποδομή και ανωδομή εκ μέρους των χωρών που επιθυμούν να τον αναπτύξουν.

2.16 Ο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο επαγγελματικός τουρισμός, αποτελεί μια από τις μορφές του τουρισμού με κριτήριο διάκρισης αυτό του ταξιδιωτικού σκοπού.

«Τα επαγγελματικά ταξίδια των στελεχών επιχειρήσεων αποτελούν σήμερα μια δραστηριότητα συνδεδεμένη με τη γενικότερη επιχειρησιακή στρατηγική και την πρόοδο των εργασιών και των επιχειρήσεων...». Έτσι ένα στέλεχος συχνά αποφασίζει ότι για κάποιους λόγους είναι προτιμότερο να ταξιδέψει «επι τόπου» και να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, παρά να βασιστεί στη γραπτή ή τηλεφωνική κ.λ.π. επικοινωνία με τους συνεργάτες του. Είναι πολλοί οι

πιθανοί λόγοι που οδηγούν στη συγκεκριμένη απόφαση, αναφέρονται δε ενδεικτικά.

- Για να συνεργαστεί με τοπικά ή περιφερειακά στελέχη υποκαταστημάτων, θυγατρικών εταιρειών με τους αντιπροσώπους ή πελάτες,
- Για να συμμετέχει σε συνέδρια, σε σεμινάρια, σε διασκέψεις, ή για να γνωρίσει τη νέα τεχνολογία μέσω των ανάλογων κλαδικών εκθέσεων,
- Για να προωθήσουν προϊόντα, εφόσον είναι στελέχη επιχειρήσεων, ή για να περάσουν ευχάριστα εφόσον το ταξίδι τους αποτελεί επιβράβευση για επίτευξη κάποιου υψηλού επιχειρησιακού στόχου.

Η μορφή αυτή του τουρισμού δεν προσέχτηκε ιδιαίτερα, ίσως γιατί απο την αρχή συνδυάστηκε – κακώς – με τους εμπορικούς αντιπροσώπους και τις συγκεκριμένες ανελαστικές δυνατότητές τους στις τουριστικές δαπάνες.

Η διεθνοποίηση όμως της επιχειρησιακής δραστηριότητας, μεταξύ και άλλων προκάλεσε τη γιγάντωση του επαγγελματικού τουρισμού, γεγονός που είχε σαν συνέπεια, να αφυπνιστεί το ενδιαφέρον των κρατικών φορέων και των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Στις μέρες μας έχει αρχίσει ένας αγώνας δρόμου και ανταγωνισμού, εθνικών κυβερνήσεων, ταξιδιωτικών γραφείων, αεροπορικών εταιρειών, ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, όπως και γραφείων ενοικιάσεως αυτοκινήτων, τεχνολογικού εξοπλισμού και άλλων επιχειρησιακών δραστηριοτήτων ειδικότερου ενδιαφέροντος, για την απόσταση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου κομματιού από την ολοένα αυξανόμενη «πίτα» της επαγγελματικής τουριστικής αγοράς.

2.17 Ο ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Αθλητικός Τουρισμός είναι μια ειδική μορφή ποιοτικού τουρισμού η οποία μας δίδει την ευκαιρία να επενδύσουμε σε μία τεράστια δυναμική αγορά αλλά και ταυτόχρονα να επιτύχουμε μια προστιθέμενη αξία στο τουριστικό μας προϊόν μέσω της ανάπτυξης, της διαφοροποίησης και της αναβάθμισης του.

Σήμερα ο αθλητισμός και ο τουρισμός αποτελούν δύο μεγάλους κοινωνικούς θεσμούς, που έχουν σε πολλές περιπτώσεις άμεσες αλληλεπιδράσεις. Οι δύο

αυτοί θεσμοί γιγαντώθηκαν ειδικότερα μετά το 1960 και αποτελούν σήμερα δύο κερδοφόρες βιομηχανίες που αποφέρουν τεράστια κέρδη. Ο συνδυασμός που προκύπτει από τις τουριστικές και τις αθλητικές δραστηριότητες και η ταύτιση του χρόνου των διακοπών με το χρόνο της πραγματοποίησης των μεγάλων αθλητικών γεγονότων αποτέλεσαν τη γενεσιουργό αιτία του αθλητικού τουρισμού.

Σύμφωνα με αυτό τον ορισμό, αρκεί η γενεσιουργός αιτία πραγματοποίησης του ταξιδιού, καθώς και η δράση του τουρίστα στον τόπο διαμονής να σχετίζεται με τον αθλητισμό. Για να θεωρηθεί κάποιος αθλητικός τουρίστας, θα πρέπει να ταξιδεύει είτε για εργασία είτε για αναψυχή, με στόχο να συμμετάσχει παθητικά ή ενεργητικά με οργανωμένο και ανεξάρτητο τρόπο σε μεμονωμένα ή πολλαπλά αθλήματα.

Με βάση αυτό τον ορισμό, αθλητικός τουρίστας μπορεί να θεωρηθεί και ο κοινός τουρίστας του ξενοδοχείου διακοπών, που όμως επιλέγει το θέρετρο γιατί παρέχει τις απαραίτητες αθλητικές υποδομές και προγράμματα στα οποία είναι διατεθειμένος να αφιερώσει ένα σημαντικό τμήμα του χρόνου του

Οι τουρίστες που εντάσσονται στον αθλητικό τουρισμό ανήκουν σε 7 κατηγορίες ανάλογα με τον βαθμό εμπλοκής τους στην αθλητική δραστηριότητα και είναι:

1. Οι πρωταθλητές.
2. Οι αθλητές.
3. Οι νέοι αθλητές.
4. Οι «ερασιτέχνες» αθλητές.
5. Τουρίστες οι οποίοι αθλούνται συχνά.
6. Τουρίστες οι οποίοι αθλούνται όταν ταξιδεύουν.
7. Οι θεατές

Οι μορφές που προκύπτουν από τον αθλητικό τουρισμό και συναντώνται στην Ελλάδα είναι: Προπονητικός τουρισμός με επαγγελματικές ομάδες. Εδώ συγκαταλέγονται οι επαγγελματίες, ομάδες ή αθλητές και όλοι οι παράγοντες - συνοδοί κ.λ.π. που έρχονται για εγκλιματισμό ή προπόνηση σε έναν προορισμό και δημιουργούν τουριστική κίνηση. Αυτό συμβαίνει συνήθως έναν χρόνο πριν από ένα σημαντικό αθλητικό γεγονός στον προορισμό όπου έχει προγραμματιστεί ή σε άλλο προορισμό με παρόμοιες κλιματολογικές κυρίως συνθήκες. Η ανάπτυξη αυτής της μορφής προϋποθέτει:

- * Έρευνα και εκτίμηση αναγκών
- * Εξασφάλιση προδιαγραφών και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό μάρκετινγκ
- * Επενδύσεις σε ειδικές υποδομές - κύριες και βοηθητικές
- * Εκπαίδευση λειτουργών και διαρκή τεχνική υποστήριξη
- * Επαναπροσδιορισμό αναγκών και θέσεων

Παρακολούθηση - θέαση γεγονότων. Φίλαθλοι επισκέπτες που με κεντρικό άξονα την παρακολούθηση του αθλητικού γεγονότος, δημιουργούν τουριστική δραστηριότητα.

Συμμετοχή σε μεγάλα γεγονότα. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μικρότερης έκτασης αθλητικά γεγονότα, όπως οι μαραθώνιοι πόλεων, τα τοπικά αθλητικά τουρνουά, οι πολυήμερες εκδηλώσεις υπαίθριων δραστηριοτήτων, οι δρόμοι

προσανατολισμού στα δάση, όπου η συμμετοχή είναι συνήθως ανοιχτή και μαζική, κ.α.

(ΠΗΓΗ www.tzoumerka-murgia.gr)

2.18 Ο ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Π αρόλη την αύξηση της ζήτησης για τον οικοτουριστικού τύπου προϊόντα που έχει παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια, δεν υπάρχουν έγκυρα στατιστικά στοιχεία που να αποδुकνύουν τη σημασία του κλάδου σε παγκόσμιο επίπεδο. Εντούτοις υπολογίζεται ότι ο οικοτουρισμός αποτελεί ένα από τα πιο αναπτυσσόμενα τμήματα του τουρισμού και ότι το 2004 ο οικοτουρισμός-φυσιολατρικός τουρισμός παρουσίασε σε παγκόσμιο επίπεδο τριπλάσια ανάπτυξη σε σύγκριση με το μαζικό τουρισμό (The International Ecotourism Society 2007). Για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού πρέπει να ισχύουν ορισμένες προϋποθέσεις. Σύμφωνα με τον Blamey (1997) η πρώτη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος, η δεύτερη η αλληλεπίδραση του οικοτουρισμού με το φυσικό περιβάλλον, που θα πρέπει να βασίζεται στην εκπαίδευση, στη μάθηση και την συναίσθηση της αξίας του, και η Τρίτη ότι ο οικοτουρισμός θα πρέπει να είναι περιβαλλοντικά, κοινωνικό-πολιτικά και οικονομικά αειφόρος.

Παρόλο που μέχρι σήμερα δεν έχει δοθεί ένας κοινά αποδεκτός ορισμός του οικοτουρισμού, οι περισσότεροι θεωρητικοί υποστηρίζουν ότι ο οικοτουρισμός πρέπει να στοχεύει στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξη (Buckley 1994 Hvenegaard and dearden 1998 Wallace and Pearce 1996). Ο Ceballos -Lascurain ήταν από τους πρώτους που το 1987 επιχείρησε να δώσει έναν ορισμό του οικοτουρισμού. Σύμφωνα με αυτόν τον ορισμό. Οικοτουρισμός είναι η μετακίνηση σε σχετικά αδιατάραχες ή αμόλυντες περιοχές με απώτερο σκοπό τη μελέτη, το θαυμασμό και την απόλαυση του τοπίου και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, σε συνάρτηση με πολιτιστικές εκδηλώσεις (τόσο του παρελθόντος όσο και του παρόντος) που λαμβάνουν χώρο σε αυτές τις περιοχές.

2.19 ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο αγροτικός τουρισμός ή αγροτουρισμός, όπως χαρακτηρίζεται και αλλιώς, αναφέρεται στις δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής και τουρισμού που αναπτύσσονται στον αγροτικό χώρο και εντάσσονται στο πλαίσιο του αγροτικού περιβάλλοντος και της αγροτικής ζωής. Συγκριμένα αναφέρεται σε μορφές τουριστικών δραστηριοτήτων που εντάσσονται οργανικά και αρμονικά στον αγροτικό χώρο και περιλαμβάνει διάφορες τουριστικές δραστηριότητες που είναι συμπληρωματικές ή δεν έρχονται σε σύγκριση με άλλες δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα οικονομικές και κοινωνικές, που χαρακτηρίζουν τον αγροτικό χώρο.

Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική και εμπειρία ο αγροτικός τουρισμός διακρίνεται σε δύο βασικές μορφές και συγκεκριμένα.

(α) Σε εκείνη που καλύπτει υποδοχή και φιλοξενία τουριστών σε αγροκτήματα, όπου οι φιλοξενούμενοι συμμετέχουν στη ζωή των αγροτών και στις αγροτικές δραστηριότητες γενικότερα. Η μορφή αυτή αγροτικού τουρισμού είναι ευρύτερα γνωστή σαν διακοπές αγροικών.

(β) Σε εκείνη που αφορά στην δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων και ενοικιαζόμενων δωματίων σε εξωαστικούς μικροαστικούς, όχι απαραίτητα αγροτικού χαρακτήρα και τη φιλοξενία τουριστών σε αυτά συνήθως με το σύστημα (κλίνη και πρόγευμα).

Η ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού σε οποιαδήποτε αγροτική περιοχή προϋποθέτει τη δημιουργία της κατάλληλης εκείνης υποδομής και ανωδομής που θα επιτρέψει την ανάπτυξη των σχετικών δραστηριοτήτων, όπως για παράδειγμα εσωτερική διαμόρφωση και εξοπλισμός δωματίων που προορίζονται για ενοικίαση, διάνοιξη δρόμων ή βελτίωση του ήδη υφιστάμενου οδικού δικτύου, δημιουργία χώρων εστίασης και αναψυχής και αξιοποίηση των τουριστικών φυσικών πόρων της περιοχής.

2.20 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο θρησκευτικός τουρισμός είναι μια μορφή τουρισμού που αφορά σε μια κατηγορία ατόμων που επισκέπτονται θρησκευτικούς τόπους που βρίσκονται στην χώρα της μόνιμης διαμονής τους ή σε κάποια άλλη είτε για λόγους λατρείας είτε για να πάρουν μέρος σε κάποιες θρησκευτικές εκδηλώσεις είτε για να πάνε κάποιο τόπο που είχαν κάνει κλπ.

Η μορφή αυτή τουρισμού είναι περιορισμένης διάρκειας, συνήθως μια έως τρεις ημέρες. Επίσης τα τουριστικά πακέτα για θρησκευτικό τουρισμό είναι σχετικά φτηνότερα από εκείνα άλλων μορφών τουρισμού επειδή οπωσδήποτε λιτότερα, ενώ τα οικονομικά ωφέληματα για τους θρησκευτικούς τόπους και κατ'επέκταση για τις οικονομίες των χωρών στις οποίες βρίσκονται αυτοί σημαντικά. Για την ανάπτυξη αυτής της μορφή τουρισμού δεν χρειάζεται ειδική υποδομή και ανωδομή, αλλά μόνο η βασική.

2.21 Ο ΛΑΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο λαϊκός τουρισμός είναι μια μορφή τουρισμού που χαρακτηρίζεται για την πελατεία του και συγκεκριμένα για το ότι αποτελείται από τα άτομα που κατά το πλείστο είναι χαμηλής εισοδηματικής στάθμης και ακόμα ότι τα άτομα αυτά ταξιδεύουν συνήθως οικογενειακά και με κάθε είδους ιδιόκτητα μεταφορικά μέσα, όπως για παράδειγμα τροχόσπιτα αυτοκίνητα κλπ.

Παρά το γεγονός ότι τα οικονομικά ωφέληματα από αυτήν τη μορφή τουρισμού κάθε άλλο παρά σημαντικά είναι όλες χωρίς εξαίρεση οι χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών έχουν λίγο-πολύ αναπτύξει την απαραίτητη υποδομή και ανωδομή για την εξυπηρέτηση τουριστών αυτής της κατηγορίας. Συγκεκριμένα έχουν κατασκευάσει κάμπινγκ σε οδικούς άξονες, σε τουριστικές τοποθεσίες και στις παραυφές πόλεων, που προσφέρουν στα

άτομα που πραγματοποιούν αυτής της μορφής τουρισμού υπηρεσίες που κάνουν την διαμονή τους όσο το δυνατό ανετότερη.

Ας σημειωθεί ότι η διαμονή σε κάμπινγκ είναι συγκριτικά με αυτή σε άλλα τουριστικά καταλύματα αισθητά φτηνότερη. Το γεγονός αυτό εκτιμάται πάρα πολύ από τους τουρίστες του λαϊκού τουρισμού και κυρίως από αυτούς που συνοδεύονται στις τουριστικές τους μετακινήσεις από τις οικογένειες τους, ιδιαίτερα δε όταν αυτές είναι πολυμελείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3°

3.1 Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με το διεθνές γραφείο κοινωνικού τουρισμού, ο κοινωνικός τουρισμός ορίζεται <<ως ένα σύνολο σχέσεων και διεργασιών που προκύπτουν από την συμμετοχή στον τουρισμό των κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλό εισόδημα, με βάση μια συμμετοχή που είναι εφικτή στα πλαίσια ενός προγράμματος μέτρων σαφώς καθορισμένων>>.

Στην Ελλάδα ο κοινωνικός τουρισμός γίνεται για πρώτη φορά γνωστός το 1982, όταν ο Ελληνικός οργανισμός τουρισμός, η εργατική εστία και η γενική γραμματεία της νέας γενιάς άρχισαν πειραματικά τα πρώτα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού. Το πρόγραμμα του κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα εξαρτάται από δύο παράγοντες .1) το επίπεδο του εισοδήματος και 2) την ένταξη σε ορισμένες κοινωνικές κατηγορίες. Σχετικά με τις επιμέρους κοινωνικές κατηγορίες συμμετέχουν οι ακόλουθοι εργαζόμενοι, συνταξιούχοι, πολύτεκνοι, άνεργοι ,αγρότες, άτομα με ειδικές ανάγκες, υπερήλικες, πολιτικοί πρόσφυγες, ανύπαντρες γυναίκες. Τα προγράμματα αυτά γίνονται συγκεκριμένη χρονική περίοδο εκτός τουριστικής σαιζόν.

Ο τουρισμός σαν κοινωνικό φαινόμενο 1) δίνει την ευκαιρία στα άτομα να ξεφύγουν από τους καθημερινούς ρόλους που έχουν για 11 μήνες και να τους εγκαταλείψουν για ένα μικρό χρονικό διάστημα, 2) στις διακοπές οι γονείς έχουν την ελευθερία χρόνου και την άνεση να ασχοληθούν με τα παιδιά τους, 3) ο τουρισμός σαν κοινωνικό φαινόμενο απαλλάσσει τον τουρίστα-καταναλωτή από την ρουτίνα για λίγο χρονικό διάστημα, προσδίδοντας τους νέες συνήθειες και την ευκαιρία να ανακαλύψει νέους ρόλους που δεν είχε την

δυνατότητα να υλοποιήσει. Ο κοινωνικός τουρισμός είναι μία σημαντική μορφή τουρισμού η οποία.

A) Αφορά άτομα με χαμηλό εισόδημα, που δεν έχουν την δυνατότητα να πάνε διακοπές αλλά το επιθυμούν.

B) Πραγματοποιείται μέσα από κοινωνικούς φορείς και ενώσεις και μπορεί να συμβάλλει στην άμβλυνση της εποχικότητας.

Γ) Περιλαμβάνει διάφορες ομάδες ατόμων που μπορούν να συνδυάσουν τις διακοπές τους με την αξιοποίηση άλλων δραστηριοτήτων όπως για παράδειγμα τον τουρισμό υγείας, την άθληση κ.α.

Δ) Συντελεί στην αύξηση της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων χρησιμοποιώντας την υπάρχουσα υποδομή και ανωδομή μίας περιοχής.

E) Με την συνεργασία των συνεταιριστικών οργανώσεων και άλλων κοινωνικών φορέων επιτυγχάνονται χαμηλές τιμές.

(ΠΗΓΗ Περικλής Ν. Λύτρας Τουριστική Κοινωνιολογία, εκδόσεις interbooks, 1987)

3.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η αξιολόγηση του κοινωνικού τουρισμού δείχνει κάποιες αλήθειες οι οποίες έχουν μεγάλη σπουδαιότητα.

- Ενισχύθηκαν οι οικονομικές ασθενέστερες τάξεις στο χώρο του τουρισμού.
- Η χώρα μας είχε κακή οικονομική κατάσταση, μειωμένο εισόδημα των εργαζομένων για να πραγματοποιήσουν διακοπές σε ξενοδοχειακή μονάδα.
- Στον τουριστικό τομέα υπήρξαν επίσης οι προστριβές μεταξύ του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και της εργατικής εστίας με τους ανθρώπους της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.
- Δόθηκε η ευκαιρία σε ανθρώπους με χαμηλό εισόδημα να κάνουν διακοπές υψηλού επιπέδου. Για παράδειγμα άτομα της τρίτης ηλικίας και ανύπαντρες μητέρες.
- Στα προγράμματα για διασπατάληση του δημόσιου χρήματος σε δύσκολες οικονομικές συνθήκες, θα συμμετέχουν οι πραγματικοί δικαιούχοι και όχι άτομα με πολιτικό-κομματικές διασυνδέσεις.

3.3 Η ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός ως πολυσύνθετο επιστημονικό φαινόμενο, απασχολεί το ενδιαφέρον πολλών επιστημονικών πεδίων που μελετούν την κοινωνία, τον τρόπο ζωής, τη χωροταξική και αρχιτεκτονική δόμηση, τη σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον. Η κοινωνιολογία του τουρισμού έχει ένα ξεχωριστό ρόλο δηλαδή να μελετάει, αναλύει και προσπαθεί να ερμηνεύσει τις κοινωνιολογικές διαστάσεις του φαινομένου τουρισμός. Η τουριστική κοινωνιολογία προσπαθεί να ερμηνεύσει το τουριστικό φαινόμενο μέσα από μία σειρά παραμέτρων όπως τις παρακάτω.

- Η οργάνωση και η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.
 - Η ανάλυση του τουρισμού διακοπών.
 - Ο ρόλος της κοινωνικοποίησης μέσω του τουρισμού.
 - Η έρευνα την κοινωνικής στρωμάτωσης των τουριστών.
 - Η καταγραφή των στερεότυπων στην τουριστική διεργασία.
 - Η σχέση δημόσιας υγείας με τον τουρισμό.
 - Η ανάλυση του οικογενειακού τουρισμού.
 - Η δημιουργία κοινωνικών προτύπων εξαιτίας του τουρισμού.
 - Η ανάλυση του κοινωνικού ρόλου του τουρίστα.
 - Η καταγραφή των επιπτώσεων του τουρίστα στην κοινωνική ηθική.
 - Η σχέση περιβάλλοντος – οικολογίας με τον τουρισμό,
 - Οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις λόγω της τουριστικής ανάπτυξης.
 - Ο ρόλος του τουρισμού στην κοινωνική αλλαγή γενικότερα.
 - Η μέτρηση των κοινωνικών επιδράσεων στον τουρισμό.
 - Η συμβολή του τουρισμού στην προσέγγιση των λαών και στην διατήρηση της διεθνούς ειρήνης.
- Οι βασικές αυτές έννοιες της κοινωνιολογίας του τουρισμού μπορούν να επιλύσουν προβλήματα οργανισμών και επιχειρήσεων και παράλληλα να δρομολογήσουν νέες επιστημονικές εξελίξεις στον τουρισμό.

3.4 ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΗΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός από κοινωνιολογικής σκοπιάς λοιπόν, αποτελεί ένα κοινωνικό φαινόμενο το οποίο εκδηλώνεται με τη μετακίνηση ατόμων από ένα τόπο σε ένα άλλο. Στα πλαίσια αυτής της μετακίνησης υπάρχουν πολλά και σπουδαία κοινωνιολογικά χαρακτηριστικά.

- Το ποσοστό του αριθμού αύξησης των τουριστών
Αποτελεί απόρροια της τεχνολογικής ανάπτυξης στον χώρο των εναέριων και όχι μόνο μεταφορών, των νέων επικοινωνιακών δυνατοτήτων και της συνθήκης της ρώμης για την θεσμοθέτηση των πληρωμένων διακοπών.
- Η επέκταση των κοινωνικό-ψυχολογικών επιβαρύνσεων.

- Ιδίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου οι διακοπές θεωρήθηκαν κοινωνική και ψυχολογική αναγκαιότητα.
- Οι κατακτήσεις των εργαζομένων.
Οι οποίες επέδρασαν στην διαχείριση του ελεύθερου χρόνου και την επέκταση του χρόνου πληρωμένων διακοπών.
 - Οι σημαντικές κοινωνικές αλλαγές.
Οι οποίες άλλαξαν τα κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά και διεθνολογικά δεδομένα, δημιουργώντας νέα δεδομένα που επέδρασαν αποφασιστικά στα υπάρχοντα κοινωνιολογικά χαρακτηριστικά του τουρισμού.
 - Η δημιουργία νέων ισχυρών τουριστικών επιχειρήσεων.
Δημιουργείται ένα νέο κλίμα τουριστικής μεταφοράς, αυξημένης δυναμικότητας και με πολλαπλές επιλογές για κάθε κοινωνική τάξη τουριστών.
(ΠΗΓΗ Περικλής Ν. Λύτρας Κοινωνιολογία του τουρισμού, εκδόσεις interbooks 1998)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°

4.1 Ο ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο χειμερινός τουρισμός είναι σήμερα μια μορφή τουρισμού που γνωρίζει πρωτοφανή άνθιση σε παγκόσμιο επίπεδο . Ο χειμερινός τουρισμός στη χώρα μας έχει καταφέρει αλματώδη άνοδο τα τελευταία χρόνια με την δημιουργία πολλών χιονοδρομικών κέντρων και χώρων φιλοξενίας επισκεπτών στα ορεινά μέρη της χώρας μας. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην διάρκεια του χειμώνα και περιστρέφονται κύριος γύρω από την χιονοδρομία για την οποία απαιτείται κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμός και γίνετε στα πολλά χιονοδρομικά κέντρα της χώρας μας.

Παράλληλα ο χειμερινός τουρισμός στην Ελληνική πραγματικότητα γίνετε προβληματικός λόγω περιβαλλοντικών αίτιων όπως η θερμοκρασιακή άνοδος, που μικραίνει την χειμερινή περίοδο και η πληθώρα χιονοδρομικών κέντρων όπου διαχέετε ο αριθμός των επισκεπτών με αποτέλεσμα την μείωση των εισοδημάτων των επιχειρηματιών που ασχολούνται με το είδος αυτό.

Οι περισσότεροι σκιέρ των ελληνικών χιονοδρομικών κέντρων συνδυάζουν το σκι με ορισμένες δραστηριότητες, όπως αναψυχή υπαίθρου, επίσκεψη περιήγηση σε αξιοθέατα ή σε γειτονικούς νομούς. Η χιονοδρομία περιλαμβάνει σκι, καταβάσεων ορειβατικό σκι, σκι ανωμάλου δρόμου και δρόμου αντοχής, σνομπορντ μηχανοκίνητων ελκίθρων (snowmobile).

Τα τελευταία χρόνια άρχισαν να διοργανώνονται αγώνες χιονοδρομίας και άλλων χειμερινών σπορ και αρκετοί Έλληνες αθλητές λαμβάνουν μέρος σε διεθνής αγώνες.

(ΠΗΓΗ <http://tzoumerka-murgia.gr> χειμερινός τουρισμός)

Ο χειμερινός τουρισμός έχει και κάποιες άλλες υπό-ενότητες που βρίσκονται μέσα σε αυτόν. Και μια από αυτές είναι ο τουρισμός παραχείμασης.

4.2 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΧΕΙΜΑΣΗΣ

Ο τουρισμός παραχείμασης αναφέρεται στις τουριστικές δραστηριότητες ατόμων που κατά την διάρκεια του χειμώνα κάνουν διακοπές μικρής ή μεγάλης διάρκειας σε χώρες με ήπια κλίματα, για να αποφύγουν τις αντίξοες καιρικές συνθήκες, που επικρατούν στους τόπους την μόνιμης διαμονής τους.

Τα άτομα που πραγματοποιούν αυτής της μορφής τουρισμό είναι κατά το πλείστο άτομα της τρίτης ηλικίας που αντιμετωπίζουν πρόβλημα υγείας και έχουν ελεύθερο χρόνο στη διάθεση τους και σταθερό εισόδημα. Η ανάπτυξη του τουρισμού παραχείμασης με ταχύτερους ρυθμούς θα εξαρτηθεί από πολλούς παράγοντες, κυρίως όμως από την αρτιότητα των τουριστικών πακέτων παραχείμασης και την τιμή διάθεσης τους στην τουριστική αγορά. Στη διαμόρφωση χαμηλών τιμών τουριστικών πακέτων παραχείμασης θα συμβάλουν η καθιέρωση ειδικών χαμηλών αύλων από τα διάφορα μέσα μαζικής μεταφοράς, καθώς επίσης η πραγματοποίηση εκπαιδύσεων στις υπηρεσίες φιλοξενίας που προσφέρουν τα διάφορα τουριστικά καταλύματα κατά τη χειμερινή περίοδο.

Και άλλη μια μορφή είναι ο **τουρισμός χειμερινών σπορ**.

4.3 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΣΠΟΡ

Ο τουρισμός χειμερινών σπορ είναι μια δυναμική μορφή τουρισμού που προσπαθούν να αναπτύξουν οι χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών στο πλαίσιο της προσπάθειάς τους να διαφοροποιήσουν το τουριστικό τους προϊόν και με αυτόν τον τρόπο να αξιοποιήσουν και να εκμεταλλευτούν τους αδρανείς μήνες και να προσελκύσουν διάφορες κατηγορίες τουριστών, κυρίως δε τουριστών υψηλής εισοδηματικής στάθμης. Ο τουρισμός χειμερινών σπορ καλύπτει το σύνολο των τουριστικών δραστηριοτήτων που διεξάγονται στη διάρκεια του χειμώνα. Συγκεκριμένα καλύπτει τις δραστηριότητες εκείνες που εκδηλώνονται σε ορισμένο γεωγραφικό χώρο και για την ακρίβεια συνήθως σε ορεινές περιοχές σε συνδυασμό πάντα με ορισμένες κλιματολογικές συνθήκες, όπως για παράδειγμα χαμηλές θερμοκρασίες που πλησιάζουν τους 0 βαθμούς Κελσίου ή κάτω από αυτούς, πολύ χιόνι κλπ.

Τα άτομα που κάνουν αυτής της μορφής τον τουρισμό συνδέονται αποκλειστικά με χειμερινά σπορ και με συναφείς προς αυτά δραστηριότητες. Η ανάπτυξη του τουρισμού χειμερινών σπορ προϋποθέτει εκτός άλλων τη δημιουργία μιας κατάλληλης υποδομής και ανωδομής, όπως για παράδειγμα οργανωμένα χιονοδρομικά κέντρα, πίστες πάγου για παγοδρομίες και καλλιτεχνικό πατινάζ, πίστες για αγωνιστικά έλκηθρα και άλλης κατηγορίας έλκηθρα, αγωνιστικές πίστες σκι, πίστες σκι για παιδιά, αρχάριους και ερασιτέχνες σκιερ, τουριστικά καταλύματα όλων των κατηγοριών και κυρίως πέντε τεσσάρων αστέρων, συγκοινωνιακή σύνδεση των τόπων χειμερινών

σπορ με τα μεγάλα αστικά κέντρα και τους χώρους άφιξης-αναχώρησης τουριστών, όπως για παράδειγμα αεροδρόμια, σιδηροδρομικοί σταθμοί, λιμάνια κ.α.

(ΠΗΓΗ Ηγουμενάκης Νίκος Γ., Κώστας Κραβαρίτης , Περικλής Λύτρας, Εισαγωγή στον Τουρισμό Interbooks, Αθήνα 1998)

4.4 ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Με δεδομένο ότι δεν έχει ασκηθεί ουσιαστικώς στην χώρα μας πολιτική, ούτε από την κυβέρνηση ούτε από τους τουριστικούς φορείς, ενισχύσεως του χειμερινού τουρισμού και γενικότερα αμβλύσεως της έντονης εποχικότητας που χαρακτηρίζει τον αλλοδαπό τουρισμό, μελέτη της συμπεριφοράς των σχετικών στατιστικών δεδομένων δεν προσφέρεται προς έλεγχο υποθέσεων που αφορούν σε σχετικές εναλλακτικές προτάσεις τουριστικής πολιτικής. Τέτοιες προτάσεις αποτελούν για παράδειγμα οι σκέψεις για προαγωγή θεματικών τουριστικών προϊόντων, όπως είναι ο ιαματικός τουρισμός, ο συνεδριακός τουρισμός, ο αθλητικός τουρισμός και το πλήθος των ειδικών μορφών τουρισμού που ναι μεν απυθύνονται σε συγκριτικώς μικρές ποσοτικώς κατηγορίες επισκεπτών, οι οποίες ωστόσο μπορούν να αποτελέσουν αθροιστικά αξιόλογο ποσοτικώς και ποιοτικώς τουριστικό πλήθος. Αξιολογήσεις αυτού του είδους έχουν ιδιαίτερη σημασία στο χώρο της οικονομικής πολιτικής και γενικότερα της δημόσιας ζωής στην έκταση αυτή γίνεται πηγή εμπνεύσεως για την οικονομική πολιτική. Συχνά οι σκέψεις και εμπνεύσεις για παρεμβάσεις στην οικονομική ζωή, ανεξαρτήτως της προελεύσεως αυτών (αν είναι γνήσιες ή απομίμηση) γίνεται αιτία πραγματοποίησεως μεγάλης εκτάσεως μη αναστρέψιμων δαπανών από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, οι οποίες δεν θεμελιώνονται στην

ενδεδειγμένη για την κάθε περίπτωση ανάλυση κόστους-οφέλους. Αυτό έχει ως συνέπεια σπατάλη σπανίζοντος οικονομικών πόρων, επιβραδυνση της αναπτύξεως και προιούσα περιθωριοποίηση στον αδυσώπητο αγώνα για διασφάλιση και αύξηση του μεριδίου στη διεθνή αγορά.

Η άμβλυση της έντονης εποχικότητας που χαρακτηρίζει τον εγχώριο τουρισμό γίνεται αιτία μακροπρόθεσμου δεσμεύσεων κεφαλαίων πολύ μεγαλύτερου μεγέθους σε σύγκριση με το απαιτούμενο για δεδομένο τουριστικό πλήθος, το οποίο, όμως, κατανέμεται ολιγότερο ανισομερώς στη διάρκεια του έτους. Στη σπατάλη αυτή ελλοχεύει ο κίνδυνος να προστεθεί και η σπατάλη την οποία συνεπάγεται η άσκηση πολιτικής ενισχύσεως του χειμερινού τουρισμού. Το πρόβλημα επεκτάσεως της τουριστικής περιόδου στις απολήξεις της περιόδου αιχμής είναι διαφορετικό που δεν στηρίζεται σε γνώση και αξιολογήσεις απηλλαγμένες φαντασιώσεων, εμμόνων ιδεών και καώς νοούμενου μιμητισμού.

Η παρούσα προσπάθεια αναζητήσεως μηνυμάτων που ενδεχομένως συνάγονται από τη μελέτη της διαχρονικής συμπεριφοράς των στατιστικών δεδομένων εμπίπτει στον ανωτέρω προβληματισμό. Μέσα από τις τάσεις που διαμορφώθηκαν στην σχετικώς μακρά περίοδο 1980-1999 και αφορούν όχι μόνο στο σύνολο, αλλά και τις επιμέρους προελεύσεις, θα επιδιωχθεί ο αντοπισμός τυχόντων παραγόντων, αυτονόμως λειτουργούν, δηλαδή ένα είδος σταθερών που καθιστούν πολύ δυσχερή ή και αδύνατη την ενίσχυση του χειμερινού τουρισμού στην χώρα μας. Ενδιαφέρον, φυσικά, παρουσιάζει και η μελέτη της εκτάσεως στην οποία η υσχύς παραγόντων διαφοροποιείται κατά προέλευση. Η σχετική στατιστική πληροφόρηση συνοψίζεται στους πίνακες 1 και 2, όπου καταγράφονται για την πεντάμηνη περίοδο Νοεμβρίου-Μαρτίου καθώς και για το σύνολο του έτους οι αφήξεις στην χώρα μας κατά την ηπειρωτική προέλευση για τα έτη 1980, 1990 και 1999 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 Μακροπρόθεσμες Τάσεις Αλλοδαπού Τουρισμού Περίοδος 1980-1999 (σε χιλ.αφήξεις)	
	% μεταβολές

	1980	1990	1999	1980/90	1990/99	1980/99
ΕΥΡΩΠΗ	462,1	663,4	980,0	43,6	47,7	112,1
ΕΕ	300,2	360,3	495,5	20,0	37,5	65,1
ΛΟΙΠΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ	161,9	303,1	484,5	87,2	59,8	199,3
ΑΜΕΡΙΚΗ	92,7	67,4	64,8	-27,3	-3,9	-30,1
ΑΣΙΑ	84,5	105,4	140,9	24,3	33,7	66,2
ΑΦΡΙΚΗ	27,7	17,2	11,5	-37,9	-33,1	-58,5
ΩΚΕΑΝΙΑ	30,9	24,5	11,8	-20,7	-51,8	-61,8

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	698,2	877,9	1.209,0	25,8	37,7	73,2
Ποσοστιαία Σύθεση						
ΕΥΡΩΠΗ	66,2	75,5	81,1			
ΕΕ	65,0	54,3	50,6			
ΛΟΙΠΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ	35,0	45,7	49,4			
ΑΜΕΡΙΚΗ	13,3	7,7	5,4			
ΑΣΙΑ	12,1	12,0	11,7			
ΑΦΡΙΚΗ	4,0	2,0	1,0			
ΩΚΕΑΝΙΑ	4,4	2,8	1,0			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	100,00	100,00	100,00			

ΠΙΝΑΚΑΣ 2						
Σύνολο Αλλοδαπού Τουριστικού Πλήθους						
	% μεταβολές					
	1980 %	1990 %	1999 %	1980/90	1990/99	1980/99
ΕΥΡΩΠΗ	3.845,5 80,2%	8.033,6 90,5%	11.320,0 93,1%	108,9	40,9	194,4
ΕΕ	2.892,1 75,2%	6.741,6 83,9%	8.789,4 77,6%	133,1	30,4	203,9
ΛΟΙΠΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ	953,3 24,8%	1.292,0 16,1%	2.530,6 22,4%	35,5	95,9	165,5
ΑΜΕΡΙΚΗ	410,7 8,6%	382,6 4,3%	305,3 2,5%	-6,8	-20,2	-25,7
ΑΣΙΑ	300,8 6,3%	275,9 3,1%	434,3 3,6%	-8,3	57,4	44,4

ΑΦΡΙΚΗ	106,7 2,2%	67,0 0,8%	48,0 0,4%	-37,2	-28,4	-55,0
ΩΚΕΑΝΙΑ	132,4 2,8%	114,1 1,3%	56,5 0,5%	-13,8	-50,5	-57,3
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	4.796,6 100,0%	8.873,2 100,0%	12.164,1 100,0%	85,0	37,1	153,6

Σε μακρο-επίπεδο, οι αφίξεις χειμερινών τουριστών αυξήθηκαν κατά την περίοδο 1980-1999 στην χώρα μας κατά 73,2%, ποσοστό που αντιστοιχεί σε μέσο ετήσιο ρυθμό 2.9%. Οι ρυθμοί για το σύνολο των αφίξεων σε ετήσια βάση για την ίδια περίοδο είναι 153,6% και 5% αντιστίχως. Με άλλα λόγια ο αλλοδαπός χειμερινός τουρισμός αυξήθηκε με το 58% του ρυθμού με το οποίο αυξήθηκαν οι συνολικές αφίξεις και με το 43,7% του ρυθμού με τον οποίο αυξήθηκαν οι αφίξεις της θερινής περιόδου. Πρέπει δε να σημειωθεί, ότι η υστέρηση αυτή αλλοδαπού χειμερινού τουρισμού έναντι του θερινού τουρισμού εμφανίζει μεν σε σχετικούς όρους τάσεις αποδυναμώσεως, όπως ευχερώς μπορεί να διαπιστωθεί από τις πληροφορίες των πινάκων 1 και 2, ωστόσο, μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησεως της τάσεως του 2,9%, μόνον αισιοδοξία δεν μπορεί να προκαλέσει.

Τα ανωτέρω μακρομεγέθη συγκαλύπτουν σοβαρές διαφοροποιήσεις όσον αφορά τις περιοχές προελεύσεως. Οι διαφοροποιήσεις αυτές καταγράφονται με ευκρίνεια στο δεύτερο μέρος του πίνακα 1,ο οποίος περιλαμβάνει τα μερίδια χειμερινού τουρισμού των διαφόρων γεωγραφικών προελεύσεων στην χώρα μας, όπως αυτά διαμορφώθηκαν διαχρονικός. Πράγματι το μερίδιο της Ευρώπης από 66,2% επί του συνόλου το 1980 αυξήθηκε σε 81,0% το 1999, με δρματική μείωση των μεριδίων της Αμερικής, της Αφρικής και Ωκεανίας και μικρή αλλά διακριτή αύξηση της ασιατικής ηπείρου.

Η εξέλιξη αυτή δεν σημαίνει ότι συνετελέσθη υποκατάσταση της ευρωπαϊκής προελεύσεως χειμερινού τουρισμού στον υπερωκεανίας προελεύσεως. Απλώς, ο ευρωπαϊκής προελεύσεως εξακολούθησε να αυξάνεται, αν και με πολύ βραδύτερο ρυθμό σε σύγκριση με τον θερινό τουρισμό. Οι αφίξεις χειμερινών τουριστών από την Ασία αυξήθηκαν επίσης, σημαντικά. Η γεωγραφική αυτή περιοχή είναι η συγκριτικώς ταχύτερα αναπτυσχθείσα ως πηγή χειμερινής τουριστικής ζήτησεως 66,2 έναντι της Ευρώπης και 73,3% μέσου όρου. Πράγματι δε η ευρύτερη αυτή περιοχή έχει δείξει τον μεγαλύτερο δυναμισμό ως πηγή προελεύσεως χειμερινού τουρισμού είναι η μόνη προέλευση που καταγράφει επιταχυνόμενο ρυθμό αυξήσεως της ζήτησεως και η δεύτερη σε μέγεθος προέλευση για τον αλλοδαπό τουρισμό της χώρας μας, αλλά προς το παρόν σχετικώς μικρής ποσοτικής σπουδαιότητας (μερίδιο ίσο με 3.5% στον συνολικό ετήσιο αλλοδαπό τουρισμό).

Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στην προέλευση Ωκεανία (61,8%), ακολοθούμενη από την Αφρική (-58,5%) και την Αμερική (-30,1%). Σε γενικές γραμμές οι σημαντικές αυτές μειώσεις των χειμερινών αφίξεων βρίσκονται σε συνέπεια με τη συρρίκνωση των εισροών στην χώρα από τους εν λόγω προορισμούς

4.5 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΟΥ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

➤ Απόψεις φορέων σε συλλογικό ή ατομικό επίπεδο

Η μεγάλη υστέρηση της χώρας μας σε δημιουργία ειδικών τουριστικών υποδομών, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχει υστέρηση και στις γενικές υποδομές, έναντι των κυρίων ανταγωνιστριών χωρών, είναι αδιάφευτος μάρτυς της αδιαφορίας της πολιτείας και την άγνοιας, ενδεχομένως, για το δυνητικό αναπτυξιακό ρόλο του τουρισμού για την Ελληνική οικονομία σε μακροπρόθεσμη προοπτική. Κατά μείζονα δε λόγο η αδιαφορία εκφράζεται αναφορικώς προς την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος της μακροπρόθεσμου τάσεως μείωσης του μεριδίου του αλλοδαπού χειμερινού τουρισμού. Είναι δε ασύγγνωστη η αδράνεια αυτή της πολιτείας όχι μόνο διότι είναι μακρά περίοδος, κατά την οποία βαθμιαίως συνετελέσθη η καταβράθρωση του χειμερινού τουρισμού και έπρεπε τα σχετικά ερεθίσματα να έχουν δράσει σχετικώς, αλλά επίσης διότι σε σχετικές πρωτοβουλίες συλλογικώς δρώντων ιδιωτικών επιχειρηματιών ορισμένων περιοχών (Κρήτη, Ρόδος) δεν έδειξε καμία ανταπόκριση.

Οι κατά καιρούς εκφρασθείσες απόψεις εκπροσώπων διαφόρων φορέων του τουριστικού κλάδου, εμπεριέχουν πολλά θετικά στοιχεία. Διότι η πάση θυσία αύξηση του μεριδίου του χειμερινού τουρισμού χωρίς συνεξέταση του πιθανού οφέλους για την χώρα συνολικώς και μακροπρόθεσμως δεν αποτελεί πράξη συνέσεως. Την αύξηση του μεριδίου του χειμερινού τουρισμού την χρειαζόμαστε αν πρόκειται με αυτό να αυξηθεί απασχόληση,

να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των δεσμευμένων κεφαλαίων και να απαλυνθούν οι γενικότερες περιβαλλοντικές και κοινωνικό-πολιτισμικές επιδράσεις από την παρουσία του τουριστικού πλήθους. Διότι όλες οι προφανώς λογικές προτάσεις που έχουν γίνει από τον επιχειρηματικό κόσμο και άλλους περί τα τουριστικά εντυφώντες επικεντρώνονται σε λίγα αυτονόητα πράγματα όπως για παράδειγμα.....

- Οι αερομεταφορές (σύνδεση απευθείας προελεύσεως-προορισμού).
- Ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση των ξενοδοχείων και λοιπών δραστηριοτήτων του τομέα.
- Οι γενικές υποδομές.
- Η παροχή κινήτρων σε οργανωτές ταξιδίων και πελάτες.
- Η προώθηση νέων μορφών τουρισμού (συνήθως αναφέρονται όλες ή κατά τυχαίο τρόπο).
- Η μείωση του κόστους στους συμμετέχοντες στη λειτουργία του χειμερινού τουρισμού, με παρεμβάσεις στο εργασιακό κόστος, στη φορολογία, στην ενέργεια κλπ.
- Η προβολή και διαφήμιση των στοιχείων που θα προσελκύσουν τον χειμερινό επισκέπτη.
- Η ασφάλιση λειτουργίας του γενικότερου τουριστικού περιβάλλοντος.

Από πλευράς επιχειρηματικών κύκλων, πάντοτε, προεβλήθη το παράδειγμα της Κύπρου (αλλά και της Μάλτας), ως προτύπων προς μίμηση, με αναφορά στις τακτικές πτήσεις των Κυπριακών Αερογραμμών, στην προσφορά εναλλακτικής μορφής τουρισμού και στην μεγάλη αναλογία κλινών πολυτελείας.

(ΠΗΓΗ Παναγιώτης Γ. Παυλόπουλος, Χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα, ανάλυση, συμπεράσματα, προτάσεις, 2000)

4.6 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό γνώρισμα του χειμερινού αθλητικού τουρισμού αποτελεί το γεγονός ότι αυτός εκδηλώνεται κατά κύριο λόγο σε χειμερινά παραθεριστικά θέρετρα τα οποία απαιτούν σημαντικές επενδύσεις σε τουριστικές υποδομές. Πέρα από την ύπαρξη των αναγκαίων υποδομών(πίστες σκι, αναβατήρες, μηχανήματα διαμόρφωσης πίστας, μονοπάτια, περιβάλλον χώρος, ξενοδοχειακές μοάδες και μονάδες εστίασης, μονάδες ενοικίασης εξοπλισμού, δίκτυο οδικής πρόσβασης κ.α.) έναν άλλον σημαντικό παράγοντα για την προτίμηση ενός θερέτρου αποτελεί η ποιότητα και η ποσότητα του χιονιού(Holden and Sparrowhawk 2002,Richards 1996).

Οπωσδήποτε ένα χειμερινό παραθεριστικό θέρετρο δεν το επισκέπτονται μοναχά χιονοδρόμοι, αλλά τόσο τουρίστες, όσο και εκδρομείς, για λόγους αναψυχής και διασκέδασης, ενώ μια νέα μορφή τόνωσης του χειμερινού τουρισμού αποτελούν τα πάρτι στα σαλέ των χειμερινών θερέτρων (chalet party) τα οποία βρίσκουν ολοένα και μεγαλύτερη απήχηση στους τουρίστες (Clark and Maher 2007, Major 2005). Προκειμένου όμως να γίνει αρτιότερα κατανοητή η δομή των χειμερινών παραθεριστικών θερέτρων, παρακάτω παρουσιάζονται τα είδη τους και οι διαφορές τους σε σχέση με τα θερινά παραθεριστικά θέρετρα.

(ΠΗΓΗ Κωνσταντίνος Ανδριώτης, Αειφορία και Εναλλακτικός Τουρισμός)

4.7 ΕΙΔΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΠΑΡΑΘΕΡΗΣΤΙΚΩΝ ΘΕΡΕΤΡΩΝ

Υφίσταται μια ανομοιομορφία μεταξύ των χειμερινών παραθεριστικών θερέτρων, τόσο από πλευράς χωρικής διαμόρφωσης τους, όσο και από πλευράς εξάρτησης ή μη από τις κοντινές τοπικές κοινωνίες. Κατά τον Pearce (1978) υφίσταται τρία είδη χειμερινών παραθεριστικών θερέτρων.

1. Στο πρώτο είδος τα χειμερινά παραθεριστικά θέρετρα χαρακτηρίζονται από την έλλειψη σχεδιασμού ανάπτυξης, τα κτήρια είναι ελάχιστα και χαρακτηρίζονται από άναρχη δόμηση.

2. Στο δεύτερο είδος τα χειμερινά παραθεριστικά θέρετρα έχουν ακολουθήσει κάποιο υποτυπώδη σχεδιασμό και τα κτήρια είναι συνήθως λίγα και εκτείνονται στην ευρύτερη περιοχή.

3. Στο τρίτο είδος τα χειμερινά παραθεριστικά θέρετρα είναι αποτέλεσμα ενδεδειγμένου σχεδιασμού, είναι πλήρως οργανωμένα με ξενοδοχεία, εστιατόρια, καταστήματα πώλησης και ανοικίας εξοπλισμού κοντά στις χιονοδρομικές πίστες, αποτελώντας αυτόνομο τουριστικό θέρετρο-προορισμό(είτε είναι κοντά σε κάποια τοπική κοινότητα, είτε μακριά).

Ένας άλλος διαχωρισμός αφορά χειμερινά παραθεριστικά θέρετρα τα οποία είναι κοντά σε κοινότητες, οπότε σε αυτές τις περιπτώσεις η τοπική κοινωνία εμπλέκεται στην τουριστική ανάπτυξη και ασφαλώς δέχεται τις θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις (κοινωνικές-οικονομικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές). Επίσης υπάρχουν και χειμερινά παραθεριστικά θέρετρα απομονωμένα και απομακρυσμένα από κοινωνίες, οπότε οι επιπτώσεις της τουριστικής κίνησης στις γύρω τοπικές κοινωνίες, είναι από ανύπαρκτες έως και ισχνές(Pearce 1978).

Οι Flagestad and Hope (2001) παρουσιάζουν δύο υποδείγματα οργανωτικών δομών των χειμερινών παραθεριστικών θερέτρων. Το κοινοτικό υπόδειγμα (community model) και το εταιρικό υπόδειγμα (corporate model).

Τα κύρια χαρακτηριστικά τους είναι τα εξής.

1. Στο κοινοτικό υπόδειγμα (community model) τα χειμερινά παραθεριστικά θέρετρα αποτελούνται κυρίως από ειδικευμένες ανεξάρτητες εταιρείες και οργανισμούς, όπου καμία εταιρεία ή οργανισμούς από αυτούς δεν έχει, είτε τη διοικητική, είτε την ιδιοκτησιακή κυριαρχία στον προορισμό. Οι τοπικές διοικητικές και τουριστικές αρχές έχουν πλήρη ανάμειξη στη διοίκηση του προορισμού. Αυτό το υπόδειγμα συναντάται κυρίως στα περισσότερα χιονοδρομικά κέντρα της ευρώπης.
2. Στο εταιρικό υπόδειγμα (corporate model) υφίσταται μια κυρίαρχη ιδιωτική εταιρεία που έχει τη διοικητική και ιδιοκτησιακή κυριαρχία στον προορισμό. Η κυριαρχία αυτή επικεντρώνεται κυρίως στο προϊόν του σκι, δηλαδή έλεγχος των αναβατήρων(lift), των σχολών σκι, των εταιρειών ενοικιάσεως εξοπλισμού σκι, των επιχειρήσεων εστίασης κοντά στο χιονοδρομικό κέντρο κ.α , ενώ η κυρίαρχη αυτή εταιρεία έχει υπό τον έλεγχο της και αρκετά ξενοδοχεία και ανοικιαζόμενα δωμάτια. Ασφαλώς η κυρίαρχη αυτή εταιρεία δεν έχει υπό έλεγχο της όλες τις δραστηριότητες και τις εταιρείες του προορισμού, αλλά η ανάμειξη των τοπικών διοικητικών και τουριστικών αρχών είναι αισθητά μειωμένη από ότι στο κοινοτικό υπόδειγμα. Το υπόδειγμα αυτό είναι διαδεδομένο στην Βόρεια Αμερική, ενώ και κάποιοι ευρωπαϊκοί προορισμοί (στην Ελβετία και την Σουηδία) έχουν αρχίσει να το υιοθετούν.

(ΠΗΓΗ Κωνσταντίνος Ανδριώτης, Αειφορία και Εναλλακτικός Τουρισμός)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5°

ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ-ΚΕΝΤΡΑ-ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

5.1 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας

Το Εθνικό χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας έχει το εξαιρετικό προνόμιο να βρίσκεται στην οροσειρά της Πίνδου, σε μια τοποθεσία απείρου κάλλους, με οξιές, πεύκα και πανύψηλα ρόμππολα. Η θέα από το χιονοδρομικό κέντρο είναι μαγευτική, και πώς να μην είναι όταν έχεις απέναντί σου τον Σμόλικα, τον Γράμμο και την οροσειρά της Τύμφης; Απέχει 45χλμ. από τα Γρεβενά, 250χλμ. από τη Θεσσαλονίκη και 417χλμ. από την Αθήνα.

ΥΨΟΜΕΤΡΟ: 1.646-2.115μ.

ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΤΗΡΩΝ: 8 (2 εναέριοι & 6 συρόμενοι)

ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΝ: 16

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ ΠΙΣΤΩΝ: 16χλμ.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΕΖΟΝ: Από αρχές Δεκεμβρίου μέχρι τα τέλη Απριλίου

Αναβατήρες - πίστες

Υπάρχουν συνολικά επτά αναβατήρες. Συγκεκριμένα: ένας τριθέσιος εναέριος, ένας διθέσιος εναέριος, τρεις συρόμενοι και δύο baby lifts. Οι πίστες έχουν ως εξής:

Πίστα Χρήστος Μιγδάνης: Βρίσκεται ακριβώς κάτω από τον ομώνυμο αναβατήρα που τοποθετήθηκε πέρυσι και έχει μήκος 900 μ. Στα πρώτα 400μ. είναι αρκετά ζόρικη (κόκκινη), ενώ στα υπόλοιπα 500μ. έχει πολύ πιο ήπια κλίση (μπλε).

Πίστα Τυμφαία: Λίγα μέτρα πιο πέρα από την κορυφή του αναβατήρα Χρ. Μιγδάνης συναντάμε την αρχή αυτής της πίστας που ακολουθεί πορεία παράλληλη με τον ομώνυμο αναβατήρα. Το μήκος της φτάνει τα 900μ., από τα οποία τα πρώτα 300μ. θα τα χαρακτηρίζαμε πολύ απότομα (μαύρη), ενώ τα υπόλοιπα 600μ. με μικρότερη κλίση (κόκκινη). Αυτό που θα σας μείνει αξέχαστο από αυτήν την πίστα είναι η θέα του ξακουστού και πολυτραγουδισμένου χωριού Σαμαρίνα -είναι το μοναδικό σημείο στο χιονοδρομικό που βλέπει προς αυτήν την κατεύθυνση.

Πίστα Ελιμεία 1: Εξαιρετική κόκκινη πίστα μήκους 1.100μ., στα δεξιά του ομώνυμου αναβατήρα.

Πίστα Ελιμεία 2: Βρίσκεται στην ίδια τοποθεσία με την προηγούμενη, μόνο που κατεβαίνει από τα αριστερά του αναβατήρα. Έχει και αυτή μήκος 1.100μ. και είναι δύσκολη (κόκκινη).

Οι δύο πίστες της Ελιμείας είναι οι πρώτες που λειτούργησαν στο κέντρο το 1980 και βρίσκονται ανάμεσα σε τεράστια ρόμπολα. Υπάρχει και στις δύο δυνατότητα νυχτερινού σκι, αφού φωτίζονται. Είναι από τις αγαπημένες πίστες των χιονοδρόμων που συχνάζουν στο χιονοδρομικό της Βασιλίτσας.

Πίστα Μέγας Αλέξανδρος 1: Βρίσκεται στο νέο χιονοδρομικό, στα δεξιά του ομώνυμου διθέσιου εναέριου αναβατήρα. Έχει μήκος 1.000μ. και είναι η πιο δύσκολη πίστα του κέντρου (μαύρη). Μάλιστα, λόγω της πολύ μεγάλης κλίσης της χρειάζεται χιονοστρωτήρα με βίντσι για να στρωθεί -ευτυχώς υπάρχει στο χιονοδρομικό.

Πίστα Μέγας Αλέξανδρος 2: Έχει μήκος 1.000μ., βρίσκεται στα αριστερά της προηγούμενης και είναι και αυτή μαύρη. Αξίζει να αναφέρουμε ότι οι παραπάνω πίστες είναι εγκεκριμένες για αγώνες από τη Διεθνή Ομοσπονδία Σκι (FIS).

Πίστα Λίμνες: Μια κόκκινο-μπλε πίστα μήκους 2.000μ. Ξεκινά από την κορυφή του αναβατήρα Μ. Αλέξανδρος και καταλήγει στο επάνω σημείο του αναβατήρα Φίλιππος. Το αξιοσημείωτο της πίστας αυτής είναι ότι καταλήγει σε μια μικρή λιμνούλα (όχι και πολύ μικρή, σχεδόν σαν γήπεδο ποδοσφαίρου), που τον χειμώνα είναι συνήθως παγωμένη.

Πίστα Δίστρατο: Πολύ καλή κόκκινη πίστα μήκους 1.600μ. Ξεκινά από το υψηλότερο σημείο του χιονοδρομικού στα 2.115μ., από την κορυφή του αναβατήρα Μ. Αλέξανδρος και έπειτα από 500μ. «σμίγει» με την πορεία της Ελιμείας 1.

Πίστα Συνδυετική: Ο σκοπός που δημιουργήθηκε αυτή η πίστα είναι να ενώσει τα δύο χιονοδρομικά. Ξεκινά από την αφετηρία του αναβατήρα Ελιμεία και

καταλήγει στο ξεκίνημα του αναβατήρα Μ. Αλέξανδρος. Έχει μήκος 700μ. και είναι μέτριας δυσκολίας (κόκκινο-μπλε).

Πίστα Γαλανή: Πίστα μήκους 1.100μ. με σαφή μπλε χαρακτηρισμό, που κακώς στον χάρτη αναφέρεται σαν κόκκινη. Βρίσκεται στα δεξιά της τριπλής καρέκλας.

Πίστα Στρούγκα: Έχει μήκος 1.100μ. Διαφέρει από την προηγούμενη στο ότι αφενός βρίσκεται στα αριστερά του αναβατήρα, αφετέρου αυτή είναι πραγματικά κόκκινη πίστα.

Πίστα Φίλιππος-Δρόμος: Εξαιρετική πίστα-δρόμος για μέτριους σκιέρ. Ξεκινά από την κορυφή του αναβατήρα Φίλιππος ακολουθώντας πορεία 1.860μ. και καταλήγει στη βάση του χιονοδρομικού. Μάλιστα, εάν στη διαδρομή αυτή προστεθεί και η πίστα Λίμνες, τότε έχουμε τη μεγαλύτερη πίστα στην Ελλάδα με μήκος 3.860μ.

Πίστα Δάσος: Άλλη μία συνδετική πίστα, με τη διαφορά ότι αυτή συνδέει την Ελιμεία με τη βάση του τριθέσιου αναβατήρα Φίλιππος. Έχει μήκος 2.000μ. και χαρακτηρίζεται κόκκινο-μπλε.

Half Pipe : Πίστα ειδικά φτιαγμένη για snowboard. Βρίσκεται δίπλα στην πίστα Ελιμεία 2 και συγκεντρώνει όλους τους ξετρελαμένους snowboarders. Είναι μία από τις τρεις πίστες στην Ελλάδα (οι άλλες βρίσκονται στον Παρνασσό και στο Καϊμακτσαλάν) που είναι φτιαγμένες μόνιμα πάνω στο χώμα και δεν ετοιμάζονται μόνο από τους χιονοστρωτήρες μαζεύοντας και διαμορφώνοντας το χιόνι.

Baby Lift 1: Πίστα αρχαρίων μήκους 300μ., στο επάνω χιονοδρομικό. Βρίσκεται στη βάση και προς τα αριστερά του συρόμενου αναβατήρα Ελιμεία.

Baby Lift 2: Βρίσκεται ανάμεσα στο κεντρικό σαλέ και στην αφετηρία του συρόμενου αναβατήρα Χρήστος Μιγδάνης. Είναι πίστα αρχαρίων με μήκος 250μ. Δημιουργήθηκε χάρη στον αναβατήρα της, ο οποίος μπήκε στη θέση αυτή για να εξυπηρετεί κυρίως τους σκιέρ που θέλουν να πάρουν το

«πιατάκι» του Μιγδάνη. Εάν δεν υπήρχε ο συρόμενος αναβατήρας, θα ήταν αναγκασμένοι να διανύσουν αυτά τα 250μ. με τα πόδια και με τον εξοπλισμό τους ανά χείρας.

Χιονοδρομικό κέντρο Καρπενήσι

Βρίσκεται στην τοποθεσία Διαβολότοπος του όρους Τυμφρηστού και απέχει 78χλμ. από τη Λαμία, 284χλμ. από την Αθήνα και 368χλμ. από τη Θεσσαλονίκη.

ΥΨΟΜΕΤΡΟ: 1.750-2.100μ.

ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΤΗΡΩΝ: 6 (4 εναέριοι & 2 συρόμενοι)

ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΝ: 11

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ ΠΙΣΤΩΝ: 8χλμ.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΕΖΟΝ: Από μέσα Δεκεμβρίου μέχρι τα τέλη Μαρτίου

Αναβατήρες - πίστες

Υπάρχουν συνολικά έξι αναβατήρες: ένας τριθέσιος εναέριος, τρεις διθέσιοι εναέριοι, ένας συρόμενος και ένα baby lift. Οι πίστες του κέντρου είναι έντεκα, έχουν συνολικό μήκος 8,5χλμ. και περιλαμβάνουν όλα τα επίπεδα δυσκολίας.

Οι πίστες έχουν ως εξής:

Πίστα Σχολής Σκι: Πρόκειται για πράσινη πίστα με μήκος 200μ., που χρησιμεύει μόνο σε όσους κάνουν μαθήματα σκι.

Πίστα Τάκης Φλέγκας: Βρίσκεται δίπλα στον ομώνυμο αναβατήρα. Ξεκινά από το σαλέ και καταλήγει στην αφετηρία των αναβατήρων Θησέας και Άνεμος 1. Έχει μήκος 400μ. και είναι εύκολη (πράσινη).

Πίστα Θησέας: Πίστα μήκους 600μ. στα αριστερά του ομώνυμου συρόμενου αναβατήρα, η οποία χαρακτηρίζεται μπλε-πράσινη και απευθύνεται φυσικά σε αρχάριους έως λίγο προχωρημένους.

Πίστα Άνεμος 1α: Εξαιρετική μπλε-κόκκινη πίστα κάτω από τη διαθέσιμη καρέκλα Άνεμος 1. Για καλούς σκιέρ, με αρκετά μεγάλο μήκος (γύρω στα 1.000μ.).

Πίστα Άνεμος 1β: Βρίσκεται δίπλα από την προηγούμενη (στα δεξιά της), με τη διαφορά ότι πρόκειται για καθαρά μπλε πίστα που απευθύνεται σε μέτριους σκιέρ. Έχει συνολικό μήκος 1.100μ.

Πίστα Άνεμος 2: Μικρή μαύρη πίστα κάτω από τη διαθέσιμη καρέκλα Άνεμος 2. Έχει μήκος μόλις 300μ. Για πολύ καλούς και μόνο σκιέρ.

Πίστα Άνεμος 2 (μπλε): Βρίσκεται απέναντι από την ομώνυμη μαύρη πίστα και έχει μήκος 600μ. Είναι από τις καλύτερες πίστες για μέτριους σκιέρ.

Πίστα Άνεμος 2 - Ηρακλής: Πίστα που ξεκινά από το τέρμα του αναβατήρα Άνεμος 2 και καταλήγει στην αφετηρία του αναβατήρα Ηρακλής 1. Χαρακτηρίζεται κόκκινη-μπλε, έχει μήκος 1.500μ. και είναι η μεγαλύτερη πίστα του κέντρου.

Πίστα Ηρακλής 1: Η πιο δύσκολη πίστα που υπάρχει στο Καρπενήσι. Είναι φυσικά μαύρη και το μήκος της φθάνει τα 800μ. Ξεκινά από την κορυφή του τριθέσιου αναβατήρα Ηρακλή (από την αριστερή του πλευρά) και καταλήγει στη βάση του.

Πίστα Ηρακλής 2: Βρίσκεται δίπλα στον αναβατήρα Ηρακλής (στα δεξιά), είναι κόκκινη με μήκος 800μ. Είναι η αγαπημένη πίστα των καλών χιονοδρόμων.

Πίστα Ηρακλής 3: Άλλη μία αγαπημένη κόκκινη πίστα μήκους 1.200μ. Ξεκινά από την κορυφή του αναβατήρα Ηρακλής και καταλήγει στο σαλέ.

Χιονοδρομικό κέντρο Καλαβρύτων

Απέχει 203 χλμ. από την Αθήνα, 90 χλμ. από την Πάτρα και 14 χλμ. από την πόλη των Καλαβρύτων. Βρίσκεται στη βορειοδυτική πλευρά του Χελμού.

ΥΨΟΜΕΤΡΟ: 1.700-2.340 μ.

ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΤΗΡΩΝ: 7 (2 εναέριοι & 5 συρόμενοι)

ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΝ: 12

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ ΠΙΣΤΩΝ: 20 χλμ.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΕΖΟΝ: Από τέλη Δεκεμβρίου μέχρι τα μέσα Απριλίου

Αναβατήρες - πίστες

Υπάρχουν συνολικά επτά αναβατήρες: ένας τριθέσιος εναέριος, ένας διθέσιος εναέριος και πέντε συρόμενοι (δύο «πιάτα», μία «άγκυρα» και δύο baby lifts). Οι πίστες του κέντρου είναι δώδεκα. Έχουν συνολικό μήκος 20 χλμ. και περιλαμβάνουν όλα τα επίπεδα δυσκολίας.

Οι πίστες έχουν ως εξής:**Πίστα Λητώ (Ερμής):** Πρόκειται για πίστα αρχαρίων (πράσινη) με μήκος 150 μ. που βρίσκεται στη θέση Ξερόκαμπος, δίπλα στο πάρκινγκ.

Πίστα Αλκμήνη (Ηρακλής): Βρίσκεται στο επάνω μέρος του χιονοδρομικού, στη θέση Βαθειά Λάκκα. Είναι και αυτή πίστα αρχαρίων (πράσινη) και έχει μήκος 160μ.

Πίστα Αριάδνη (Δάφνη 1): Πίστα κόκκινη και μπλε. Στα πρώτα 500 μ. έχει καλή κλίση, στα υπόλοιπα όμως είναι καθαρά μπλε. Το μήκος της φτάνει τα 1.000 μ. και βρίσκεται στα δεξιά του ομώνυμου συρόμενου αναβατήρα.

Πίστα Φαίδρα (Δάφνη 2): Πίστα στα δεξιά του αναβατήρα Δάφνη. Μόλις κατέβεις από τον αναβατήρα, φεύγεις δεξιά και ακολουθείς τον δρόμο. Αφού περάσεις την αρχή της πίστας Δάφνη 1, συνεχίζεις ακόμα παραπέρα, μέχρι να βρεις το ξεκίνημά της. Πρόκειται για εξαιρετική μπλε πίστα, πάντα καλοστρωμένη, ό,τι πρέπει για μέτριους σκιέρ. Το μήκος της είναι γύρω στα 1.250 μ.

Πίστα Δανάη (Αχιλλέας): Μπλε πίστα που ακολουθεί τη διαδρομή κάτω από την τριπλή καρέκλα (στα δεξιά), η οποία φτάνει μέχρι την αφετηρία της. Το μήκος της είναι περίπου 900 μ. και βέβαια απευθύνεται σε μέτριους σκιέρ. Είναι ό,τι καλύτερο για όσους μόλις πέρασαν το επίπεδο του αρχάριου. Έχει φωτισμό και κάθε Σάββατο βράδυ διεξάγεται σε αυτή νυχτερινό σκι.

Πίστα Άλκηστις (Θέτις 1): Βρίσκεται στα αριστερά του αναβατήρα Θέτις, στη θέση Βαθειά Λάκκα. Χρειάζεται προσοχή, γιατί στα πρώτα 100 μ. είναι κόκκινη, αλλά στα υπόλοιπα 250 μ. είναι πράσινη.

Πίστα Ισμήνη (Θέτις 2): Μπλε πίστα στην αντίθετη κατεύθυνση από τη Θέτιδα 1, με μήκος 450 μ. Πολύ καλή για μέτριους σκιέρ -συγκεντρώνει όμως πολύ κόσμο.

Πίστα Ηλέκτρα (Άρτεμις 1): Πολύ καλή πίστα για προχωρημένους σκιέρ. Αφήνοντας τον αναβατήρα Άρτεμις («άγκυρα»), παίρνεις τον δρόμο αριστερά, προσπερνάς την αρχή της πίστας Άρτεμις 2 και συνεχίζεις μέχρι να καταλήξεις στην απότομη περιοχή της πίστας. Από εδώ αρχίζει η κόκκινη πίστα που φτάνει μέχρι τη Βαθειά Λάκκα, όπου μετατρέπεται σε πράσινη. Το συνολικό μήκος της είναι 1.900 μ. Από αυτά, τα 900 μ. είναι κόκκινα, ενώ τα υπόλοιπα χαρακτηρίζονται μπλε και πράσινα.

Πίστα Αντιγόνη (Άρτεμις 2): Πολύ καλή μαύρη πίστα με μήκος 800 μ. Είναι η αγαπημένη πίστα των καλών σκιέρ, γιατί είναι πάντα καλοστρωμένη και έχει πολύ καλή ποιότητα χιονιού. Θα τη βρείτε ακριβώς δίπλα από την «άγκυρα» και στην αριστερή της πλευρά.

Πίστα Ειρήνη (Άρτεμις 3): Άλλη μία αγαπημένη πίστα των προχωρημένων σκιέρ, με κόκκινο χαρακτηρισμό μέχρι το μέσο και μπλε από εκεί και κάτω. Το συνολικό μήκος της φτάνει τα 1.500 μ. Βρίσκεται στα δεξιά της «άγκυρας».

Πίστα Ινώ (Στύγα 1): Μαύρη πίστα για πραγματικά πολύ καλούς και έμπειρους σκιέρ. Το μήκος της φτάνει τα 1.400 μ. Όμως, μόνο στα πρώτα 900 μ. είναι μαύρη. Στα υπόλοιπα 500 μ. είναι πράσινη, αφού περνά μέσα από το πλατό της Βαθειάς Λάκκας. Η κλίση της είναι τέτοια που για να στρωθεί χρειάζεται ειδικός χιονοστρωτήρας με βίντζι -ευτυχώς υπάρχει στο χιονοδρομικό. Η Στύγα 1 μαζί με την πίστα Φίλιππος στα 3-5 Πηγάδια είναι οι δυσκολότερες πίστες στη χώρα μας. Βρίσκεται ακριβώς κάτω από τη διθέσια καρέκλα Στύγα.

Πίστα Νεφέλη (Στύγα 2): Πολύ καλή κόκκινη -στο μεγαλύτερο μέρος της- πίστα μήκους 2.300 μ. Αν μάλιστα προστεθεί σε αυτή και η συνέχειά της, η μπλε πίστα Αχιλλέας, τότε έχουμε μία από τις μεγαλύτερες σε μήκος πίστες στην Ελλάδα, με σύνολο 3.200 μ. Κατεβαίνοντας από τη διθέσια καρέκλα

Στύγα ακολουθείτε τον δρόμο προς τα δεξιά και έπειτα από 50 μ. βρίσκεστε στην αρχή της πίστας. Φτάνοντας μάλιστα στην κορυφή της Νεραϊδόραχης θα δείτε και το τηλεσκόπιο «Αρίσταρχος» που βρίσκεται απέναντι από την πίστα, το οποίο όταν λειτουργήσει, θα είναι το μεγαλύτερο στα Βαλκάνια και ένα από τα πιο ισχυρά τηλεσκόπια σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο «Αρίσταρχος» ανήκει στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών.

Χιονοδρομικό κέντρο Καιμακταλάν

Στο Μέτσοβο είναι γνωστό ότι υπάρχουν τρία χιονοδρομικά κέντρα: οι Πολιτσές, το Καρακόλι και το νεότερο από όλα, το χιονοδρομικό του Ανήλιου ή Ζυγού.

Εμείς θα περιγράψουμε το σημαντικότερο χιονοδρομικό κέντρο που λειτουργεί σήμερα στο Μέτσοβο, αυτό που βρίσκεται στην τοποθεσία Πολιτσές.

Όμως ας πούμε και δύο λόγια για τα άλλα δύο:

Το Καρακόλι είναι ένα μικρό ιδιωτικό χιονοδρομικό κέντρο που ανήκει στο Ίδρυμα Τοσίτσα, με δύο πίστες που εξυπηρετούνται από ένα μονοθέσιο εναέριο αναβατήρα. Το χιονοδρομικό κέντρο Ανήλιου ή Ζυγός είναι ένα έργο το οποίο εδώ και χρόνια δεν τελειώνει ώστε να λειτουργήσει επιτέλους...

Σύμφωνα με το δήμαρχο Μετσόβου κ. Κων/νο Τζαφέα φέτος ασφαλτοστρώθηκε ο δρόμος προς το Ζυγό ενώ έχει συσταθεί ανώνυμος εταιρεία από το δήμο σε συνεργασία και με ιδιώτες όπου θα διαχειρίζεται το χιονοδρομικό. Έτσι φέτος αναμένεται να λειτουργήσει το σαλέ καθώς και ενοικιάσεις snowmobiles , ενώ από του χρόνου φαίνεται ότι θα αρχίσει η λειτουργία του.

Στο χιονοδρομικό κέντρο Ανήλιου υπάρχει ήδη τοποθετημένος ένας διαθέσιος εναέριος αναβατήρας 800 μέτρων ενώ αναμένεται να τοποθετηθούν ακόμη ένας συρόμενος και ένα baby lift .

Έτσι μέχρι να λειτουργήσει το νέο χιονοδρομικό κέντρο μπορείτε να κάνετε σκι μόνο στο Καρακόλι και στις Πολιτσές.

Σύντομη περιγραφή

Το χιονοδρομικό κέντρο Πολιτσές βρίσκεται 4 χλμ. από το Μέτσοβο, πάνω στην εθνική οδό Ιωαννίνων - Τρικάλων, κοντά στην Κατάρρα. Είναι σαφώς ό,τι καλύτερο υπάρχει αυτή τη στιγμή στο Μέτσοβο. Οι πίστες του είναι σχετικά

εύκολες και με μικρό μήκος. Από τον Νοέμβριο του 2005 λειτουργεί και η τεχνητή πίστα σκι με πλαστικό τάπητα (η μοναδική στην Ελλάδα) που έχει μήκος 270 μ. και πλάτος 12 μ. Επίσης, στις Πολιτσές λειτουργεί και πίστα tubing με μήκος 72 μ. που αποτελείται από δύο στροφές, ενώ βρίσκεται σε μια πλαγιά με καλή κλίση. Η κατάβαση με τη σαμπρέλα στην πίστα αυτή είναι μια απίστευτη εμπειρία που αξίζει να δοκιμάσετε!

Στις Πολιτσές θα βρείτε οργανωμένες σχολές σκι, καθώς και μαγαζιά ενοικίασης εξοπλισμού. Σίγουρα, είναι από τα πιο καλά χιονοδρομικά για να μάθει κάποιος σκι. Θα βρείτε ακόμη ένα πολύ οργανωμένο σαλέ φαγητού και καφέ.

Αναβατήρες - πίστες

Υπάρχουν δύο συρόμενοι αναβατήρες με μήκος 700 μ. και 550 μ. αντίστοιχα, καθώς και ένα baby lift μήκους 150 μ. Ο μεγάλος αναβατήρας είναι τύπου «άγκυρα».

Οι πίστες έχουν ως εξής:**Πίστα Νο 1:** Είναι η δυσκολότερη πίστα του κέντρου (κόκκινη) με μήκος 700 μ. Βρίσκεται στα δεξιά της «άγκυρας». Όπως είπαμε και παραπάνω, δεν στρώνεται από χιονοστρωτήρα γι' αυτό προτείνεται μόνο στους πραγματικά καλούς σκιέρ.

Πίστα Νο 2: Πρόκειται για κοκκινομπλέ πίστα με μήκος 900 μ. Τα πρώτα 300 μ. είναι αυτά που χαρακτηρίζονται πραγματικά δύσκολα. Όταν κατέβουμε από την «άγκυρα», προχωρούμε στα δεξιά της -σε πολύ ανοιχτή πορεία- μέχρι που συναντάμε ένα «λούκι», εκεί βρίσκεται η αρχή της πίστας.

Πίστα Νο 3: Χαρακτηριστική μπλε πίστα-δρόμος με μήκος 1.200 μ. Η πορεία της ξεκινά από τα αριστερά της «άγκυρας» και συνεχίζει στα αριστερά του μεσαίου συρόμενου καταλήγοντας στο πλατό του χιονοδρομικού.

Πίστα Νο 4: Πολύ εύκολη πίστα (πράσινη), στα αριστερά του μεσαίου συρόμενου αναβατήρα. Το μήκος της φθάνει τα 600 μ.

Πίστα Νο 5 (αρχαρίων): Επίσης πολύ εύκολη πίστα (πράσινη) με μήκος μόλις 150 μ., δίπλα στο baby lift.

Χιονοδρομικό κέντρο Παρνασσού

Απέχει 180 χλμ. από την Αθήνα και 25 χλμ. από την Αράχοβα. Ο δρόμος από την Αθήνα μέχρι το χιονοδρομικό μπορεί να χαρακτηριστεί πολύ καλός. Χρειάζεται όμως προσοχή στα τελευταία 15 χλμ. όταν έχει παγετό.

ΥΨΟΜΕΤΡΟ: 1.600-2.300 μ.

ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΤΗΡΩΝ: 13 (7 εναέριοι, & 6 συρόμενοι)

ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΝ: 23

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ ΠΙΣΤΩΝ: 25 χλμ.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΕΖΟΝ: Από μέσα Δεκεμβρίου μέχρι τέλη Απριλίου

Αναβατήρες - πίστες

Έχει δεκατρείς αναβατήρες: μία τηλεκαμπίνα, έναν τετραθέσιο αναβατήρα, τέσσερις τριθέσιους, έναν διθέσιο και έξι συρόμενους.

Οι πίστες έχουν ως εξής:

- Κελάρια

Πίστα Αφροδίτη: Είναι η πίστα-δρόμος που ενώνει το πάρκινγκ με το σαλέ. Ακολουθεί πορεία περίπου παράλληλη με την τηλεκαμπίνα, το δε μήκος της είναι 1.100μ. Θα τη χαρακτηρίσαμε μπλε. Υπάρχουν όμως σημεία που χρειάζονται μεγάλη προσοχή, ειδικά από τους αρχάριους σκιέρ.

Πίστα Αφροδίτη 1: Κοκκινομπλέ πίστα που ακολουθεί πορεία ακριβώς κάτω από την τηλεκαμπίνα, με μήκος 900μ.

Πίστα Βάκχος 1: Είναι η πίστα που βρίσκεται δεξιά του αναβατήρα Βάκχος, με μήκος 1.400μ. Εξαιρετικά καλή, μαύρη στα πρώτα 500μ. και στη συνέχεια μπλε.

Πίστα Βάκχος 2: Είναι η πίστα που βρίσκεται στα αριστερά του ομώνυμου αναβατήρα, με μήκος 1.400μ. και μπλε χαρακτηρισμό, τουλάχιστον στο μεγαλύτερο μέρος της. Εάν κάποιος θέλει, μπορεί να την κατεβεί και από την εντελώς αριστερή πλευρά, προς τους αναβατήρες Περικλής και Αίολος. Ακολουθώντας αυτήν την πορεία, το μήκος της πίστας φτάνει τα 1.500μ.

Πίστα Τηλέμαχος: Μπλε πίστα που βρίσκεται στα αριστερά του συρόμενου αναβατήρα Τηλέμαχος, με μήκος 1.000μ. Είναι η πλέον κατάλληλη για ζέσταμα.

Πίστα Αίολος 1: Βρίσκεται αμέσως δεξιά του αναβατήρα Αίολος, με μήκος 800μ. Στην αρχή έχει ένα μικρό τμήμα εντελώς κόκκινο, αλλά μετά συνεχίζει

σε εύκολη μπλε. Δεν συνιστάται σε αρχάριους. Το επισημαίνουμε αυτό γιατί ξεγελά το μάτι και μπορεί κάποιος να προσπαθήσει να την κατεβεί.

Πίστα Αίολος 2: Βρίσκεται και αυτή στα δεξιά του αναβατήρα Αίολος, αλλά ακολουθεί πιο ανοιχτή πορεία. Αποτέλεσμα της πορείας αυτής είναι να αποφεύγει το δύσκολο σημείο που προαναφέρθηκε. Έτσι, μιλάμε για καθαρά μπλε πίστα. Το μήκος της φτάνει τα 900μ.

Πίστα Περικλής 1: Λίγο πιο δύσκολη, μπλε πίστα, στα δεξιά του ομώνυμου αναβατήρα, με μήκος 600μ.

Πίστα Περικλής 2: Πίστα με την ίδια κατεύθυνση με την προηγούμενη, μόνο που βρίσκεται στα αριστερά του αναβατήρα. Και αυτή έχει μήκος 600μ. και χαρακτηρίζεται δύσκολη μπλε. Τις δύο παραπάνω πίστες προτιμούν οι σκιέρ για πρωινό ζέσταμα.

Πίστα Ηρακλής 1: Βρίσκεται στα αριστερά του αναβατήρα Ηρακλής και χρειάζεται προσοχή μέχρι τις 11:00, γιατί δεν τη βλέπει ο ήλιος και κρατάει πάγο. Χαρακτηρίζεται ως κόκκινη, τουλάχιστον στα πρώτα 700μ. επί συνόλου 1.400μ. Στη συνέχεια γίνεται καθαρά μπλε.

Πίστα Ηρακλής 2: Ακολουθεί πορεία δεξιά από τον ομώνυμο αναβατήρα και φτάνει κοντά στον αναβατήρα Περικλής. Μετά ακολουθεί την πορεία των πιστών Περικλής και Αίολος. Έχει μήκος 1.600μ. και είναι εύκολη (μπλε).

Πίστα Οδυσσέας: Καταπληκτική κόκκινη πίστα που κατά τη γνώμη μας σε κάποια σημεία «μαυρίζει». Είναι η δυσκολότερη πίστα στα Κελάρια και μία από τις πιο αγαπημένες των χιονοδρόμων.

Πίστα Ερμής: Ο Ερμής είναι μια τριθέσια καρέκλα που ενώνει τα Κελάρια με τη Φτερόλακκα. Μετά τα πρώτα 700μ. ο αναβατήρας περνά πολύ κοντά από το έδαφος επιτρέποντας σε όποιον θέλει να κατεβεί. Από το σημείο αυτό και μέχρι τα Κελάρια λοιπόν υπάρχει η ομώνυμη πίστα, με κοκκινομπλέ χαρακτηρισμό και μήκος 700μ.

Half Pipe : Ειδικά σχεδιασμένη πίστα για snowboard, μήκους 110μ. Βρίσκεται ανάμεσα στις πίστες Ηρακλής και Περικλής, στο γνωστό «λούκι».

- Φτερόλακα

Πίστα Ήρα ή Νο7: Βρίσκεται ακριβώς κάτω και δεξιά από τον ομώνυμο αναβατήρα και καταλήγει στο πάρκινγκ της Φτερόλακκας. Έχει μήκος 900μ., είναι κόκκινη και από φέτος θα στρώνεται κανονικά από τους χιονοστρωτήρες, αφού διαμορφώθηκε το καλοκαίρι σε κανονική πίστα.

Πίστα Νο7α: Καθαρά μπλε πίστα-δρόμος που ξεκινά από το επάνω μέρος του αναβατήρα Ήρα και καταλήγει στο πάρκινγκ του χιονοδρομικού. Έχει μήκος 1.800 μ. και σε συνδυασμό με την πίστα Νο10, που θα περιγράψουμε πιο κάτω, είναι ό,τι καλύτερο υπάρχει για τους αρχάριους σκιέρ (συνολικό μήκος 2.100μ.).

Πίστα Ηνίοχος ή Νο 6: Πίστα πασίγνωστη σε όλη την Ελλάδα για τη δυσκολία της -την αγαπούν όλοι οι καλοί Έλληνες σκιέρ. Το περίεργο της υπόθεσης είναι ότι σχεδόν σε κανένα σημείο δεν θα μπορούσαμε να τη χαρακτηρίσουμε μαύρη. Παρ' όλα αυτά, είναι μια εξαιρετικά δύσκολη κόκκινη πίστα με μήκος 1.100μ. Φέτος έγινε διαπλάτυνση στα σημεία που είχε πρόβλημα (στην αρχή και προς το μέσον).

Πίστα Δίας 1: Είναι η πίστα που βρίσκεται στα δεξιά του αναβατήρα Δίας, ο οποίος επαναλειτούργησε πέρυσι. Βοηθά τους χιονοδρόμους να βρεθούν στην περίφημη πίστα Σαχάρα.

Πίστα Δίας 2: Βρίσκεται στα αριστερά του ομώνυμου αναβατήρα και καταλήγει στην αρχή της πίστας Νο6. Αυτή η πίστα μαζί με την πίστα Νο6 και την πίστα Νο7 κάνουν μια καταπληκτική συνεχόμενη κόκκινη πίστα μήκους 2.300μ.

Πίστα Παν ή Νο10: Η πιο εύκολη (πράσινη) πίστα του κέντρου με μήκος 350μ., αλλά με «νευρικό», συρόμενο αναβατήρα που κατά την εκκίνηση ρίχνει τους μισούς αρχάριους κάτω. Μαζί με την πίστα Ήρα 1, όπως προαναφέραμε, αποτελεί την καλύτερη επιλογή για τους αρχάριους στον Παρνασσό.

Πίστα Πυθία ή Νο14: Σχετικά δύσκολη στην αρχή, μπλε πίστα με μήκος 600μ. Είναι ό,τι πρέπει για όσους μόλις έχουν περάσει το επίπεδο του αρχάριου.

Πίστα Σαχάρα: Εξαιρετική μαύρη πίστα, μακράν η καλύτερη πίστα του χιονοδρομικού. Ενώνει κατά κάποιον τρόπο και αυτή τα Κελλάρια με τη Φτερόλακκα. Ξεκινά πίσω από την κορυφή Αρνόβρυση, δηλαδή ακριβώς πάνω από τον «Οδυσσέα», και καταλήγει στη Φτερόλακκα, στην αφετηρία της πίστας Νο10. Έχει μήκος 2.000μ., από τα οποία τα 900μ. είναι μαύρη, ενώ τα υπόλοιπα κόκκινη. Από πέρυσι που ξαναλειτούργησε ο αναβατήρας Δίας είναι πλέον προσβάσιμη - παλαιότερα για να τη χρησιμοποιήσει κάποιος θα έπρεπε να ξαναπάει στα Κελλάρια. Παρ' όλα αυτά, νομίζουμε ότι καλό θα ήταν να έχει δικό της αναβατήρα.

Περιφερειακή: Μεγάλη σε μήκος (3.500μ.) μπλε πίστα που ενώνει τα δύο χιονοδρομικά. Ξεκινά από το υψηλότερο σημείο στα Κελλάρια -ακριβώς μετά τον αναβατήρα Ηρακλής- με ανοιχτή αριστερή πορεία και καταλήγει μέσα από

έναν δρόμο στη Φτερόλακκα. Φέτος, εξομαλύνθηκε έτσι ώστε να μπορεί να την κατέβει κάποιος χωρίς να χρειάζεται να σπρώχνει με τα μπατόν στα ανηφορικά σημεία.

(ΠΗΓΗ www.web-greece.gr χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα)

5.2 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Όλοι γνωρίζουν την Ελλάδα ως ιδανικό τόπο για καλοκαιρινές διακοπές με όμορφα νησιά και υπέροχες παραλίες. Ωστόσο, η Ελλάδα έχει επίσης μια φανταστική σειρά από ορεινούς όγκους σε όλη την χώρα από Βορρά προς Νότο. Εντός αυτών των ορίων υπάρχει μια τεράστια ποικιλία χλωρίδας και πανίδας και είναι μια θαυμάσια εναλλακτική λύση για διακοπές και αποδράσεις το καλοκαίρι και τον χειμώνα. Οι χειμερινές διακοπές στην Ελλάδα είναι πλέον ιδιαίτερα ανεπτυγμένη και σχεδόν σε ολόκληρο τον ορεινό όγκο της υπάρχουν πολλά ορεινά καταφύγια και χιονοδρομικά κέντρα ιδανικά για εκδρομείς, ορειβάτες και σκιέρ. Ολα λειτουργούν υπό την εποπτεία

της Εθνικής Ομοσπονδίας Ορειβασίας και Σκι, καθώς και των τοπικών συλλόγων και χιονοδρομικών κέντρων. Υπάρχουν περίπου 16 διαφορετικά μέρη της Ελλάδας όπου μπορείτε να κάνετε σκι με πολλά χιονοδρομικά κέντρα και αρκετές πίστες. Το καλύτερο πράγμα σχετικά με το σκι στην Ελλάδα είναι η ελευθερία που έχετε λόγω του ότι οι πίστες δεν έχουν την πολυκοσμία που συναντάς στις πίστες άλλων χωρών όπως η Ελβετία, Αυστρία κλπ. Τα χιονοδρομικά κέντρα της Ελλάδας διαθέτουν εξοπλισμό για όλες τις ηλικίες και ικανότητες από τον απόλυτο αρχάριο όσο και για αυτούς που απολαμβάνουν μια πραγματική πρόκληση για πίστες στο υψηλότερο υψόμετρο

Τα ορεινά καταφύγια δεν είναι ξενοδοχεία σκοπός τους είναι να παράσχουν καταφύγιο για τους πεζούς, τους αναρριχητές και τους σκιέρ που επιθυμούν να εξερευνησουν τα βουνά. Μερικά είναι αρκετά οργανωμένα σαν ξενώνες νεότητας ενώ άλλα είναι πολύ βασικά. Υπάρχουν πολύ αυστηροί κανονισμοί για εκείνους που διαμένουν σε αυτά, για παράδειγμα, ορισμένα δεν επιτρέπουν το αλκοόλ, το κάπνισμα ή το κυνήγι καθώς και όπλα ή φαγητό σε κοιτώνες. Τα περισσότερα από αυτά έχουν κουζίνα, αλλά η χρήση αυτών περιορίζεται στον αρχηγό της αποστολής ή σε όσους έχουν αποκτήσει την προηγούμενη άδεια. Τα πιο οργανωμένα καταφύγια διαθέτουν εστιατόρια και καφετέριες. Κάθε καταφύγιο χτίστηκε με πολύ σκληρή δουλειά και πολλά

χρήματα δαπανήθηκαν σε αυτά για το λογο αυτό πρέπει όλοι όσοι τα χρησιμοποιούν να το κάνουν με σεβασμό προς τους κανόνες και αφήνοντας τα καθαρά για τον επόμενο χρήστη.

Ανατολική Μακεδονία και Θράκη

Ανατολική Μακεδονία και Θράκη είναι μία από τις δεκατρείς Περιφέρειες της Ελλάδας, και διαιρείται στους νομούς Δράμας, Έβρου, Καβάλας, Ροδόπης και Ξάνθης.

Αυτή η περιοχή της Βορειοανατολικής Ελλάδας είναι τεράστιου οικολογικού ενδιαφέροντος καθώς είναι ο μεγαλύτερος βιοτοπος στην Ευρώπη με πάνω από 60% του συνόλου της ελληνικής χλωρίδας και πανίδας. Το ποικιλόμορφο τοπίο ξυπνά συναισθήματα από Σκανδιναβία, Μέλανα Δρυμό και της Μεσογείου. Ένα φανταστικό μέρος για πεζοπόρους και εκδρομείς είτε το καλοκαίρι ή το χειμώνα.

Λειβαδίτης

Η οροσειρά εδώ είναι αυτή της Ροδόπης με χαμηλές κορυφογραμμές και οροπέδια, πυκνά δασωμένα και βαθιά φαράγγια και φανταστικούς καταρράκτες. Ο καταρράκτης του Λειβαδίτη στο υψηλότερο σημείο του είναι περίπου 31 μέτρα υψηλός. Στον τομέα αυτό μπορείτε να δείτε γύπες, γεράκια και αετούς, αρκούδες, λύκους και αγριοκάτσικα. Υπάρχουν ξενοδοχεία ή κάμπινγκ στη Ξάνθη που απέχει περίπου 41 χιλιόμετρα από το χωριό Λειβαδίτης. Ο Λειβαδίτης έχει ένα ορεινό καταφύγιο στο βουνό της Ροδόπης που μπορούν να κοιμηθούν 20 άτομα και έχει οργανωμένο εξοπλισμό κουζίνας, καθώς και ένα τζάκι και κεντρική θέρμανση. Είναι οργανωμένο από τον ορειβατικό σύλλογο Ξάνθης

Κοιλιάδα του Ορφέα και Παγγαίο όρος

Στη περιοχή αυτή, κατά την αρχαιότητα, λατρευόταν ο Ορφέας. Εδώ, επίσης, γεννήθηκε ο Θεός Διόνυσος. Το βουνό με ύψος 1.956 μέτρα πάνω από τη θάλασσα είναι γεμάτο από καστανιές και βελανιδιές και η περιοχή έχει άφθονο φρέσκο φυσικό νερό των ποταμών, λίμνες και καταρράκτες. Λόγω της μοναδικής βιοποικιλότητας έχει ορισθεί ως μόνιμο καταφύγιο άγριας ζωής από την ελληνική κυβέρνηση. Μεταξύ των πολλών και των προστατευόμενων απειλούμενων ειδών της χλωρίδας και της πανίδας στην περιοχή τα πιο εντυπωσιακά είναι τα είδη πεταλούδων που ζουν εκεί, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης πεταλούδας στην Ευρώπη με εκπέτασμα πτέρυγας μέχρι 150 χιλιοστά. Στα 1.760 μέτρα υπάρχει μια πίστα σκι και αρκετά καταφύγια. Το καταφύγιο του Σ. Χατζηγεωργίου στη κοιλάδα του Ορφέα έχει χώρο για 75 άτομα και μπορεί να φτάσει κανείς και είτε από Ελευθερούπολη (22 χιλιόμετρα βόδισημα σε καλό οδικό δίκτυο) ή από το χωριό της Αυλής με 4 ώρες πεζοπορία κατά μήκος ενός μαγευτικού μονοπατιού. Ένα δεύτερο καταφύγιο βρίσκεται κοντά, το καταφύγιο Αργύρης Πεταλούδας για 20 άτομα που είναι οργανωμένο από τον ορειβατικό σύλλογο Καβάλας. Το χωριό Ελευθερούπολη έχει ξενοδοχεία και καταλυμάτα για ενοικίαση. Ο Ροδόλιβος έχει επίσης έχει συλλόγους ορειβατικούς και σκι και οι δύο σύλλογοι είναι οργανωμένοι από τον ορειβατικό σύλλογο Ροδόλιβου. Αν η αναρρίχηση στο Παγγαίο ξεκινά από Ροδόλιβο, υπάρχει καταφύγιο σε απόσταση 7,5 χλμ. από Ροδόλιβο σε χωματόδρομο και στη συνέχεια σε 2 ώρες απόσταση με τα πόδια μέσα από ένα μονοπάτι. Όρος Φαλακρό, Δράμα

Η περιοχή της Δράμας είναι το τέλειο μέρος για τη διαμονή και παράλληλα εξόρμηση στο Φαλακρό Όρος. Η περιοχή είναι ένα μαγικό τοπίο με δάση, φυτείες καπνού, σπηλιές, ποτάμια, πεδιάδες και βουνά. Η πρωτεύουσα η Δράμα βρίσκεται στους πρόποδες του βουνού Φαλακρό, γνωστό ως «το βουνό των λουλουδιών» από τους ντόπιους. Είναι ένα εντυπωσιακά όμορφο βουνό και έχει χιονοδρομικές πίστες και τέσσερα καλά εξοπλισμένα ορεινα καταφύγια για τους λάτρεις των χειμερινών σπορ. Το Χιονοδρομικό Κέντρο Φαλακρός απέχει περίπου 43 χλμ. από τη Δράμα, και 35 χλμ. από την μικρή πόλη Κάτω Νευροκόπι. Ένα από τα καταφύγια, το Καταφύγιο του Αγίου Πνεύματος, λειτουργεί σαν ξενοδοχείο για το χιονοδρομικό κέντρο κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Η διαμονή για χειμερινές διακοπές είναι σε δωμάτια των 3, 4 ή 10 κλινών και υπάρχει μια οργανωμένη κουζίνα. Υπάρχει επίσης ένας ξενώνας με χωρητικότητα για 80 άτομα. Η ανάβαση στη κορυφή του βουνού είναι διάρκειας 2 ωρών με τα πόδια από το καταφύγιο. Το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει περισσότερες από 20 πίστες, που κυμαίνονται από υψόμετρο μεταξύ 1.615 και 2.232 μέτρων, με συνολικό μήκος 22 χιλιόμετρα, καθιστώντας την ιδανική για αθλητικές εκδηλώσεις. Υπάρχουν 6 πράσινες

πλαγιές, 9 κόκκινες, 1 μπλε και 5 μαύρες. Προσφέρει επίσης πίστες για μεγάλες αποστάσεις, που ανέρχονται συνολικά στα 2500 μέτρα, πεζοπορία στο βουνό και μονοπάτια. Το χιονοδρομικό κέντρο είναι πολύ καλά εξοπλισμένο με συρόμενες καρέκλες ανελκυστήρες καθώς και τρεις παιδικούς ανελκυστήρες. Υπάρχουν σαλέ όπου μπορεί κανείς να θαυμάσει την πανοραμική θέα σε υψόμετρο 2110m. Υπάρχει επίσης ένα καφέ-εστιατόριο, καντίνες, καταστήματα πώλησης και ενοικίασης ιματισμού και εξοπλισμού σκι, ένα κατάστημα ειδών δώρου και εγκαταστάσεις για μαθήματα σκι. Υπάρχει επίσης εξαιρετικά καλά εξοπλισμένο ιατρικό κέντρο και μια ομάδα διάσωσης. Μπορείτε να φτάσετε οδικώς και υπάρχει χώρος στάθμευσης για 1.500 αυτοκίνητα. Για ορειβάτες υπάρχουν αρκετά άλλα καταφύγια στην περιοχή.

Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	
Βουνό	Ροδόπη
Τοποθεσία	Λειβαδίτης (1.200 μ.)
Όνομασία καταφυγίου	Λειβαδίτη - ΕΟΣ Ξάνθης
Τηλ. Καταφυγίου	0542-31044 (σαβατοκύριακα)
Χωρητικότητα	36 άτομα
Θέρμανση	Καλοριφέρ
Υδροδότηση	Δίκτυο
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	Ε.Ο.Σ. Ξάνθης, Τ.Θ. 190, 671 00 Ξάνθη, Τηλ. 0541/24818
Προσπέλαση	Από Ξάνθη 50 χιλ. ασφαλτος
Σημείωση	Το καταφύγιο διαθέτει κουβέρτες, σεντόνια, μαξιλαροθήκες, ζεστό νερό, ντους. Λειτουργεί με φύλακα.

Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	
Βουνό	Παγγαίο (1.957 μ.)
Τοποθεσία	Κοιλάδα Ορφέα (1.760 μ.)
Όνομασία καταφυγίου	Στ.Χατζηγεωργίου
Τηλ. Καταφυγίου	051 223938
Χωρητικότητα	75 άτομα
Θέρμανση	Τζάκι και θερμοσυσσωρευτές
Υδροδότηση	Από δεξαμενή
Κουζίνα	Οχι οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	Σ.Χ.Ο. Καβάλας, Ομονοίας 62, 653 02 Καβάλα, Τηλ. 051/835952
Προσπέλαση	Από Ελευθερούπολη (Ακροβούνι) 22 χιλ. Τα 10 χιλ. είναι ασφαλτος και 12 χιλ. χωματόδρομος σε καλή κατάσταση - Από Καρπενήσι - Αυλί 25 χιλ. ασφαλτος, από Αυλί μονοπάτι με σήμανση 4 ώρες πορεία.

Ηπειρος	
Βουνό	Γκαμήλα (Αστράκα)
Τοποθεσία	Ραδοβόλι (1.950 μ.)
Όνομασία καταφυγίου	Καταφύγιο Γκαμήλας
Ετος λειτουργίας	1965
Τηλ. Καταφυγίου	-
Χωρητικότητα	30 άτομα
Θέρμανση	Σόμπες πετρελαίου
Υδροδότηση	Από πηγή σε δίκτυο
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	Ε.Ο.Χ.Σ. Πάπιγκο, 440 16 Πάπιγκο, Τηλ. 0653/41138,41230
Προσπέλαση	Από Ιωάννινα στο χωριό Πάπιγκο 60 χιλ. ασφαλτος. Από Πάπιγκο μονοπάτι με σήμανση 3 ώρες και 30' πορεία. Από Ιωάννινα - Τσεπέλοβο 50 χιλ. Από Τσεπέλοβο μονοπάτι 4 ώρες πορεία.
Παρατηρήσεις	Τους καλοκαιρινούς μήνες λειτουργεί με φύλακα και προσφέρει φαγητό. Τον υπόλοιπο χρόνο υποχρεωτική η

	συνοδεία φύλακα. Είναι το δεύτερο σε αριθμό επισκεπτών Ελληνικό καταφύγιο, μετά τον "Σπήλιο Αγαπητό" του Ολύμπου.
Κατάσταση	Καλή. Γίνονται συνεχώς εργασίες ανακαίνισης και επέκτασης. Το 1994 είχε καταστραφεί και καεί από διερχόμενους Αλβανούς. Χρειάζεται όμως και ένα καταφύγιο στην περιοχή της Γκαμήλας.

Ηπειρος	
Βουνό	Μιτσικέλι
Τοποθεσία	Αζβός ή Γκρεμισμένα Λιθάρια (1.400 μ.)
Ονομασία καταφυγίου	Καταφύγιο Γκαμήλας
Τηλ. Καταφυγίου	-
Χωρητικότητα	28 άτομα
Θέρμανση	Τζάκι,θερμάστρα ξύλων
Υδροδότηση	Από πηγή σε δίκτυο
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εκτός καταφυγίου
Πληροφορίες	Ε.Ο.Σ. Ιωαννίνων, Δεσποτάτου Ηπείρου 2, 453 33 Ιωάννινα, Τηλ. 0651/22138
Προσπέλαση	Από Ιωάννινα μέχρι χωριό Λυγγιάδες 12 χιλ. ασφαλτος. Από Λυγγιάδες μονοπάτι με σήμανση 1 ώρα και 30' πορεία.

Θεσσαλία	
Βουνό	Ολυμπος
Τοποθεσία	Βρυσοπούλες (1.800 μ.)(Βρίσκεται εντός των εγκαταστάσεων του ΚΕΟΑΧ)
Όνομασία καταφυγίου	Βρυσοπούλες
Ετος λειτουργίας	1957
Τηλ. Καταφυγίου	041/226137-39 εσ. 217
Χωρητικότητα	60 άτομα
Θέρμανση	Τζάκι,σόμπες
Υδροδότηση	Κοντινή πηγή
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός και εκτός καταφυγίου
Πληροφορίες	Χ.Ο.Σ. Ελασσώνας, Κεντρική πλατεία, Αργοναυτών 15, 402 00 Ελασσώνα, Τηλ.0493/23467 & ΚΕΟΑΧ 041/993265
Προσπέλαση	Από Ελασσώνα 40 χιλ. Από Χωριό Ολυμπιάδα,καρόδρομος 20 χιλ. βατός για οχήματα,σε κακή γενικώς κατάσταση.
Σημείωση	Η χρήση του εξαρτάται από τον διοικητή του στρατοπέδου. Για αλλοδαπούς απαιτείται άδεια από το 2ο Ε.Γ. του ΓΕΣ/ΔΕΔ. Χολαργός.
Κατάσταση	Μέτρια έως καλή

Θεσσαλία	
Βουνό	Κίσσαβος
Τοποθεσία	Κάναλος (1.600 μ.)
Όνομασία καταφυγίου	Καταφύγιο Κίσσαβου
Τηλ. Καταφυγίου	0495/51485
Χωρητικότητα	35 άτομα
Θέρμανση	Τζάκι,2 σόμπες
Υδροδότηση	Νέρο πηγής με δίκτυο

Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	Ε.Ο.Σ. Λαρίσης, Παπαναστασίου 6, 412 21 Λάρισα, Τηλ. 041/220097
Προσπέλαση	Από Λαρισα μέχρι Συκουριό 17 χιλ. ασφαλτος. Από Συκουριό μέχρι Σπηλιά 13 χιλ. σκυρόστρωμα.Και από Σπηλιά,καταφύγιο 12 χιλ. δασικός δρόμος. Από Σπηλιά μονοπάτι 2 ώρες και 30' πορεία.

Θεσσαλία	
Βουνό	Πήλιο
Τοποθεσία	Αγριολεύκες (1.350 μ.)
Ονομασία καταφυγίου	Αγριολεύκες
Τηλ. Καταφυγίου	0421/99136
Χωρητικότητα	80 άτομα
Θέρμανση	Κεντρική θέρμανση
Υδροδότηση	Νερό πηγής
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	0428-73702
Προσπέλαση	Βόλος - Χανιά 27 χιλ. ασφαλτος.Από Χανιά 2 χιλ.

Θεσσαλία	
Βουνό	Πήλιο
Τοποθεσία	Αγιος Γεώργιος Ζαγοράς (480 μ.)
Όνομασία καταφυγίου	Αφεντούλειος Ξενώνας
Τηλ. Καταφυγίου	0426/22167
Χωρητικότητα	8 άτομα
Θέρμανση	Σόμπα ξύλων
Υδροδότηση	Κοινοτικό δίκτυο
Κουζίνα	Οχι οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός του ξενώνα
Πληροφορίες	Ιδιωτικό, τηλ. 0421/25696
Προσπέλαση	Από Βόλο 48 χιλ. ασφαλτος

Στερεά Ελλάδα	
Βουνό	Γκιώνα
Τοποθεσία	Λάκκα Κάρβουνη (1.850 μ.)
Όνομασία καταφυγίου	Γρηγόρης Πεрдίκης
Ετος λειτουργίας	20/9/1959
Τηλ. Καταφυγίου	-
Χωρητικότητα	20-25 άτομα
Θέρμανση	Τζάκι, ξυλόσομπα
Υδροδότηση	Από κοντινή πηγή (10')
Κουζίνα	Μερικώς οργανωμένη
Τουαλέτες	-
Πληροφορίες	Πεζοπορικός Ομιλος Αθηνών, Ζαΐμη 45 Αθήνα, Τηλ. 01/8218401
Προσπέλαση	Από Αμφισα Προσήλι 12 χιλ. ασφαλτος. Από Προσήλι μέσω Χαράδρα Ρέκας 6 ώρες πορεία. Από Αμφισα Καλοσκοπή 40 χιλ. (Τα 18 χιλ. χωματόδρομος και από τη θέση Μνήματα

	Κριθαρόλακας 5 ώρες πορεία).
Σημείωση	Το καλοκαίρι οι δρόμοι των μεταλλείων φθάνουν μέχρι την Λάκκα Καρβούνη σε απόσταση 15' από το καταφύγιο. Η τοποθεσία που βρίσκεται δεν είναι η πιο κατάλληλη. Πρέπει να χτιστεί ένα μεγάλο καταφύγιο στη Βαθιά Λάκα
Κατάσταση	Κακή, παραμελημένο

Στερεά Ελλάδα	
Βουνό	Παρνασσός
Τοποθεσία	Σαραντάρι (1.900 μ.)
Ονομασία καταφυγίου	Καταφύγιο Παρνασσού
Τηλ. Καταφυγίου	-
Χωρητικότητα	16 άτομα
Θέρμανση	Τζάκι, 2 σόμπες πετρελαίου
Υδροδότηση	Από δεξαμενή
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	Ε.Ο.Σ. Αμφίκλειας, 350 02 Αμφίκλεια, Τηλ. 0234/22640
Προσπέλαση	Από Αμφίκλεια 25 χιλ. ασφαλτος. Από Αράχωβα 20 χιλ. ασφαλτος.

Αττική	
Βουνό	Κιθαιρώνας
Τοποθεσία	Πέταλο (1.100 μ.)
Ονομασία καταφυγίου	Βαγγέλης Τσακός
Τηλ. Καταφυγίου	-
Χωρητικότητα	30 άτομα
Θέρμανση	Τζάκια
Υδροδότηση	Από δεξαμενή
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	Ε.Ο.Σ. Ελευσίνας, Ηρώων Πολυτεχνείου 23, 192 00 Ελευσίνα, Τηλ. 01/5546572
Προσπέλαση	Από Αθήνα - Βίλια 57 χιλ. ασφαλτος. Βίλια - Καταφύγιο 8 χιλ. ασφαλτος. Από Βρύση Τσιας μονοπάτι σηματοδοτημένο 1 ώρα και 45' πορεία.

Αττική	
Βουνό	Πάρνηθα
Τοποθεσία	Φλαμπούρι (1.158 μ.)
Ετος λειτουργίας	1981
Ονομασία καταφυγίου	Φλαμπούρι
Τηλ. Καταφυγίου	01/2464666
Χωρητικότητα	40-50 άτομα
Θέρμανση	Τζάκι,καλοριφέρ
Υδροδότηση	Από πηγή σε δίκτυο
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	Ε.Ο.Σ. Αχαρνών, Φιλαδελφείας 126, 136 71 Αχαρνές, Τηλ. 01/2461528
Προσπέλαση	Από Αθήνα 33 χιλ. ασφαλτος και 2 χιλ. χωματόδρομος. Από Θρακομακεδόνες μονοπάτι σηματοδοτημένο,1 ώρα και 30' πορεία.
Παρατηρήσεις	Τους χειμερινούς μήνες λειτουργεί τα Σ/Κ με φύλακα.
Κατάσταση	Αριστη. Σύγχρονο καταφύγιο

Αττική	
Βουνό	Πάρνηθα
Τοποθεσία	Μπάφι (1.160 μ.)
Ονομασία καταφυγίου	Μπάφι
Τηλ. Καταφυγίου	01/2469050
Χωρητικότητα	50 άτομα
Θέρμανση	Τζάκι,σόμπες πετρελαίου,ηλεκτρικά καλοριφέρ
Υδροδότηση	Με δίκτυο από πηγή
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	Ε.Ο.Σ. Αθηνών, Πλατεία Καπνικαρέας 2, 105 63 Αθήνα, Τηλ. 01/3212429,3212355

Προσπέλαση	Από Αθήνα 30 χιλ. ασφαλτος. Από τη θέση Χούνι (σημείο εκκίνησης τελεφερίκ), μονοπάτι σηματοδοτημένο 2 ώρες πορεία.
------------	--

(ΠΗΓΗ www.athensguide.org χιονοδρομικά καταφύγια)

Τα κείμενα και οι φωτογραφίες είναι μια συνεργασία της εταιρείας μας με το περιοδικό Greek Ski Resorts

5.3 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ

ΕΛΛΑΔΑ

ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Μία από τις ομορφότερες γωνιές του ορεινού όγκου των Αγράφων είναι η περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα. Βρίσκεται 25 χιλιόμετρα δυτικά της Καρδίτσας και μπορείτε να την επισκεφθείτε κάνοντας μια εντυπωσιακή διαδρομή. Φθάνοντας εκεί, το τοπίο θα σας συναρπάσει. Θα αντικρίσετε μια πανέμορφη λίμνη αγκαλιασμένη από κατάφυτα βουνά, που καθρεφτίζονται στα νερά της και πολλούς χείμαρρους, που την τροφοδοτούν. Στη Λίμνη Πλαστήρα θα απολαύσετε τη φύση σε όλο της το μεγαλείο.

Η Λίμνη Πλαστήρα με την πλούσια βλάστηση από βελανιδιές, πλατάνια και καστανιές, προσφέρεται όλες τις εποχές του χρόνου τόσο για ρομαντικές διακοπές και χαλάρωση όσο και για έντονες δραστηριότητες. Η διαμονή σε όλα τα χωριά της Λίμνης Πλαστήρα έχει να προσφέρει επιλογές σε διαφορετικού τύπου καταλύματα και δωμάτια από πολυτελή ξενοδοχεία και μικρούς παραδοσιακούς ξενώνες με εκπληκτική θέα.

- ΕΛΑΤΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Η Ελάτη είναι ένα από τα πιο ανεπτυγμένα χωριά του νομού Τρικάλων. Το Περούλι είναι χτισμένο ανάμεσα στα έλατα και διαθέτει ένα πολύ καλά εξοπλισμένο χιονοδρομικό κέντρο. Η περιοχή διαθέτει ξενοδοχεία όμορφους ξενώνες, ταβέρνες με καλό φαγητό και προσφέρεται για οικογενειακές διακοπές. Στο δρόμο για την Ελάτη, θα συναντήσετε πρώτα την Πύλη, μια μικρή κωμόπολη 18 χλμ από τα Τρίκαλα.

Είναι χτισμένη στους πρόποδες του Κόζιακα και αντικριστά της απλώνεται το βουνό Ίταμος δημιουργώντας σε ένα σημείο ένα φυσικό στένο πέρασμα, μια

φυσική πύλη που ουσιαστικά είναι η δίοδος της πεδινής Θεσσαλίας στην ορεινή Ήπειρο. Τα δυο βουνά, αλλά και την Πύλη διασχίζει ο ποταμός Πορτιάτης, παραπόταμος του Πηνειού. Στην Πύλη αξίζει κανείς να δει ένα από τα σπουδαιότερα βυζαντινά μνημεία της χώρας, την εκκλησία της Πόρτας Παναγιάς με τις δύο ψηφιδωτές εικόνες του Χριστού και της Παναγίας.

- ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

Το [Καρπενήσι](#), πρωτεύουσα του νομού Ευρυτανίας θεωρείται ένα από τα καλύτερα και υγιεινότερα θέρετρα της Ελλάδας. Τα καταπράσινα βουνά, τα γραφικά χωριουδάκια και το [χιονοδρομικό κέντρο](#), προσελκύουν κάθε χρόνο χιλιάδες λάτρεις των χειμερινών αποδράσεων.

Η καθαρή ατμόσφαιρα, το ξηρό και υγιεινό κλίμα, τα πλατάνια, οι καστανιές και τα έλατα που περιτριγυρίζουν την πόλη και τα γύρω χωριά, κάνουν τον τόπο ιδανικό για χειμερινές αλλά και θερινές διακοπές.

Αξίζει να πει κανείς το κρυστάλλινο νερό που ρέει από τις πέτρινες φυσικές βρύσες των χωριών του νομού. Με αφετηρία το [Καρπενήσι](#) αξίζει κανείς να επισκεφθεί τα διάσπαρτα χωριά και να απολαύσει τα παραδοσιακά προϊόντα και τα τοπικά κρέατα. Σε απόσταση 12χλμ. βρίσκεται το [χιονοδρομικό κέντρο του Βελουχιού](#). Ο επισκέπτης θα απολαύσει το σκι στο οργανωμένο [χιονοδρομικό κέντρο](#), το οποίο διαθέτει επτά αναβατήρες, δώδεκα πίστες και σχολή σκι.

Τα ποτάμια και τα φαράγγια της περιοχής προσφέρονται για ορειβατικές διαδρομές και άλλου είδους δραστηριότητες, όπως rafting, kayak και mountain bike. Σε κοντινή απόσταση από το Καρπενήσι, αρχίζουν να ξεπροβάλουν ένα-ένα, χωριά με παραδοσιακό χρώμα, βυθισμένα στα έλατα, τις καστανιές, τα πλατάνια, σε ένα πυκνό δάσος και μια ορεινή φύση που μαγεύει. Τα πιο σημαντικά από αυτά, οι Κορυσχάδες, το Βουτύρο, το Μικρό Χωριό, το Μεγάλο Χωριό, ο Γαύρος, το Κλαυσί, θα αποτελέσουν τη βάση μας για να εξερευνήσουμε την περιοχή της Ευρυτανίας. Επισκεφθείτε: τους Κορυσχάδες, ένα από τα πιο ιστορικά χωριά της Ευρυτανίας και αντικρίστε στον απέναντι λόφο Παλαιόκαστρο, τα ίχνη αρχαίων τάφων και το φρούριο το Παλαιό Μικρό Χωριό που εγκαταλείφθηκε το 1963 από τους κατοίκους του, λόγω μιας κατολίσθησης, το Μεγάλο Χωριό, με το λαογραφικό μουσείο, το Μοναστήρι της Παναγίας της Προυσιώτισσας στον Προυσό και την θαυματοουργή της εικόνα.

- ΕΛΑΤΟΧΩΡΙ ΠΙΕΡΙΑΣ

Το Ελατοχώρι Πιερίας αποτελεί έναν από τους ωραιότερους χειμερινούς προορισμούς όχι μόνο της Βορείου Ελλάδος, αλλά και ολόκληρης της χώρας. Η μαγευτική θέα στον Όλυμπο και η καταπράσινη φύση ξετρελαίνει κάθε επισκέπτη. Η άγρια ομορφιά της ορεινής φύσης με τα πυκνά δάση, η γραφικότητα του Ελατοχωρίου και το χιονοδρομικό κέντρο, καθιστούν την περιοχή άκρως ελκυστική για τους λάτρεις των χειμερινών αποδράσεων. Επίσης, το Ελατοχώρι αποτελείται από δύο οικισμούς. Τον παραδοσιακό οικισμό, Παλιό Ελατοχώρι και τον σημερινό οικισμό. Ο παραδοσιακός οικισμός καταστράφηκε όταν όλο το χωριό κάηκε από τους Γερμανούς στις 27 Γενάρη του 1944. Δίπλα από τον παραδοσιακό οικισμό βρίσκεται ο σημερινός οικισμός του Ελατοχωρίου σε υψόμετρο 850 μέτρων. Η παλιά ονομασία του χωριού ήταν Σκουτέρνα, από τα πολλά "σκουτιά" - τα χοντρά μάλλινα υφάσματα που κατασκευάζονταν παλιότερα στο χωριό.

Το χιονοδρομικό κέντρο του Ελατοχωρίου βρίσκεται στην ΒΑ πλευρά των Πιερίων, σε απόσταση 8χλμ. από το Ελατοχώρι, στη θέση 'Παπα-Χωράφι', σε υψόμετρο 1410μ. και κορυφής 1750μ. Λειτουργήσε για πρώτη φορά το 2001 και έκτοτε συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό φίλων του σκι και του χιονιού. Με τις ωραίες πίστες και το καταπληκτικό φυσικό του περιβάλλον, έχει ήδη γίνει γνωστό.

- BYTINA

Στα 1033μ υψόμετρο βρίσκεται η Βυτίνα, στην αγκαλιά του όρους Μαίναλου κρυμμένη στην καρδιά της ορεινής, κεντρικής Πελοποννήσου. Η ηρεμία του χωριού και ο παγωμένος αέρας του βουνού σε γεμίζουν ευεξία και καλή διάθεση. Το κεντρικό σημείο που σφύζει από ζωή και κίνηση όλες τις ώρες της ημέρας είναι η πλακόστρωτη πλατεία της Βυτίνας.

Γύρω από αυτήν, βρίσκει κανείς πολλά μικρά μαγαζάκια. Οι μυρωδιές από το εσωτερικό τους τραβούν την προσοχή. Ξεκλέψτε χρόνο από την ξεκούραση και τις χειμερινές δραστηριότητες σας και ψάξτε στα ράφια των μικρών αυτών μαγαζιών για να δοκιμάσετε και να αγοράσετε θαυμάσιο ελατίσιο μέλι και μέλι ανθέων, μυρωδάτη ρίγανη, χυλοπίτες κΜην παραλείψτε να πάρετε κάποια από τα πολλά βότανα του βουνού, γίνονται γευστικότερα ροφήματα και σε συνδυασμό με το ντόπιο μέλι είναι ιδανικά για τις κρύες βραδιές ή τα κρυολογήματα του χειμώνα. Στις ταβέρνες της Βυτίνας – μερικές από τις οποίες σερβίρουν τις νοστιμιές τους εδώ και πολλές δεκαετίες- θα δοκιμάσετε παραδοσιακά εδέσματα, όπως αγριογούρουνο, κρασάτο κοκορόπουλο, θαυμάσιες χορτόπιτες με χειροποίητο φύλλο και φυσικά το παστό χοιρινό, που είναι και η σπεσιαλιτέ της περιοχής.

- ΛΟΥΤΡΑ ΠΟΖΑΡ

τους πρόποδες του Καΐμακτσαλάν, μόλις 13 χιλιόμετρα από την Αριδαία και 25 από την Έδεσσα βρίσκονται τα ιαματικά Λουτρά Πόζαρ. Τεράστια πλατάνια, το ποτάμι που κατηφορίζει στο φαράγγι και ο ήχος των νερών που ταξιδεύει τους επισκέπτες, συνθέτουν το παραμυθένιο σκηνικό των Λουτρών Πόζαρ.

Οι εγκαταστάσεις του συγκροτήματος είναι οργανωμένες σε μία μικρή λουτρόπολη με ξενοδοχεία, εστιατόρια, πισίνες και αποδυτήρια, προσφέροντας στον επισκέπτη εξυπηρέτηση υψηλών προδιαγραφών.

Οι ιαματικές πηγές των Λουτρών Πόζαρ αναβλύζουν σε υψόμετρο 390 μέτρων. Δημιουργούνται από το νερό της βροχής, το οποίο εισχωρεί στο έδαφος σε μεγάλο βάθος, εκεί θερμαίνεται, στη συνέχεια ανεβαίνει ψηλότερα και σταδιακά εμπλουτίζεται με μέταλλα και άλλα στοιχεία. Τα ιαματικά θερμά νερά των Λουτρών Πόζαρ έχουν σταθερή θερμοκρασία 37ο C ενώ η θερμοκρασία άλλων φυσικών πηγών μπορεί να φτάσει μέχρι και τους 60ο C.

Οι λουτροθεραπείες ενδείκνυνται για ρευματοειδή αρθρίτιδα, αρθροπάθειες, παθήσεις των νεφρών, δερματοπάθειες, γυναικολογικές παθήσεις και προβλήματα του κυκλοφορικού συστήματος.

Στα Λουτρά Πόζαρ μπορείτε να απολαύσετε το νερό σε μία από τις ειδικά διαμορφωμένες εσωτερικές πισίνες ή σε έναν από τους λουτήρες. Η μεγάλη εξωτερική πισίνα προσφέρεται για βουτιές τόσο το χειμώνα όσο και το καλοκαίρι. Όσο για τους λάτρεις του υδρομασάζ, οι αμέτρητοι καταρράκτες με τις 5 φυσικές λίμνες, όπου τα ζεστά νερά αχνίζουν από το έδαφος, υπόσχονται στιγμές πραγματικές χαλάρωσης.

Στη λουτρόπολη υπάρχουν δύο υδροθεραπευτήρια. Το πρώτο λειτουργεί από το 1960 και περιλαμβάνει 48 ατομικούς λουτήρες, 2 εσωτερικές πισίνες και 2 ατομικά χαμάμ, χωρητικότητας 6 ατόμων.

Από τα τέλη του 2005 ξεκίνησε και η λειτουργία ενός νέου υδροθεραπευτηρίου με 6 ατομικές πισίνες και τεχνητούς καταρράκτες.

Τα Λουτρά Πόζαρ είναι ένας προορισμός για όσους θέλουν να συνδυάσουν την επαφή με την φύση, την ξεκούραση και τα οφέλη της λουτροθεραπείας, η οποία είναι λάθος να πιστεύουμε, ότι απευθύνεται μόνο σε άτομα μεγάλης ηλικίας. Δεν είναι μόνο μέσο σωματικής ανακούφισης και θεραπείας, αλλά και μέσο ευφορίας, ψυχικής και πνευματικής. Δεν είναι τυχαίο, ότι ολόένα και περισσότεροι άνθρωποι είναι υπέρμαχοι της άποψης, ότι 10 λουτρά ετησίως δυναμώνουν τον οργανισμό και τον θωρακίζουν καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα.

- ΤΑ ΓΡΕΒΕΝΑ

Τα Γρεβενά αποτελούν έναν από τους ωραιότερους χειμερινούς προορισμούς όχι μόνο της Βορείου Ελλάδος, αλλά και ολόκληρης της χώρας. Απολαύστε τις οργανωμένες εκδρομές στη φύση της Βάλια Κάλντα με τον περίφημο εθνικό δρυμό της Πίνδου, κάντε σκι στις φυσικές πίστες του χιονοδρομικού κέντρου της Βασιλίτσας. Η άγρια ομορφιά της Πίνδου και η καταπράσινη φύση ξετρελαίνει κάθε επισκέπτη, καθώς ξεδιπλώνονται τα πυκνά δάση της και η γραφικότητα των παραδοσιακών χωριών γύρω από τα Γρεβενά.

Αξίζει κανείς να επισκεφθεί το Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας ένα από τα καλύτερα χιονοδρομικά κέντρα της χώρας που καθιστά την περιοχή άκρως ελκυστική για τους λάτρεις των χειμερινών αποδράσεων και όχι μόνο.

Απολαύστε τις οργανωμένες εκδρομές στη φύση της Βάλια Κάλντα με τον περίφημο εθνικό δρυμό της Πίνδου, κάντε σκι στις φυσικές πίστες του χιονοδρομικού κέντρου της Βασιλίτσας, rafting στο Βενέτικο, πεζοπορίες και αναρριχήσεις καθώς και κάθε είδους εναλλακτικού τουρισμού. Η Πίνδος είναι η σημαντικότερη ελληνική οροσειρά, καθώς κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό των ορεινών περιοχών της Ελλάδας.

- ΤΟ ΠΗΛΙΟ

Το ταξίδι στο Πήλιο δεν είναι συνηθισμένο, γιατί είναι ένα ταξίδι στη θερινή κατοικία των 12 θεών του Ολύμπου, στη μυθική χώρα των Κενταύρων... Το βουνό των τεσσάρων εποχών υψώνεται επιβλητικό βορειοανατολικά του Βόλου ανάμεσα στον Παγασητικό και το Αιγαίο Πέλαγος. Εικοσιτέσσερα χωριά μοναδικής αρχιτεκτονικής, ένα χαρισματικό φυσικό περιβάλλον με οργιώδη, ποικιλόμορφη βλάστηση, ακτές βραχώδεις, ακτές γραφικές, μια αρμονική σύνθεση έντονων αντιθέσεων που μαγεύουν τον επισκέπτη.

Ξεκινώντας από την πόλη του Βόλου την περιήγησή μας για το Πήλιο έχουμε να επιλέξουμε ανάμεσα σε δύο κατευθύνσεις, η μια οδηγεί στο Βόρειο και η άλλη στο δυτικό και νοτιοανατολικό Πήλιο. Ήδη μόλις μπείτε στην πόλη του Βόλου θα δείτε τη σήμανση για το βόρειο Πήλιο που θα σας οδηγήσει στα κοντινά και πολύ τουριστικά χωριά Πορταριά, Μακρυνίτσα, Χάνια και προς το χιονοδρομικό κέντρο.

- Η ΞΑΝΘΗ

τισμένη αμφιθεατρικά, χωρίζεται σε δύο μέρη με ένα φυσικό όριο τον ποταμό Κόσυνθο. Στο δυτικό τμήμα της που είναι και το κυρίως κέντρο της Παλιάς Πόλης, δεσπόζει η Μητρόπολη όπου γύρω της είναι χτισμένος ο αστικός οικισμός. Στο ανατολικό τμήμα της, βρίσκεται ο συνοικισμός Σαμακώβ, ο οποίος αποτελείται από απλές κατοικίες με πλούσιο φυσικό περιβάλλον. Και τα δύο τμήματά της κρατούν την παραδοσιακή μορφή τους. Η Παλιά Πόλη της Ξάνθης, είναι ένας από τους μεγαλύτερους παραδοσιακούς οικισμούς της χώρας μας, που έχει μείνει ανεπηρέαστος από τη φθορά του χρόνου και διατηρεί την αρχοντιά και τη μεγαλοπρέπειά του. Τα παραδοσιακά σπίτια της Παλιάς Πόλης ανακατασκευάστηκαν και διατηρήθηκαν από τους κατοίκους της. Τα πλακόστρωτα σοκάκια της χτίστηκαν τη δεκαετία του 19ο αιώνα και περιβάλλονται από κτίσματα διαφορετικών ρυθμών και τεχνοτροπιών. Η Παλιά Πόλη της Ξάνθης είναι ένα από τα καλύτερα διατηρημένα αρχιτεκτονικά σύνολα σε όλη τη Ελλάδα.

Τα αξιοθέατά στην Παλιά Πόλη είναι πλούσια και διάσπαρτα σε αυτήν. Δεσπόζει το επιβλητικό Λαογραφικό Μουσείο, το οποίο βρίσκεται ακριβώς δίπλα από το αρχοντικό Κουγιουμτζόγλου. Φιλοξενεί πολλές συλλογές από τοπικές στολές και αντικείμενα, καθώς και διάφορους πίνακες όπου μπορεί να δει κανείς τη λατέρνα, το γραμμόφωνο, τα υφαντά και κεντητά, τα οικιακά σκεύη, τα ποικιλόμορφα κοσμήματα, τα γεωργικά εργαλεία, τις θρακιώτικες στολές, τον καπνό που σηματοποιείται σε πολλές εικαστικές δημιουργίες.

Λίγα μέτρα συναντούμε την Δημοτική Πινακοθήκη, η οποία στεγάζεται και αυτή στο διατηρητέο αρχοντικό Καλευρά. Το κτίσμα αποτελεί εξαιρετικό δείγμα Ηπειρώτικης-Δυτικομακεδονικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και κατασκευάστηκε στα μέσα του 19ου αιώνα, από έμπειρους Ηπειρώτες μαστόρους. Εδώ φιλοξενούνται όλο το χρόνο περιοδικές εκθέσεις.

- ΑΡΑΧΩΒΑ

Η Αράχωβα είναι ο πιο δημοφιλής χειμερινός προορισμός και το όνομά της συγκεντρώνει την ακτινοβολία και το μύθο του top χειμερινού θέρετρου της χώρας. Απέχει μόλις 160χλμ. από την Αθήνα και είναι τόσο κόντα που μπορείς να πας και αυθημερόν προκειμένου να απολαύσεις τις χιονοδρομικές πίστες του Παρνασσού. Η Αράχωβα είναι χτισμένη στους πρόποδες του Παρνασσού σε υψόμετρο 1.000 μ. με θέα στο δελφικό τοπίο, είναι αφετηρία για τα τρία χιονοδρομικά κέντρα του Παρνασσού, Κελάρια, Φτερόλακα, Γεροντόβραχος και πέρασμα για το σημαντικό αρχαιολογικό χώρο των Δελφών.

Φτάνοντας θα νοιώσετε την κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα. Στον κεντρικό δρόμο της Αράχωβας θα βρείτε μοντέρνα καταστήματα με είδη σκι, καφετέριες, μπαράκια και αμέτρητους χιονοδρόμους. Το φανταχτερό αυτό περιτύλιγμα, όμως, κρύβει μία περιοχή, που αντιστέκεται στην αλλοίωση της φυσιογνωμίας της. Τα πέτρινα χωριάτικα σπίτια με τις αχνιστές καμινάδες στριμώχνονται στα στενά ανηφορικά δρομάκια και όλο το χωριό μοιάζει να κρέμεται στις πλαγιές του βουνού, σ' ένα τοπίο, που είναι συνώνυμο της τελειότητας.

Η Αράχωβα συνδυάζει στιγμές χαλάρωσης, πολυτέλειας, διασκέδασης, άσκησης και ανασυγκρότησης των δυνάμεων και του πνεύματος. Ολόκληρη η περιοχή του Παρνασσού, με το υπέροχο φυσικό τοπίο, είναι ιδανική για τους φυσιολάτρεις και για όσους αγαπούν την περιπέτεια, διότι μπορούν να εξερευνήσουν κάθε σημείο της Αράχωβας διασχίζοντας τα αμέτρητα γραφικά μονοπάτια. Στην Αράχωβα υπάρχουν πολλά εστιατόρια και ταβέρνες για να απολαύσετε το φαγητό σας, θαυμάζοντας την υπέροχη θέα προς το όρος Παρνασσός ενώ φεύγοντας μην παραλείψετε να εφοδιαστείτε με ντόπια παραδοσιακά προϊόντα της τοπικής κουζίνας.

- ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ

Η άγρια ομορφιά της ορεινής φύσης με τα πυκνά δάση, τα ποτάμια, τις λιμνούλες, τα απόκρημνα φαράγγια εναρμονίζεται με την ανθρώπινη δημιουργία, τα πέτρινα τοξωτά γεφύρια, τα πετρόκτιστά αρχοντικά, τις εκκλησιές, τα λιθόστρωτα μονοπάτια.

Τα Ζαγοροχώρια συγκροτούν μια παραδοσιακή οικιστική ενότητα που απαρτίζεται από 46 χωριά. Το Ζαγόρι λέξη σλαβική σημαίνει: «Πίσω από το

βουνό» και ορίζει μια ολόκληρη περιοχή που εκτείνεται από τον ορεινό όγκο του Μιστικέλι και της Τύμφης έως και την οροσειρά της Πίνδου.

Το Ζαγόρι χωρίζεται σε τρία γεωγραφικά τμήματα, το Ανατολικό, το Δυτικό και το Κεντρικό. Ξεκινώντας από τα Ιωάννινα και ακολουθώντας την Εθνική οδό Ιωαννίνων- Κόνιτσας, στο 19ο χλμ στρίβετε δεξιά, καθοδηγούμενοι και από την σήμανση, προς τα χωριά του κεντρικού Ζαγορίου, ένα σύνολο παραδοσιακών χωριών που απλώνονται ανάμεσα στο όρος Μιστικέλι και στον ορεινό όγκο της Τύμφης. Μετά από δέκα λεπτά οδήγησης σε μία ανηφορική διαδρομή θα συναντήσετε στα δεξιά σας το πρώτο χωριό του κεντρικού Ζαγορίου τους Ασπραγγέλους. Ένα πανέμορφο χωριό κτισμένο

αμφιθεατρικά σε υψόμετρο 1000 μέτρων. Στη μεγάλη πλατεία του με τα σκιερά πλατάνια μπορείτε να κάνετε την πρώτη σας στάση για καφέ ή και φαγητό. Στην κορυφή του χωριού υπάρχει πίστα αιωροπτερισμού και σε υψίπεδο ένα ολοκαίνουργιο σκοπευτήριο, που διοργανώνονται διεθνείς αγώνες. Συνεχίζοντας από τους Ασπραγγέλους, στη διασταύρωση ακολουθούμε το δρόμο προς Ελάτη, ένα χωριό σε μία κατάφυτη περιοχή από πεύκα, έλατα, δρυς.

- ΖΕΡΒΗ ΚΑΙΜΑΚΤΣΑΛΑΝ

Η Ζέρβη είναι ένα μικρό, όμορφο και ορεινό χωριό κοντά στη λίμνη Βεγορίτιδα. Το χωριό είναι χτισμένο 770 μέτρα υψόμετρο και έχει 350 μόνιμου κατοίκους περίπου. Η Ζέρβη αποτελεί ιδανικό προορισμό για όσους αγαπούν τα extreme sports. Στην περιοχή υπάρχει ανεμοδρόμιο, πρόκειται για έναν οργανωμένο χώρο στον οποίο πραγματοποιούνται πτήσεις με ανεμόπτερο ή αλεξίπτωτο πλαγιάς.

- ΤΟ ΜΕΤΣΟΒΟ

Το Μέτσοβο αποτελεί έναν από τους γραφικότερους, παραδοσιακούς οικισμούς τις χώρας μας. Ορεινή κωμόπολη, χτισμένη στις πλαγιές της Πίνδου, σε υψόμετρο 1150μ., σε ένα εντυπωσιακό τοπίο γεμάτο πράσινο. Ιδανικός προορισμός για όλες τις εποχές του χρόνου, καθώς ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει μαγευτικά τοπία, χειμερινά σπορ και να δει μοναδικά ιστορικά αξιοθέατα.

Απλώνεται ανάμεσα σε δύο από τα υψηλότερα όρη της Ηπείρου, το όρος Μαυροβούνι στα βόρεια και το όρος Λάκμος ή Περιστέρι στα νότια ενώ συνορεύει με τους Νομούς Γρεβενών, Τρικάλων και Ιωαννίνων. Το ορεινό έδαφος με τις έντονες βροχοπτώσεις και χιονοπτώσεις βοηθά στο σχηματισμό έντονων τοπίων άγριας φυσικής ομορφιάς ενώ συνθέτουν ένα τοπίο πλούσιο με σπάνια πανίδα και χλωρίδα που αξίζει να επισκεφτείτε.

Τα πολλά δάση αλλά και οι ποταμοί όπως ο Αώος που σχηματίζει την ομώνυμη τεχνητή λίμνη, ο Άραχθος, ο Πηνειός κ.α. είναι μοναδικής φυσικής ομορφιάς αλλά δεν είναι το μοναδικό που θα σας καταπλήξει. Η γραφική πόλη του Μετσόβου έχει άρτια τουριστική υποδομή σε πλήρη αρμονία με το περιβάλλον, την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και την ιδιαίτερη κουλτούρα.

Μέσα στην πόλη του Μετσόβου απολαύστε την παραδοσιακή αρχιτεκτονική του τόπου, δείγμα πρότερης οικονομικής και πολιτισμικής ανάπτυξης. Λόγοι

για την άνθιση αυτή υπήρξαν κυρίως η χορήγηση προνομίων στην περιοχή κατά τη διάρκεια του Οθωμανικού Ζυγού και η ανάπτυξη του εμπορίου. Όσοι ενδιαφέρονται για την ιστορία και την παράδοση της περιοχής δεν έχουν παρά να επισκεφτούν το μουσείο Λαϊκής τέχνης, μία εξαιρετη πινακοθήκη καθώς και δύο βιβλιοθήκες.

Μέσα στο Μέτσοβο υπάρχει ο Κήπος του Αβέρωφ είναι ένας μικρός παράδεισος που σας περιμένει να τον επισκεφτείτε. Είναι ένα πάρκο ιδιαίτερα προσεγμένο στο οποίο θα βρείτε συγκεντρωμένα όλα τα είδη δέντρων που υπάρχουν στην ευρύτερη περιοχή, μία μοναδική μικρογραφία όλης της φύσης της Πίνδου.

Επισκεφτείτε τα πολυάριθμα καταστήματα λαϊκής τέχνης που υπάρχουν μέσα στην πόλη και θαυμάστε την ξακουστή υφαντουργία της περιοχής καθώς και την απaráμιλλη μετσοβίτικη τέχνη της ξυλογλυπτικής. Γαστρονομικά θα εκπλαγείτε από τα πλούσια τοπικά προϊόντα του.

Μπορείτε να γευτείτε μία σειρά εκλεκτών κρασιών, με πρώτο στην επιλογή σας το θαυμάσιο κόκκινο κρασί "Κατώγι". Σε αφθονία θα βρείτε επίσης τα υψηλής ποιότητας πουλερικά και τα ασύγκριτα τυροκομικά προϊόντα όπως τα τυριά μετσοβόνη, καπνιστό, μετσοβέλλα, γραβιέρα και μετσοβίσιο, τα οποία δε θα βρείτε πουθενά αλλού στην Ελλάδα.

ΠΗΓΗ (<http://www.touristorama.com>)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6°

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλύσουμε τις ειδικές μορφές τουρισμού όπως για παράδειγμα (την πεζοπορία, την αναρρίχηση, την ορειβασία κ .α)

Οι ειδικές μορφές τουρισμού (ή αλλιώς τουρισμός ειδικών ενδιαφερόντων) έχουν θεωρηθεί από πολλούς μελετητές ως συνώνυμο του εναλλακτικού τουρισμού. Ωστόσο, κάτι τέτοιο είναι ανακριβές καθώς ο τουρίστας ειδικών ενδιαφερόντων δεν ενδιαφέρεται απαραίτητως για την εναλλακτική τουριστική ανάπτυξη ή την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη. Το κίνητρο αυτών των τουριστών δεν είναι τόσο το να κάνουν υπεύθυνο τουρισμό όσο να λαμβάνουν μέρος σε κάποια δραστηριότητα ή να επισκευθούν ένα συγκεκριμένο τόπο ή σημείο ενδιαφέροντος, με άλλα λόγια επιλέγουν τον προορισμό τους με βάση την ευκαιρία που τους προσφέρει ώστε να ικανοποιούν το ειδικό ενδιαφέρον τους. Σύμφωνα με τους Hall και Weiler (1992 όπως αναφέρεται στον Trauer 2006) ο τουρισμός ειδικών ενδιαφερόντων (T.E.E) είναι ο τουρισμός όπου το κίνητρο και η επιλογή του τουρίστα καθορίζονται πρωτίστος από κάποιο ειδικό ενδιαφέρον που έχει σε μία ή περισσότερες δραστηριότητες ή και σε προορισμούς.

Η πρώτη ειδική μορφή τουρισμού είναι η πεζοπορία.

Πεζοπορία είναι η σωματική δραστηριότητα κατά την οποία διανύουμε περπατώντας μια μεγάλη απόσταση. Η απόσταση αυτή πρέπει να είναι τουλάχιστον 5 χιλιόμετρα, αλλιώς δεν θεωρείται πεζοπορία αλλά απλά περπάτημα.

πεζοπορία αλλά απλά περπάτημα.

Μπορούμε να διακρίνουμε τρεις κατηγορίες πεζοπορίας ανάλογα του βαθμού δυσκολίας της.

- 1) ΑΠΛΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ
- 2) ΟΡΕΙΝΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ
- 3) ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ
- 4) ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ

5) ΟΡΕΙΝΗ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

6) ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ

6.1 Η ΑΠΛΗ ΠΕΖΟΠΟΡΕΙΑ

Είναι η πιο απλή μορφή πεζοπορίας. Με ελάχιστη διανυόμενη απόσταση τα 5 χλμ (ή σε χρόνο περίπου μια - δύο ώρες), γίνεται σε εδάφη με πολύ μικρή κλίση χωρίς μεγάλη υψομετρική διαφορά, με ελαφρύ εξοπλισμό ο οποίος αποτελείται από αθλητικά παπούτσια ή παπούτσια trekking, ελαφρό συμβατικό ντύσιμο ανάλογα την εποχή και από ένα μικρό σακίδιο, όπου μπορείτε να έχετε λίγο νερό και πρόχειρη τροφή. Είναι το είδος της πεζοπορίας που είναι προσιτό στον καθένα αρκεί να είναι καλά στην υγεία του. Η απλή πεζοπορία μπορεί να γίνει οπουδήποτε υπάρχει το κατάλληλο περιβάλλον σ' ένα δάσος, σ' ένα βουνό σ' ένα νησί, δίπλα στην θάλασσα κ.λ.π.

Για να χαρακτηριστεί μια διαδρομή απλή πεζοπορία, η υψομετρική διαφορά που καλύπτεται κατά τη διάρκεια της διαδρομής δεν θα πρέπει να ξεπερνάει τα 300μ.

Για μεμονωμένα άτομα, για οικογένειες, για νεαρά παιδιά, λίγες ώρες, μισή μέρα ή και ολόκληρη μέρα, η απλή πεζοπορία αποτελεί μια άριστη σωματική δραστηριότητα.

6.2 ΟΡΕΙΝΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ

Αποτελεί το δεύτερο σκαλοπάτι της πεζοπορίας. Εδώ η απόσταση των 15 - 20 χλμ. και οι 5 - 8 ώρες πορείας αποτελούν τον κανόνα, αλλά τα χιλιόμετρα σε σχέση με τις ώρες χάνουν λίγο την αξία τους γιατί το έδαφος είναι ορεινό και μπορεί να παρουσιάζει δυσκολίες με αποτέλεσμα να διανύονται λίγα χλμ. ανά ώρα. Στατιστικά έχει διαπιστωθεί ότι η μέση ωριαία ταχύτητα είναι 3 - 4 χλμ./ώρα .

Ο εξοπλισμός είναι εξειδικευμένος και ιδιαίτερα τη χειμερινή περίοδο επιβάλλεται να είναι ο κατάλληλος. Ένα καλό ορειβατικό άρβυλο και ένα καλό σακίδιο αποτελούν τη βάση του εξοπλισμού, ενώ το κατάλληλο ντύσιμο και η πρόβλεψη τροφής/νερού είναι αναγκαία συμπληρώματα της πορείας.

Η ορεινή πεζοπορία μπορεί να γίνει σε οποιοδήποτε βουνό. Τα βασικά χαρακτηριστικά της ορεινής πεζοπορίας είναι η υψομετρική διαφορά της διαδρομής που μπορεί να φθάσει τα 500 - 600 μέτρα και το ότι η πορεία γίνεται συνήθως σε υψόμετρα μεγαλύτερα των 500μ. (όχι αναγκαστικά). Θα τονίσουμε και πάλι εδώ ότι η πραγματοποίηση μιας πορείας ειδικά σε υψόμετρα πάνω από 1000μ. μπορεί να γίνει εξαιρετικά δύσκολη κατά τη διάρκεια του χειμώνα λόγω άσχημων καιρικών συνθηκών.

Τα άτομα που θα κάνουν ορεινή πεζοπορία πρέπει να είναι εξασκημένα να έχουν ήδη κάνει απλές πεζοπορίες και να είναι ικανά να αντιμετωπίσουν πιθανές δυσκολίες. Η ορεινή πεζοπορία είναι ιδανική για νέους ανθρώπους ικανοποιητικά γυμνασμένους οι οποίοι έχουν διάθεση να γνωρίσουν έναν άλλο τρόπο ζωής.

6.3 ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Ο όρος ορειβασία είναι ένα γενικός όρος των δραστηριοτήτων βουνού αλλά στις κατηγορίες της πεζοπορίας υποδηλώνει την πλέον δύσκολη μορφή της ορεινής πεζοπορίας.

Η ορειβασία αποτελεί την πλέον δύσκολη μορφή της πεζοπορίας . Συνήθης στόχος της ορειβασίας είναι η κατάκτηση κάποιας κορυφής.

Στην ορειβασία η απόσταση δεν παίζει ουσιαστικό ρόλο έχει όμως παρατηρηθεί ότι κατά μέσο όρο διανύονται 2 - 3 χλμ. την ώρα. Πιο σημαντικό στοιχείο είναι ότι ανά ώρα καλύπτονται περίπου 300 μέτρα υψομετρικής διαφοράς που σημαίνει ότι για να ανέβει κανείς 1000 μέτρα απαιτούνται περίπου 4 ώρες μαζί με τις στάσεις. Μια συνήθης ορειβατική ανάβαση διαρκεί 7 - 10 ώρες μαζί με την επιστροφή.

Ο εξοπλισμός ειδικά την χειμερινή περίοδο πρέπει να είναι πλήρης και πολλές φορές συμπληρώνεται με τα crampons (σκάρες με καρφιά που τοποθετούνται κάτω από τα παπούτσια για το περπάτημα σε πάγο) και με το piolet (ειδικό μπαστούνι με αιχμηρές άκρες για ασφάλεια σε παγωμένο χιόνι). Ένα καλό σακίδιο και τα ειδικά ορειβατικά ρούχα συμπληρώνουν τον εξοπλισμό. Τα άτομα που θα ασχοληθούν με την ορειβασία πρέπει να είναι απολύτως υγιή σε άριστη φυσική κατάσταση και να έχουν περάσει από τα δύο προηγούμενα στάδια της απλής και της ορεινής πεζοπορίας. Η πείρα και η μακρόχρονη ενασχόληση με την ορειβασία είναι σημαντικά. Στα πρώτα στάδια που θα ασχοληθεί κανείς με ορειβασία σκόπιμο είναι να ακολουθήσει κάποιο ορειβατικό σωματείο προκειμένου να εξοικειωθεί με τη βοήθεια έμπειρων ορειβατών.

(ΠΗΓΗ <http://www.pezoporia.gr> Το site για την πεζοπορία στα μονοπάτια της Ελλάδας.)

6.4 ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ

Ένα ιδανικό μέρος για να κάνει κάποιος αναρρίχηση είναι το νησί της Καλύμνου. Το νησί της Καλύμνου, με έκταση 109,67 τετραγωνικά χιλιόμετρα και πληθυσμό 16 000 κατοίκους, βρίσκεται στα Δωδεκάνησα στο νοτιοανατολικό Αιγαίο, ανάμεσα στην Κω, τη Λέρο και την δυτική Τουρκία (η Μικρά Ασία). Σε αντίθεση με άλλα ελληνικά νησιά, η Κάλυμνος έχει διατηρήσει την αυθεντικότητά της.

Η ποικιλομορφία των ακτών, των απόκρημνων βράχων και το ήπιο κλίμα καθιστούν το νησί αυτό ιδανικό μέρος για τους αναρριχητές. Για όσους αναρριχητές έχουν ταξιδέψει, ο βράχος της Καλύμνου μοιάζει με αυτόν της Ταϊλάνδης. Η Κάλυμνος όμως από τους περισσότερους αναρριχητές κρίνεται ως πληρέστερος προορισμός.

Ο ασβεστόλιθος, η αναρρίχηση στους σταλακτίτες, τα πολλά σπήλαια συνέβαλαν στο να χαρακτηριστεί η Κάλυμνος από τα περιοδικά Vertical, Klettern, Climbing, Desnivel, ως μία από τις πιο όμορφες τοποθεσίες « του κόσμου των αναρριχητών ».

Υπάρχουν περίπου 60 πεδία με διαδρομές αθλητικής αναρρίχησης κυρίως «μιας σχοινιάς» δυσκολίας από 4 έως 9, που είναι εύκολα προσβάσιμα από μονοπάτια.

Οι περισσότερες διαδρομές της «μιας σχοινιάς» κυμαίνονται μεταξύ 20 και 30 μέτρων. Ωστόσο, υπάρχουν και διαδρομές της «μιάς σχοινιάς» που φτάνουν τα 50 - 60 μέτρα. Για την διάνοιξη των διαδρομών στο νησί χρησιμοποιούνται σύγχρονα υλικά, ανοξείδωτα στα οποία γίνεται τακτικά συντήρηση.

Η πλειοψηφία των διαδρομών βρίσκεται στο δυτικό/ βορειοδυτικό τμήμα του νησιού. Να μην παραλείψουμε το γραφικό νησάκι της Τελένδου στο οποίο δημιουργούνται όλο και περισσότερες διαδρομές με έμφαση στις διαδρομές «πολλών σχοινιών» διαφορετικού ύψους.

Στην Κάλυμνο ανοίγονται περίπου 100-150 νέες διαδρομές κάθε χρόνο από Έλληνες και ξένους αναρριχητές.

Αυτή την στιγμή το νησί έχει πάνω από 1300 οργανωμένες διαδρομές. Γι'αυτό το λόγο είναι ιδανικός προορισμός για αναρριχητές όλων των επιπέδων !Πριν από 10 χρόνια ξεκίνησε να διοργανώνεται στο νησί ένα φεστιβάλ αναρρίχησης : το Kalymnos Rock Climbing Festival.

Την τέταρτη φορά που διοργανώθηκε, το Μαΐο του 2009, συγκέντρωσε πάνω από 300 συμμετέχοντες από δεκαπέντε χώρες.

(ΠΗΓΗ <http://www.kalymnos-isl.gr> αναφορά στην αναρρίχηση)

6.5 ΟΡΕΙΝΗ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

Ένα πολύ δημοφιλές άθλημα που αναπτύσσεται ολοένα στην Πάρνηθα ίσως και λόγω των Ολυμπιακών αγώνων του 2004, είναι η ορεινή ποδηλασία (mountain - bike). Είναι γνωστό ότι τότε, για πρώτη φορά στην ιστορία των Ολυμπιακών, το αγώνισμα της ορεινής ποδηλασίας διεξήχθη σε βουνό, στην Πάρνηθα. Ένα πυκνό δίκτυο ποδηλατοδρόμων έχει δημιουργηθεί τόσο στον πυρήνα όσο και στην περιφερειακή ζώνη του Δρυμού, προσφέροντας έτσι δυνατές συγκινήσεις στους λάτρεις του αθλήματος. Οι σπουδαιότερες είναι η κυκλική διαδρομή στην περιοχή Κιθάρα στο Τατόι και η διαδρομή Μετόχι – Αγ. Γεώργιος – Ταμίλθι.

(ΠΗΓΗ <http://www.parnitha-np.gr> ορεινή ποδηλασία)

6.6 ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ

Το Κυνήγι αποτελεί παραδοσιακή δραστηριότητα της Ελληνικής υπαίθρου. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις 250.000 άτομα ασκούν κυνηγετική δραστηριότητα, ενώ σε δεκάχρονη βάση αυτός ο αριθμός ανέρχεται σε 300.000 άτομα. Μια αξιοσημείωτη παράμετρος είναι ο εποχιακός χαρακτήρας της θήρας, καθώς η κυνηγετική περίοδος διαρκεί 6 σχεδόν μήνες, σύμφωνα με την εκάστοτε Ετήσια Ρυθμιστική (Ρυθμίσεις Θήρας) και συγκεκριμένα από τις 20/8 έως τις 28/2.

Ενδιαφέρον είναι το γεγονός Ότι η κυνηγετική περίοδος χρονικά συμπίπτει σε μεγάλο βαθμό με την περίοδο χαμηλής τουριστικής πίεσης για την χώρα μας, και κατά την έννοια αυτή η θήρα συν-καταλέγεται στον χειμερινό τουρισμό. Παράλληλα ο χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα έχει κατά γενική ομολογία χαμηλό βαθμό ανάπτυξης, ενώ σε σύγκριση με το σύνολο της ετήσιας τουριστικής κίνησης αφορά ένα ελάχιστο ποσοστό (μικρότερο του 10%). Σύμφωνα με τις εξαγγελίες του Υπουργείου Ανάπτυξης, αποτελεί προτεραιότητα η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού στην Ελλάδα. Μια τέτοια πολιτική κατά τον σχεδιασμό της επιμερίζεται στην ανάπτυξη εσωτερικού και εξωτερικού χειμερινού τουρισμού. Με βάση ειδική μελέτη του Ελληνικού Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων, το κυνήγι αποτελεί μορφή εναλλακτικού φυσιολατρικού τουρισμού (όπως η πεζοπορία, ορειβασία, ποδηλασία, η κατασκήνωση, η ιππασία κλπ.)

Το Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ) ιδρύθηκε το 1996 με πρωτοβουλία των επιχειρηματικών φορέων που δραστηριοποιούνται

στον τομέα του τουρισμού και με τη συμπαράσταση προσωπικοτήτων της οικονομικής ζωής και του πνευματικού κόσμου της χώρας.

(ΠΗΓΗ <http://www.kynigos.net.gr> Ανάπτυξη Κινηγетικού Τουρισμού)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7°

TIME SHARING

7.1 ΧΡΟΝΟΜΕΡΙΣΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

Το time-sharing, ή το σύστημα της χρονομετρικής μίσθωσης, είναι ένας θεσμός που γνωρίζει μεγάλη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Με το σύστημα αυτό, όπως είναι γνωστό, ο αγοραστής αποκτά μια δεύτερη κατοικία σε ξενοδοχείο, απάρτμεντ, βίλλα ή τύπου κατάλυμα σε τουριστικό συγκρότημα το οποίο, μπορεί να χρησιμοποιήσει μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, συνήθως από μια έως τέσσερις εβδομάδες για εξήντα χρόνια. Δίνοντας δηλαδή ένα εφάπαξ ποσό - το οποίο σύμφωνα με τον ελληνικό νόμο μπορεί να δωθεί και σε δεκαοχτώ δόσεις - ο ιδιοκτήτης του χρονομεριστικού μεριδίου μπορεί να χρησιμοποιεί το κατάλυμα που έχει αγοράσει, για μια συγκεκριμένη εβδομάδα το χρόνο για εξήντα χρόνια. Παράλληλα, εάν ο πελάτης δε θέλει να χρησιμοποιήσει την ή τις εβδομάδες του στο συγκεκριμένο ξενοδοχειακό συγκρότημα, μπορεί να ανταλλάξει με αντίστοιχες εβδομάδες σε άλλο ξενοδοχείο που συμμετέχει στο σύστημα, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Επιπλέον ο ιδιοκτήτης του χρονομεριστικού μεριδίου έχει δικαίωμα να πουλήσει, να ενοικιάσει ή να κληροδοτήσει το μερίδιο του αυτό, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τα άλλα ακίνητα.

Πρόκειται για ένα σύστημα αρκετά αναπτυγμένο στο εξωτερικό και κυρίως στις Η.Π.Α., τη Βρετανία, την Ισπανία και την Πορτογαλία, το οποίο στην

Ελλάδα, παρά το ότι εμφανίστηκε πριν από δέκα χρόνια, βρίσκεται ακόμα στα πρώτα του βήματα. Κι όμως όλα δείχνουν, πως αν αρχίσει να εκδηλώνεται ενδιαφέρον για το θεσμό, και αν αναπτυχθεί σωστά, μπορεί να γίνει ένας από τους πόλους έλξης του ποιοτικού τουρισμού στην Ελλάδα. Γιατί οι πελάτες που ανταποκρίνονται στο θεσμό του Time-Sharing, οι αγοραστές καταλυμάτων όπως φάνηκε και στα στατιστικά στοιχεία, ανήκουν στη μεσαία και ανώτερη οικονομική – κοινωνική τάξη. Αποτελούν δηλαδή τους “καλούς” τουρίστες, τους τουρίστες υψηλού επιπέδου, οι οποίοι εξάλλου ξοδεύουν τα περισσότερα χρήματα κατά την διάρκεια των διακοπών τους. Είναι κατά κανόνα μέσης ηλικίας άτομα, τα οποία λόγω ακριβώς της ηλικίας τους μπορούν να ταξιδέψουν και εκτός σαιζόν, που είναι επίσης και πιο φθηνά. Έτσι οι ιδιοκτήτες των καταλυμάτων αυτών παρατείνουν την περίοδο των διακοπών αφού δεν ενδιαφέρονται μόνο για ήλιο και θάλασσα αλλά για ένα τόπο με κατάλληλο κλίμα, ένα τόπο ιδανικό για παραχείμανση. Θα μπορούσε για παράδειγμα, να δημιουργηθεί ένα συγκρότημα Time-Sharing, όπου οι ένοικοι τους θα έμεναν και θα έπαιζαν γκολφ το διάστημα Νοέμβριο – Μάρτιο. Θα μπορούσε ακόμα να δημιουργηθεί ένα ανάλογο συγκρότημα κοντά σε χιονοδρομικό κέντρο όπου οι λάτρεις του χειμερινού σκι θα μπορούσαν να συνδυάσουν το ήπιο κλίμα με τη χαρά της διασκέδασης τους.

7.2 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ TIME SHARING

Το time-sharing έχει πολλά πλεονεκτήματα τόσο για τον ξενοδοχειακό επιχειρηματία και τον καταναλωτή, όσο και για ολόκληρη την τουριστική περιοχή.

- Για τον ξενοδοχειακό επιχειρηματία το time-sharing είναι κατ'εξοχήν ποιοτικό προϊόν, που εξασφαλίζει στο ξενοδοχείο πέρα από την αρχική εισροή κεφαλαίων, και ένα σταθερό εισόδημα και μια σταθερή πληρότητα κατά κανόνα μέσης και υψηλής στάθμης. Άλλο σημαντικό πλεονέκτημα είναι η μείωση της εξάρτησης από τον “TOUR-OPERATOR”, αλλά κυρίως ότι μπορεί να παρατείνει σημαντικά τη διάρκεια λειτουργίας του ξενοδοχείου. Όπως αναφέρουν οι εκπρόσωποι του κλάδου εκείνο που επέδρασε θετικά στην παράταση

της σαιζόν ήταν το time-sharing. Ιδιαίτερα ενθαρυντική είναι η εμπειρία του ιδιοκτήτη του ΠΟΡΤΟ-ΥΔΡΑ.

Μετά από πέντε χρόνια λειτουργίας του time-sharing στο συγκρότημα του η σαιζόν στο ΠΟΡΤΟ-ΥΔΡΑ είχε υπερδιπλασιασθεί.

- Πλεονεκτήματα για την τουριστική περιοχή. Το time-sharing μπορεί να προσφέρει πολλά στην τοπική οικονομία. Αρχικά αυξάνει την κατά κεφαλή δαπάνη του τουρίστα και ταυτόχρονα δημιουργεί θέσεις εργασίας για όλο το χρόνο, καταπολεμώντας έτσι το πρόβλημα της ανεργίας κατά τους χειμερινούς μήνες. Επίσης, εξασφαλίζει σταθερή πληρότητα του ξενοδοχείου, καθώς ακόμα κι αν δεν έλθει άλλος στη θέση του.
- Πλεονεκτήματα υπάρχουν ακόμα και για τις αεροπορικές εταιρείες στις οποίες εκτός αιχμής περιόδου η κίνηση είναι αρκετά μειωμένη. Με την σταθερή όμως πελατεία των ξενοδοχείων κατά τη χειμερινή περίοδο, εξασφαλίζεται και γι'αυτές η πελατεία, αφού ο ιδιοκτήτης του χρονομεριστικού καταλύματος, πρέπει να ταξιδέψει για να μεταβεί στον τελικό του προορισμό.

7.3 Τρόποι αξιοποίησης time-sharing

Η χώρα μας διαθέτει πολλές πλεονεκτικές περιοχές στις οποίες θα μπορούσε να αναπτυχθεί το time-sharing αλματωδώς. Αυτά που μας λείπουν είναι οι γνώσεις, τα έργα και κυρίως η διαφήμιση. Με σωστή προβολή θα μπορούσε να αναπτυχθεί σωστά ο θεσμός του time-sharing και την χειμερινή περίοδο και να αποτελέσει το βασικό σκαλοπάτι για την άνοδό του. Το time-sharing προωθείται μέσω πωλητών που παρουσιάζουν το σύστημα είτε εκτός ξενοδοχείου (off site marketing) είτε μέσα στο ξενοδοχείο (on site marketing). Το πελατολόγιο δημιουργείται είτε από τους υπάρχοντες ευχαριστημένους πελάτες του ξενοδοχείου είτε με τη σωστή διαφήμιση και προβολή.

- Ένας σημαντικός λόγος της μη ικανοποιητικής ανάπτυξης του θεσμού στην Ελλάδα είναι η ανεπαρκής προβολή. Η χρονομεριστική μίσθωση είναι άγνωστη στον έλληνα επιχειρηματία και το καταναλωτικό κοινό και είναι φυσικό να τηρούν επιφυλακτική στάση σ'έναν τόσο πρωτοποριακό θεσμό.
- Ένας άλλος παράγοντας που έχει επιδράσει ανασταλτικά είναι η νομοθεσία για τις παραμεθόριες περιοχές που δεν επιτρέπει σε ξένους την ιδιοκτησία ακινήτων σε νησιά όπως η Κρήτη, η Ρόδος και η Κέρκυρα.
- Όμως ακόμα και εκτός αυτά τα νησιά η Ελλάδα διαθέτει δεκάδες περιοχές που θα μπορούσε να αναπτυχθεί ο θεσμός του time-sharing.

Και ο θεσμός αυτός μας εξασφαλίζει πολλά πλεονεκτήματα ανάπτυξης καλύτερου τουρισμού. Προβάλλοντας λοιπόν σωστά το time-sharing μέσα στα ελληνικά πλαίσια, αλλά και δημιουργώντας τις κατάλληλες και απαραίτητες εγκαταστάσεις που επιβάλλει η χειμερινή περίοδος, κάνουμε ένα ακόμα βήμα προς την επίτευξη του στόχου μας.

(ΠΗΓΗ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ TIME SHARING ΧΡΟΝΟΜΕΡΙΣΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8°

Προβλήματα της Ελληνικής Χιονοδρομίας και των Ελληνικών Χιονοδρομικών Κέντρων

Ο [Ελληνικός Σύλλογος Τουριστικής Χιονοδρομίας](#) παρουσιάζει μια επισκόπηση των προβλημάτων της Ελληνικής Χιονοδρομίας και των Ελληνικών Χιονοδρομικών Κέντρων, καθώς και μια άποψη για την ριζική αναδιοργάνωση και μελλοντική επένδυση του χώρου.

8.1 Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Όλα τα Χιονοδρομικά Κέντρα της χώρας - ιδιωτικής ή δημόσιας (με την ευρύτερη έννοια) ιδιοκτησίας - είναι σε κρίσιμη και προβληματική κατάσταση. Αυτό διαφαίνεται από τα ακόλουθα:

- Ζημιές στους ισολογισμούς.
- Υπερκορεσμός τα Σαββατοκύριακα και υπολειτουργία τις καθημερινές.
- Ελλείψεις εξειδικευμένου προσωπικού και ελλιπής εκπαίδευση εργαζομένων στα Χ.Κ.
- Απαρχαιωμένες εγκαταστάσεις.
- Ανυπαρξία σημαντικών επενδύσεων για την ανακαίνιση ή και επέκταση των υφισταμένων εγκαταστάσεων.
- Επιτυχίες του συναγωνισμού - διαρκώς αυξανόμενη προσέλευση ελληνικής χιονοδρομικής πελατείας, τόσο από παραδοσιακά (Ελβετικά, Γαλλικά, Ιταλικά, και Αυστριακά) όσο και από γειτονικά (Βουλγαρικά, Τουρκικά, Σκοπιανά) Χ.Κ.
- Ελλιπές προϊόν το οποίο οδηγεί σε κακή χιονοδρομική εμπειρία για τους πελάτες.

Ζημιές στους ισολογισμούς

Οι επαφές μας με τους περισσότερους Διευθυντές Χ.Κ δείχνουν ότι αυτά αδυνατούν να αντιμετωπίσουν τις λειτουργικές και επενδυτικές τους ανάγκες βασιζόμενοι στα έσοδά τους από τα εισιτήρια και τις εγκαταστάσεις κυλικείων η εστιατορίων και άλλων λειτουργιών. Τα δε περιθώρια για αύξηση των τιμών των εισιτηρίων είναι μηδαμινά, διότι ήδη ευρίσκονται στα επίπεδα τιμών χιονοδρομικών κέντρων του εξωτερικού τα οποία συγκριτικά παρέχουν πολύ καλύτερο χιονοδρομικό προϊόν.

Υπερκορεσμός τα Σαββατοκύριακα και υπολειτουργία τις καθημερινές

Σήμερα, η δυναμικότητα των ελληνικών χιονοδρομικών τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες έχουν κορεστεί. Για τον λόγο αυτό τα ατυχήματα των χιονοδρόμων έχουν αυξηθεί επικίνδυνα στις πίστες, εξαιτίας αυξημένης κίνησης χιονοδρόμων. Το Χ.Κ. Παρνασσού, για παράδειγμα, δυναμικότητας 4.000 χιονοδρόμων με όλες τις πίστες και τους αναβατήρες σε λειτουργία, δέχεται τα Σαββατοκύριακα έως και 6.000-7.000 χιονοδρόμους, πολλές φορές με ορισμένους αναβατήρες ή και πίστες εκτός λειτουργίας.

Αντίθετα, τις καθημερινές, το ίδιο χιονοδρομικό έχει 300 πελάτες συνολικά και υπολειτουργεί με περιορισμένο αριθμό πιστών και οικονομική ζημιά.

Αντίστοιχη κατάσταση επικρατεί στα υπόλοιπα Χ.Κ.

Ελλείψεις εξειδικευμένου προσωπικού και ελλιπής εκπαίδευση εργαζομένων

Η απασχόληση στα Χ.Κ. είναι εποχιακή και τα οικονομικά μέσα πενιχρά με αποτέλεσμα να υπάρχει σοβαρή έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού. Παρουσιάζονται ελλείψεις στις διαστρώσεις πιστών, τη σήμανση και την οριοθέτηση τους, με συνέπεια την πρόκληση συχνών ατυχημάτων.

Η απουσία εκπαίδευσης προσωπικού άλλων τομέων που έρχονται σε επαφή με τον πελάτη, (ταμεία, ενοικίαση εξοπλισμού, εστιατόρια) επιτείνει την εικόνα κακού προϊόντος.

Επίσης, τα παρακάτω θέματα άπτονται της εκπαίδευσης / επιμόρφωσης της διοίκησης των Χ.Κ. αλλά και του Χειμερινού Τουρισμού:

- Ελλιπής εκπαίδευση σε Διοικητικές Ικανότητες / Διοικητική Πολιτική που αντικατοπτρίζεται στις μη ορθολογικές τιμολογιακές πολιτικές,
- περιορισμένη εξωτερική επικοινωνία,
- ελλιπέστατη γνώση αντικειμένου από διοικήσεις κτλ.
- Ανύπαρκτη ικανότητα Διαχείρισης Κρίσεων (Crisis Management)
- Ελλιπείς συνθήκες πρώτων βοηθειών (Emergency Care)
- Έλλειψη Ανάλυσης Επικινδυνότητας (Ski Area Risk Assessment)
- Περιβαλλοντική προστασία

Αυτές οι ελλείψεις δεν είναι ομοιόμορφες σε κάθε Χ.Κ.

Απαρχαιωμένες εγκαταστάσεις

Τα περισσότερα Χ.Κ. δημιουργήθηκαν την δεκαετία του 80 και παλαιότερα. Πολλά από αυτά χρησιμοποίησαν μεταχειρισμένο και πετपालιωμένο εξοπλισμό (αναβατήρες), έτσι οι σημερινές εγκαταστάσεις είναι πραγματικά

απαρχαιωμένες. Σημειωτέον ότι μερικοί αναβατήρες έχουν εγκαταλειφθεί, είτε γιατί τοποθετήθηκαν σε λάθος τοποθεσία στο βουνό και δεν υπάρχουν κονδύλια για τη μεταφορά τους σε πιο πρόσφορο μέρος, είτε γιατί έχουν υποστεί ζημιές και δεν υπάρχουν κονδύλια για την επισκευή τους.

Ανυπαρξία σημαντικών επενδύσεων

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, δεν υπάρχουν περιθώρια από τα έσοδα των Χ.Κ. για νέες επενδύσεις. Με το υπάρχον νομικό και ιδιοκτησιακό πλαίσιο δημιουργούνται ισχυρά αντικίνητρα σοβαρών επενδύσεων στο χώρο. Κανένας ιδιώτης δεν θα εκθέσει σε κίνδυνο κεφάλαια για νέες επενδύσεις, ενώ ο ευρύτερος δημόσιος τομέας αδυνατεί πλέον, στις περισσότερες των περιπτώσεων, να προχωρήσει σε σημαντικές επενδύσεις.

Επιτυχίες του συναγωνισμού

Παραδοσιακά κέντρα χειμερινού τουρισμού

Τα Χ.Κ. στην Ελβετία, Γαλλία, Αυστρία και Ιταλία είναι παγκοσμίου φήμης και λειτουργούν για μια πενήνταετία. Με βάσει τα δεδομένα των τελευταίων χρόνων (στοιχεία από τουριστικά γραφεία, διαδίκτυο κλπ) όλο και περισσότεροι Έλληνες χιονοδρόμοι τα επισκέπτονται για χειμερινές διακοπές τόσο λόγω παρεχόμενων υπηρεσιών όσο και λόγω τιμών.

Ο λόγος είναι απλός: οι τιμές τους μέσω οργανωμένων τουριστικών πακέτων είναι φθηνότερες από τα έξοδα μιας εβδομάδας χειμερινού τουρισμού στη Ελλάδα!

Παράδειγμα, το 2010 ο ΕΣΤΟΥΧ διοργάνωσε εκδρομή 1 εβδομάδας στην Ιταλία, στην περιοχή του Dolomiti Superski σε ξενοδοχείο 3 αστέρων, με πρωινό και βραδινό, αεροπορικά εισιτήρια & μεταφορά από/προς αεροδρόμιο με πούλμαν, εβδομαδιαία κάρτα για 1200 χμ. πίστες, στην τιμή των 930 Ευρώ κατ' άτομο.

Γειτονικά κέντρα χειμερινού τουρισμού

Τα Χ.Κ. στη γειτονική Βουλγαρία έχουν σημαντική εισροή Ελλήνων χιονοδρόμων από τις γειτονικές πόλεις κάθε Σαββατοκύριακο.

Ο ανταγωνισμός εντείνεται με δυσοίωνες προοπτικές για τα Ελληνικά Χ.Κ. Προστέθηκε και ένα μεγάλο χιονοδρομικό κέντρο στο Κοζουί της FYROM (το οποίο θα ολοκληρωθεί σύντομα και η επένδυση του θα φτάσει τα 72 εκ. Ευρώ), μόλις 100 χμ. από τη Θεσσαλονίκη!

Ελλιπές προϊόν (κακή χιονοδρομική εμπειρία για τους πελάτες)

Ο συνωστισμός τόσο στις πίστες όσο και στις εγκαταστάσεις των σαλέ δημιουργούν συνθήκες δυσaráσκειας για τους πελάτες.

Οι μεγάλες (και άτακτες) ουρές αναμονής στους αναβατήρες δημιουργούν διαρκή εστία προστριβών μεταξύ των χιονοδρόμων αλλά και των υπαλλήλων των Χ.Κ. που έρχονται σε επαφή με τους πελάτες και παράλληλα μειώνουν τον χρόνο ενασχόλησης με το άθλημα.

Αυτές οι συνθήκες δημιουργούν μια συνεχή ροή παραπόνων προς τις Διευθύνσεις των Χ.Κ., τα έντυπα μέσα αλλά και τις ιστοσελίδες στο Διαδίκτυο (www.snowclub.gr, www.snowreport.gr κ.α.). Τα παράπονα αυτά είναι συνήθως βάσιμα, αλλά τα σχόλια που προκαλούν, δημιουργούν εντυπώσεις κάθε άλλο παρά ευνοϊκές για τα Χ.Κ. της χώρας και τον χειμερινό τουρισμό μας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο συνωστισμός τα Σαββατοκύριακα επεκτείνεται και στις γύρω περιοχές όσον αφορά στα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια και τα καταστήματα των περιοχών αυτών, τα οποία με τις υψηλές τιμές τους και τις φτωχές συγκριτικά με το εξωτερικό υπηρεσίες εντείνουν την κακή εικόνα του προϊόντος του χειμερινού τουρισμού.

Συμπεράσματα από την ανασκόπηση της παρούσας κατάστασης

Η οικονομική κατάσταση των ελληνικών χιονοδρομικών κέντρων σήμερα είναι από κρίσιμη ως άθλια. Υπό τις συνθήκες αυτές δεν υπάρχει καμία απολύτως δυνατότητα να γίνουν νέες επενδύσεις από τα ταμεία των ίδιων των χιονοδρομικών, παρόλο που στη χώρα μας ο αριθμός των χιονοδρόμων αυξάνεται κάθε χρόνο θεαματικά (σήμερα υπολογίζεται ότι στην Ελλάδα 350.000 άτομα κάνουν σκι περισσότερες από 6 φορές το χρόνο).

Εδώ αξίζει να σημειωθεί το οξύμωρο ότι, ενώ τα Χ.Κ. αδυνατούν να εξυπηρετήσουν τον όγκο των χιονοδρόμων που έρχονται το Σαββατοκύριακο,

σε ετήσια βάση τα Χ.Κ. λιμοκτονούν!! Αυτό το οξύμωρο δεν λύνεται με επεκτάσεις / επενδύσεις στην παρούσα φάση, διότι ναι μεν αυτές θα αποσυμφορήσουν τα Χ.Κ., αλλά θα αυξήσουν τα ελλείμματά τους σε ετήσια βάση.

Ο ανταγωνισμός από τα χιονοδρομικά κέντρα της Βουλγαρίας και των άλλων γειτονικών χώρων είναι πολύ μεγάλος και θα συνεχίσει να εντείνεται. Έτσι, είναι μαθηματικά σίγουρο ?δεδομένου ότι έχει συμβεί αυτό πρόσφατα στα άλλα παλαιότερα και μικρότερα χιονοδρομικά κέντρα της Βουλγαρίας- ότι εάν συνεχιστεί η σημερινή κατάσταση μέσα το πολύ σε 7-10 χρόνια τα χιονοδρομικά κέντρα της Μακεδονίας θα κλείσουν.

Καθίσταται, λοιπόν, σαφές ότι εάν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα, η κατάσταση θα γίνει μη αναστρέψιμη. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα χιονοδρομικά κέντρα είναι το «βαρύ πυροβολικό» του χειμερινού τουρισμού και όλοι γνωρίζουμε πόσο έχουν ωφεληθεί οικονομικά οι γύρω σε αυτά περιοχές και πόσο έχουν βοηθήσει ώστε επαρχίες ολόκληρες που πριν από λίγα χρόνια μαράζωναν σήμερα να βρίσκονται σε οικονομική ευμάρεια.

Το άδικο της υπόθεσης μάλιστα είναι ότι ενώ τα χιονοδρομικά κέντρα βοήθησαν πολύ όλες αυτές τις περιοχές, τα ίδια δεν ωφελήθηκαν οικονομικά ούτε 1 Ευρώ από αυτή την ανάπτυξη.

8.2 ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ Χ.Κ.

Η επίλυση των προβλημάτων της χιονοδρομίας και των Χ.Κ. όπως αναπτύχθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια πρέπει να προέλθει από μια ριζική αναδιάρθρωση της οργάνωσης του τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή των Χ.Κ. που θα περιλαμβάνει:

- Επέκταση, εκσυγχρονισμός και καλή λειτουργία των Χ.Κ.
- Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης των Χ.Κ. από τις τοπικές κοινωνίες (αυτοδιοίκηση και τοπικές επιχειρήσεις).
- Ανάπτυξη τουρισμού 4 εποχών και τουρισμού εβδομάδος στην ευρύτερη περιοχή.

Επέκταση, εκσυγχρονισμός και καλή λειτουργία των Χ.Κ.

Διατυπώνονται στη συνέχεια κάποιες σκέψεις και προτάσεις που έχουν επεξεργασθεί από τον ΕΣΤΟΥΧ και έχουν ως στόχο την σταδιακή βελτίωση και τελική επίλυση των κύριων προβλημάτων των Ελληνικών ΧΚ και κατ' επέκταση της Ελληνικής χιονοδρομίας.

Νομοθετικές ρυθμίσεις

Οι προτάσεις αυτές έχουν προέλθει από την μακροχρόνια συζήτηση που έχει ανοίξει στη χώρα μας για το μέλλον της Ελληνικής χιονοδρομίας τόσο από τις εκάστοτε διοικήσεις των Χ.Κ. όσο και από τις απόψεις που έχουν διατυπωθεί κατά καιρούς από τους συλλόγους που ασχολούνται με τη χιονοδρομία. Στις προτάσεις αυτές, τέλος, έχουν ληφθεί υπόψη και οι απόψεις Ελλήνων και ξένων ειδικών με μακροχρόνια εμπειρία στην ανάπτυξη και λειτουργία Χ.Κ. τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Αμερική.

Όλα τα ανωτέρω που συνδέονται με την καλύτερη λειτουργία και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών απαιτούν επενδύσεις. Τις επενδύσεις αυτές δεν θα πρέπει να τις δει κανείς αποσπασματικά και μονόπλευρα αλλά ολιστικά, με στόχο την συνολική ανάδειξη του χώρου του ΧΚ όχι απαραίτητα μόνο κατά την χειμερινή περίοδο.

Με βάση την παρούσα κατάσταση της χώρας και της διεθνούς συγκυρίας εκτιμάμε ότι το πεδίο αυτό της ανάπτυξης των ΧΚ μπορεί να λάβει μια νέα διάσταση αξιοποιώντας την παρούσα νομοθεσία και τη διεθνή εμπειρία.

Η νομοθεσία των συγχρηματοδοτήσεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και η ανάγκη επέκτασής της από το Υπουργείο και στο χώρο του ορεινού τουρισμού και της Ελληνικής Χιονοδρομίας μπορεί να δώσει νέες προοπτικές στην ανάπτυξη των ορεινών περιοχών αξιοποιώντας και τις δυνατότητες που παρέχει γι' αυτό η ΕΕ.

Αν λάβει κανείς υπόψη επίσης το γεγονός ότι πολλά από τα Χ.Κ. βρίσκονται σε περιοχές με μείωση του ανθρώπινου δυναμικού εξαιτίας κυρίως της εσωτερικής μετανάστευσης, και χαμηλά γενικά εισοδήματα, υπάρχει η δυνατότητα ένταξης αναπτυξιακών σχεδίων που θα μπορούσαν να επιδοτηθούν από ευρωπαϊκά προγράμματα ώστε να αποτελέσουν τροχοπέδη στην περαιτέρω πληθυσμιακή ερήμωση των περιοχών αυτών.

Εκτιμάται ότι σήμερα η επέκταση των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στο Υπουργείο Τουρισμού για τα Χ.Κ. φαίνεται να είναι, με την υφιστάμενη κατάσταση, η μόνη λύση για να βοηθήσει την προώθηση της χιονοδρομίας και της αποτελεσματικότητας της σημερινής πραγματικότητας.

Η συμμετοχή του ευρύτερου δημοσίου τομέα στα μελλοντικά συγχρηματοδοτούμενα αυτά έργα θα εξαρτηθεί φυσικά τόσο από τους ενδιαφερόμενους τοπικούς ή πανελλαδικής εμβέλειας φορείς του Δημοσίου (Υπουργεία, Περιφέρειες, Νομαρχίες, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ομοσπονδίες κλπ) όσο και από τις οικονομικές δυνατότητες στα πλαίσια της σημερινής συγκυρίας.

Η συμμετοχή αυτή του ευρύτερου δημόσιου τομέα εξασφαλίζει τη σύνδεση των μελλοντικών αυτών έργων με την τοπική και ευρύτερη κοινωνία και βοηθά στα πλαίσια της συνεργασίας τους για την, από κοινού, αντιμετώπιση των εμφανιζόμενων πιθανών προβλημάτων.

Μια άλλη σκέψη είναι σε κάποιο από τα Χ.Κ. να επιλεγεί η ανάπτυξη του αφού χαρακτηριστεί ως ΠΟΤΑ (Περιοχή Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης). Μέχρι στιγμής στη χώρα μας βρίσκονται σε εξέλιξη τουλάχιστον δύο τέτοια έργα στην περιοχή Πύλου Μεσσηνίας και ίσως και σε άλλες περιοχές της χώρας αλλά όχι στο στάδιο της κατασκευής,

Απαραίτητη όμως προϋπόθεση για να προχωρήσουν οι επεκτάσεις και η εύρυθμη λειτουργία των Χ.Κ., μέσω των ΣΔΙΤ, είναι να επιλυθεί το πρόβλημα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του έκαστου χιονοδρομικού κέντρου, πράγμα που μέχρι σήμερα είναι σχεδόν αδύνατο. Για να επιλυθεί αυτό το πρόβλημα χρειάζεται πολιτική βούληση από την πλευρά της κυβέρνησης και συνεργασία των υπουργείων Τουριστικής Ανάπτυξης, του ΥΠΕΧΩΔΕ, και του υπουργείου Γεωργικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στάδια υλοποίησης:

Για να προχωρήσουμε όμως σε λύση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των χιονοδρομικών κέντρων και παραχώρηση σε αυτά της χρήσης γης (πιθανόν με τη μορφή του «δημόσιου τουριστικού κτήματος») της περιοχής όπου ήδη αναπτύσσεται το χιονοδρομικό αλλά και της περιοχής όπου προβλέπεται να αναπτυχθεί, προτείνουμε τα συναρμόδια υπουργεία με πρωτοβουλία του Υπουργείου Τουρισμού να ακολουθήσουν τα παρακάτω βήματα.

1. Να ζητήσει την υποβολή ενός τοπογραφικού χάρτη από τη Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού στο οποίο κάθε χιονοδρομικό κέντρο θα αιτείται την περιοχή στην οποία για τα επόμενα π.χ. 50+ χρόνια υπολογίζεται ότι θα μπορούν να αναπτυχθούν ορεινές τουριστικές εγκαταστάσεις. Για τις περιοχές αυτές θα πρέπει να γίνει κατ' αρχάς ένας έλεγχος σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία (Υπ. Αγρ. Ανάπτυξης και τροφίμων, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΚΕΔ κλπ) όπου θα καταγραφούν τα πιθανά προβλήματα και θα διατυπωθούν οι επιμέρους απόψεις επί των εκτάσεων αυτών, Θα πρέπει να εξετασθούν, πέραν του ιδιοκτησιακού, θέματα περιβάλλοντος (περιοχές Natura, ιδιαίτερου φυσικού κάλους κλπ), δυνατότητες και είδος παρεμβάσεων, περιοχές ιδιαίτερης προστασίας και εξαίρεσης εντός των ζωνών αυτών, ζητήματα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, όπως επίσης και οικονομικά δημογραφικά θέματα. Η πρώτη προτεραιότητα που θα πρέπει να εξετασθεί μετά την ανωτέρω καταγραφή είναι αυτή των περιβαλλοντικών θεμάτων και του χωροταξικού σχεδιασμού. Να εξετασθούν τα είδη των παρεμβάσεων (ιδιαίτερα στις περιπτώσεις Natura) και η εναρμόνιση αυτών με θέματα δημογραφικά και πληθυσμιακά. Στις περιοχές Natura απαιτούνται ιδιαίτερα λεπτομερείς περιβαλλοντικές προσεγγίσεις χωρίς εξ αρχής να είναι όλα αρνητικά. Να εξετασθούν επίσης αντίστοιχα περιβαλλοντικά θέματα σε περιοχές προστασίας και η αντιμετώπιση αυτών από την ΕΕ σε άλλες χώρες της ΕΕ. Οι ανωτέρω πρώτες ενέργειες θα έχουν ως στόχο την αξιοποίηση της περιοχής λαμβάνοντας υπόψη το σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και την εναρμόνιση με τις παραδόσεις της κάθε ξεχωριστής περιοχής. Οι υπό μελέτη εγκαταστάσεις τελικώς θα τονώσουν την οικονομία της περιοχής και θα αποτελέσουν πόλο έλξης τουριστών Ελλήνων και Ξένων σε όλη τη διάρκεια του χρόνου.
2. Θα πρέπει να επιλεγούν τα σημαντικότερα χιονοδρομικά κέντρα της χώρας στα οποία θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη. Δεν μπορεί μια χώρα σαν την Ελλάδα να έχει 21 πολύ καλά χιονοδρομικά κέντρα. Ο αριθμός που ταιριάζει ορθολογικά στη χώρα μας είναι 5 έως 6 το πολύ χιονοδρομικά κέντρα εθνικής σημασίας ενώ τα υπόλοιπα θα πρέπει να καταταχθούν σε περιφερειακής σημασίας αλλά και τοπικού ενδιαφέροντος.
3. Σε αυτά τα 5-6 χιονοδρομικά κέντρα θα πρέπει να υπάρξει ένα Master Plan από εταιρεία με παγκόσμιο κύρος και εμπειρία στο χώρο των αναβατήρων αλλά και του πλαισίου διοίκησης τους (Ski Resort Management Framework). Το παραπάνω μπορεί να γίνει με διεθνή ανοιχτή προκήρυξη πρόσληψης Τεχνικού Συμβούλου. Για γρηγορότερη αντιμετώπιση μπορεί να επιλεγεί η διαδικασία της short

list και να απευθυνθεί το υπουργείο σε 3-5 οίκους με εμπειρία στο τομέα αυτό.

Κριτήρια επιλογής Χ.Κ.

Τα χιονοδρομικά κέντρα εθνικής σημασίας θα επιλεγούν με τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Υψόμετρο: από 1.700 έως 2.400 μέτρα. Το υψόμετρο είναι ένας καθοριστικός παράγοντας για τα ελληνικά χιονοδρομικά κέντρα που το χειμώνα δεν λαμβάνουν ευκαταφρόνητες ποσότητες χιονιού κάτω από τα 1.700μέτρα.
2. Χιόνωση: θα πρέπει το 60% των πιστών να έχουν ικανοποιητική χιονοκάλυψη περί τους 4 μήνες το χρόνο (ιδανικός είναι ο βόρειος προσανατολισμός)
3. Μεγάλο χιονοδρομικό πεδίο: για επέκταση των πιστών (θα πρέπει το συνολικό μήκος παλαιών και νέων πιστών να έχει σαν ελάχιστο τα 35 χμ).
4. Πρόσβαση: να βρίσκεται κοντά σε εθνικά δίκτυα ή σε μεγάλα αστικά κέντρα.

Τα χιονοδρομικά τα οποία πληρούν κατά τη γνώμη μας τις παραπάνω προϋποθέσεις είναι τα εξής:

- Παρνασσός
- Χελμός (Καλάβρυτα)
- Βασιλίτσα
- Βόρας (Καϊμάκτσαλαν)
- Φαλακρό
- 3-5 Πηγάδια
- Υπόλοιπα Χ.Κ.

Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης των Χ.Κ.

Οι τοπικές κοινωνίες και επιχειρήσεις έχουν κατά τεκμήριο ωφεληθεί από την παρουσία των Χ.Κ. και την ανάπτυξη του τοπικού χειμερινού τουρισμού. Η Αράχωβα, τα Καλάβρυτα και ο Παλιός Αγ. Αθανάσιος σαν παράδειγμα, έχουν γνωρίσει μεγάλη άνθηση στους τομείς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, εστιατορίων, επιχειρήσεων πώλησης/ενοικίασης εξοπλισμού.

Ένας τομέας που συχνά παραβλέπεται είναι η ραγδαία ανάπτυξη των επιχειρήσεων της ακίνητης περιουσίας (μεσίτες, οικοδομικές επιχειρήσεις, προμηθευτές) στην ευρύτερη περιοχή και οι θέσεις εργασίας που συνεπάγονται. Αυτές οι επιχειρήσεις έχουν μεγάλες ευκαιρίες άνθισης με σχεδιασμό και προώθηση τουρισμού εβδομάδος και τουρισμού 4 εποχών.

Θα μπορούσαν να οργανωθούν εθελοντικά ώστε να προωθήσουν ελκυστικά πακέτα εβδομάδος (με τη συμμετοχή ενοικιαζομένων δωματίων, εστιατορίων, καταστημάτων εξοπλισμού και των Χ.Κ. μέσω καρτών μειωμένης τιμής).

Η τοπική αυτοδιοίκηση θα μπορούσε, κατά τα πρότυπα των Χ.Κ. των Άλπεων, να οργανώσει έναν φορέα υποστήριξης του Χ.Κ. αντλώντας ένα μικρό τέλος από τις υπηρεσίες των τοπικών επιχειρήσεων (ξενοδοχεία, εστιατόρια, ενοίκιαση εξοπλισμού) το οποίο πληρώνει ο καταναλωτής. Ο φορέας αυτός μπορεί να προσφέρει ποικίλες υπηρεσίες υποστήριξης όπως:

- Πληροφορίες (μέσω τηλεφώνου και διαδικτύου)
- Διαφήμιση και κρατήσεις πακέτων
- Δημόσιες σχέσεις
- Συγκοινωνία προς και από Χ.Κ. - δημιουργία parking
- Οργάνωση των τοπικών επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη δημιουργία πακέτων διακοπών εβδομάδος
- Συνεργασία με άλλα Χ.Κ.

Με αυτό τον τρόπο και τα υπόλοιπα Χ.Κ. θα μπορούσαν να αναπτύξουν, σε μικρότερη κλίμακα, τουρισμό διακοπών εβδομάδος.

Το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης σε συνεργασία με άλλους φορείς (Υπουργείο Παιδείας, Νομαρχίες κλπ.) μπορεί να οργανώσει - Λευκές Εβδομάδες - που εισάγουν τα σχολεία στα χειμερινά σπορ, χειμερινές περιηγήσεις και διαφημιστικές προσπάθειες επικεντρωμένες στο τρίγωνο βουνό-αρχαιολογικοί χώροι - θάλασσα.

Ανάπτυξη χειμερινού τουρισμού εβδομάδος

Με βάση την υφιστάμενη κατάσταση, τα Χ.Κ., ενώ αδυνατούν να εξυπηρετήσουν τον όγκο των χιονοδρόμων που έρχονται τα Σαββατοκύριακα, αντίθετα, σε ετήσια βάση είναι ζημιογόνα! Πιστεύουμε ότι παρόμοιες εμπειρίες θα είχαν στο παρελθόν και τα παραδοσιακά Χ.Κ. του εξωτερικού. Η λύση την οποία βλέπουμε να εφαρμόζεται σε αυτά είναι η ανάπτυξη τουρισμού εβδομάδας.

Τα περισσότερα Χ.Κ. της Αυστρίας και της Γαλλίας έχουν την πλειονότητα των δωματίων τους κλεισμένα σε πακέτα εβδομάδος. Φυσικά, οι ντόπιοι και οι κάτοικοι γειτονικών πόλεων πηγαίνουν επί πλέον και κάποια ΣΚ, αλλά το κέντρο βάρους του σχεδιασμού και της προώθησης του χειμερινού τουρισμού είναι με βάση τον τουρισμό εβδομάδος. Τα πλεονεκτήματα είναι τα εξής:

- Τα Χ.Κ. δεν υποαπασχολούνται τις καθημερινές
- Οι πελάτες χιονοδρόμοι έχουν καλύτερη εμπειρία
- Υπάρχει μεγαλύτερη απασχόληση προσωπικού
- Η γενική υποδομή της περιοχής (ξενοδοχεία, εστιατόρια, καταστήματα) απασχολείται όλη την εβδομάδα και όχι μόνο τα Σαββατοκύριακα
- Μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής (επενδύσεις σε επιχειρήσεις 4 εποχών, ακίνητα κλπ.)

Για να μπορεί ένα Χ.Κ. να υποστηρίξει τουρισμό εβδομάδος, χρειάζεται ένα ελάχιστο μήκος πιστών 40-50 χμ. Διαφορετικά ο χιονοδρόμος θα βαρεθεί και δεν θα επιλέξει να ξαναπάει στο Χ.Κ. για τις χειμερινές του διακοπές. Αυτή τη στιγμή, κανένα Χ.Κ. στην Ελλάδα δεν πληροί αυτή την προϋπόθεση. Επομένως για την ανάπτυξη τουρισμού εβδομάδος θα χρειασθεί ένα πλέον ορθολογικό σχέδιο επέκτασης ορισμένων Χ.Κ. όπως αναπτύχθηκε ανωτέρω.

(ΠΗΓΗ <http://www.offroader.gr> προβλήματα της Ελληνικής χιονοδρομίας Μια άποψη για το μέλλον της χιονοδρομίας).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9°

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο Χειμερινός τουρισμός μπορεί να προσφέρει σημαντικά σε πολλούς τομείς με την ανάπτυξή του. Πρώτα απ' όλα, θα μειωθεί η ανεργία στην Ελλάδα με τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε νέες ξενοδοχειακές μονάδες και χιονοδρομικά κέντρα, καθώς και με τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε άλλους τομείς που έχουν σχέση με τουριστικές υπηρεσίες. Επίσης, οι ξενοδοχοϋπάλληλοι θα έχουν μόνιμη απασχόληση και σταθερό εισόδημα ολόκληρο το έτος.

Εκτός από τη δημιουργία θέσεων εργασίας, έχουμε και την ανάπτυξη του πολιτικού επιπέδου των κατοίκων της περιοχής υποδοχής, όπως και την δυνατότητα να παραμείνουν ζωντανές οι παραδόσεις με την διεξαγωγή πολιτιστικών εκδηλώσεων. Επιπλέον, η εισροή του τουριστικού συναλλάγματος και την χειμερινή περίοδο θα βοηθήσει στη βελτίωση του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών της Ελλάδας και θα αμβλύνει τις εισοδηματικές αντιθέσεις μέσα στον εθνικό χώρο.

Στοιχεία του φυσικού αλλά και του δομημένου περιβάλλοντος αποτελούν εισροή στην τουριστική παραγωγική διαδικασία, η οποία, με τη σειρά της, επηρεάζει το περιβάλλον είτε δυσμενώς είτε ευνοϊκά. Ειδικότερα η τουριστική ανάπτυξη μιας περιοχής, υπό τους κατάλληλους όρους και προϋποθέσεις, μπορεί να συμβάλει στην αναβάθμιση της ποιότητας του περιβάλλοντος ή ακόμη και στη δημιουργία νέων περιβαλλοντικών αγαθών, ειδικότερα σε ότι αφορά το δομημένο περιβάλλον, κάτι που δεν συμβαίνει με πολλές άλλες σύγχρονες χρήσεις.

Ο τουρισμός αποτελεί ένα παγκόσμιο φαινόμενο με σημαντικές συνέπειες στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ζωή των διαφόρων χωρών. Δημόσιος, αλλά και ιδιωτικός τομέας γνωρίζουν εκτεταμένες μεταβολές από αυτήν την κυρίαρχη οικονομική τάση των τελευταίων δεκαετιών, καθώς ο τουρισμός δεν περιορίζεται πια, μόνο στους προνομιούχους, αλλά είναι μια ευρέως διαδεδομένη εμπειρία. Η εργασία, η αυτοδιοίκηση, η περιφερειακή ανάπτυξη, η εκπαίδευση, το περιβάλλον, η προστασία του καταναλωτή, οι νέες τεχνολογίες, οι μεταφορές, η δημόσια οικονομία, η φορολογική και δημοσιονομική πολιτική των κυβερνήσεων και ο πολιτισμός είναι μερικοί μόνο τομείς, στους οποίους έχει αντίκτυπο ο τουρισμός. Για ορισμένους μάλιστα προορισμούς, η τουριστική δραστηριότητα έχει πια καθιερωθεί ως η πρώτη

βιομηχανία και ως ο πιο ταχέα αναπτυσσόμενος οικονομικός τομέας σε όρους εισαγωγής συναλλάγματος και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Ιδιαίτερα για τις χώρες με λιγότερο αναπτυγμένη βιομηχανική οικονομία, ο τουρισμός είναι η κυριότερη πηγή εισοδήματος. Η προωθητική συμβολή του τουρισμού για μια κοινωνία δεν περιορίζεται μόνο στην οικονομία. Τα ταξίδια, η εκμετάλλευση του ελεύθερου χρόνου, η επαφή με πολιτισμούς και παραδόσεις άλλων λαών έχουν σημαντικές κοινωνικές προεκτάσεις, όπως η εξάλειψη των διαφορών και η σταδιακή εξασφάλιση της αρμονικής συμβίωσης των ανθρώπων στο νέο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

Αν με κατάλληλη πολιτική είχε επιτευχθεί διατήρηση του μεριδίου των κύριων ευρωπαϊκών περιοχών προελεύσεως, των ΗΠΑ και της Αυστραλίας στον αλλοδαπό τουρισμό της Ελλάδος, θα είχαμε 1,1 εκατ. αφίξεις περισσότερες ετησίως και 150 χιλ. περισσότερες το χειμώνα. Το εύρημα ότι η ελαστικότητα ζήτησεως του χειμερινού τουριστικού προϊόντος είναι πολύ μικρότερη της μονάδος, έχει σημαντικά οικονομικά συνεπαγόμενα για την ιδιωτική οικονομική αποτελεσματικότητα του τομέα. Διότι τυχούσα αύξηση του μεριδίου του χειμερινού θα μείωνε το εύρος των διακυμάνσεων της διαχρονικής εξελίξεως της ζήτησεως που προκαλούνται από συστηματικούς παράγοντες, όπως είναι το εισόδημα και οι τιμές. Συνέπειες: βελτίωση μέσου βαθμού πληρότητας των ξενοδοχείων, βελτιωμένα μέσα έσοδα ανά κλίνη, μικρότερη δέσμευση κεφαλαίων για δεδομένο μέγεθος ζήτησεως.

Τα χαρακτηριστικά των αλλοδαπών χειμερινών τουριστών σε συνδυασμό με το πολύ μικρό μέγεθος ελαστικότητας ζήτησεως, υποδηλώνει ότι η ζήτηση του χειμερινού τουριστικού προϊόντος προέρχεται βασικώς από άτομα οικονομικώς εύρωστα, ώριμα και πληροφορημένα, με ενδιαφέροντα μη συνδεδεμένα ισχυρά με την υπό στενή έννοια διάσταση της απολαύσεως. Αυτό ρίχνει φώς όχι μόνο στην κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσει η διαφήμιση του χειμερινού τουρισμού, αλλά και στον χαρακτήρα των υποδομών που πρέπει να είναι διαθέσιμες. Η ανάλυση των δεδομένων για τις κύριες χώρες προελεύσεως τουριστών, οδηγεί στο μονοσήμαντο συμπέρασμα για τα αίτια του αναιμικού αλλοδαπού χειμερινού τουρισμού στην χώρα μας και της δραματικής μειώσεως κατά την τελευταία εικοσαετία. Τα αίτια πρέπει κατά κύριο λόγο να αναζητηθούν εδώ, στην αδρανούςα χώρα προορισμού.

Η διαπίστωση, ότι η βελτίωση του μεριδίου της ενδιάμεσης περιόδου προέρχεται από τον Λοιπό Κόσμο, μεταφέρει ένα σημαντικό μήνυμα: (α) τις ευεργετικές επιπτώσεις του τουρισμού από τον Λοιπό Κόσμο στη βελτίωση της εποχικής κατανομής του αλλοδαπού τουρισμού στην χώρα μας, και (β) την ανάγκη σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικών, διαφορετικών κατά πάσα

πιθανότητα, που θα αυξήσουν την ελκυστικότητα του προορισμού <<Ελλάδα>> στην Ευρώπη αφ ενός και τον Λοιπό Κόσμο αφ ετέρου.

Η μεγάλη υστέρηση, την οποία παρουσιάζει η χώρα σε ειδικές τουριστικές υποδομές, μπορεί μεν κατά την άποψή μας να μην συνιστά κύριο αιτιώδη παράγοντα της έντονης εποχικότητας που χαρακτηρίζει την τουριστική δραστηριότητα, σε καμία περίπτωση, όμως, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί αυτή για μια κατεξοχήν τουριστική χώρα. Ενόψει της θέσεως που υιοθετείται στο παρόν μελέτημα, η χώρα μας έχει χρέος να επιλέξει με πολλή προσοχή και μετά από ώριμη σκέψη το είδος των ειδικών υποδομών, στις οποίες πρέπει να δώσει έμφαση. Ο κατακερματισμός πόρων, χωρίς αναφορά στην δυνητική ζήτηση ισοδυναμεί με ασύγγνωστη σπατάλη πόρων και απώλεια χρόνου, που αναποφεύκτως θα βλάψει το μέλλον του τουρισμού. Το γενικό συγκριτικό πλεονέκτημα που διαθέτει η χώρα στον τουριστικό τομέα δεν σημαίνει ότι το διαθέτει και για κάθε ειδική μορφή τουρισμού, εξεταζόμενη υπό το πρίσμα κυρίου κριτηρίου προσελκύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10°

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

πηγή: Τουριστικό Πανόραμα έρευνα: Kara Research

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

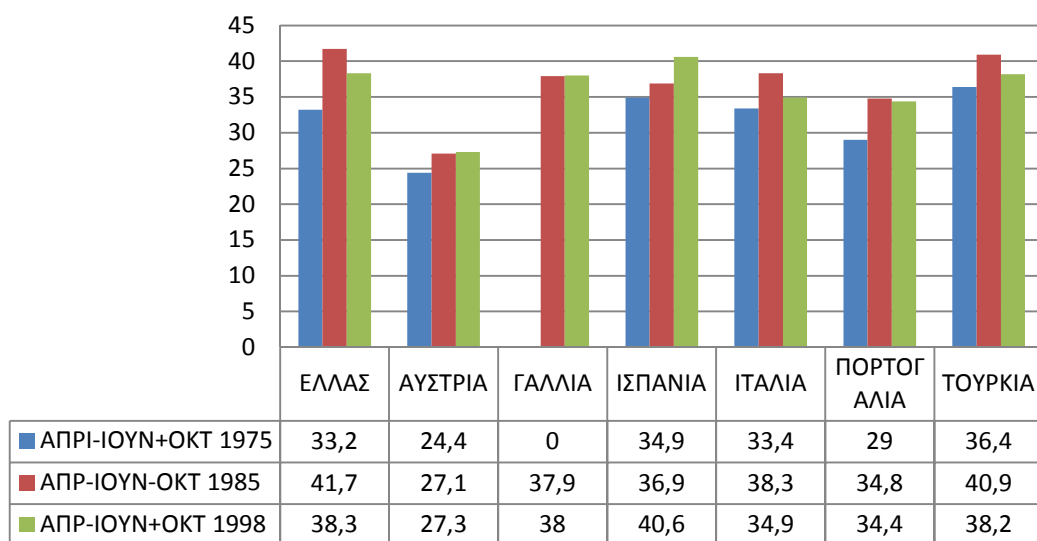

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

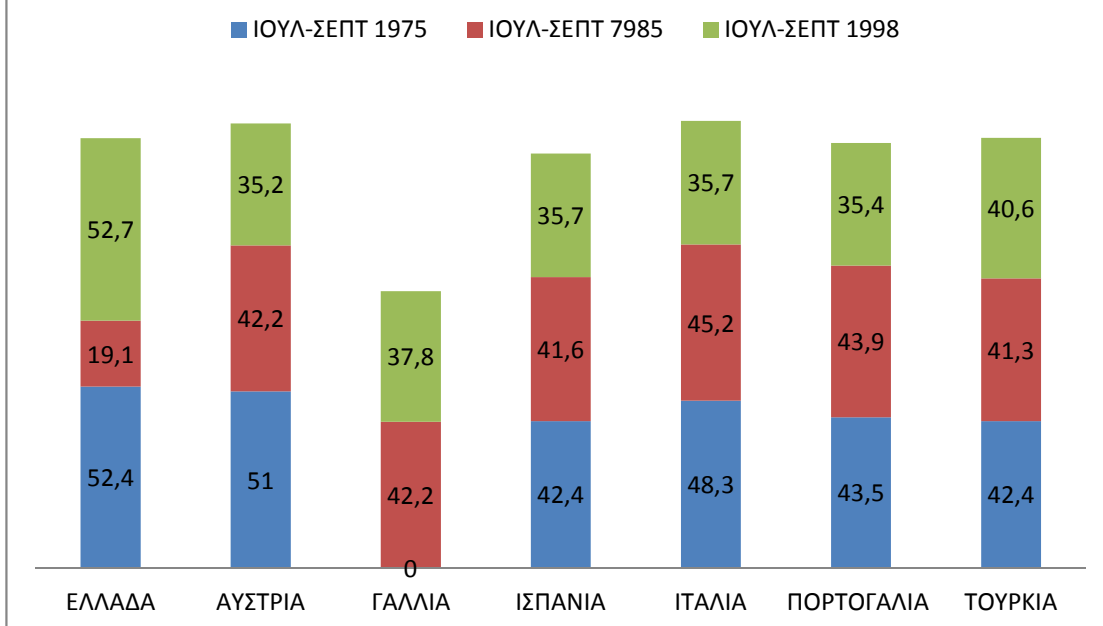
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΦΙΞΕΩΝ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ+ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1975,1985,1998

(ΠΗΓΗ Παναγιώτης Γ. Παυλόπουλος, Χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα, ανάλυση, συμπεράσματα, προτάσεις, 2000)

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

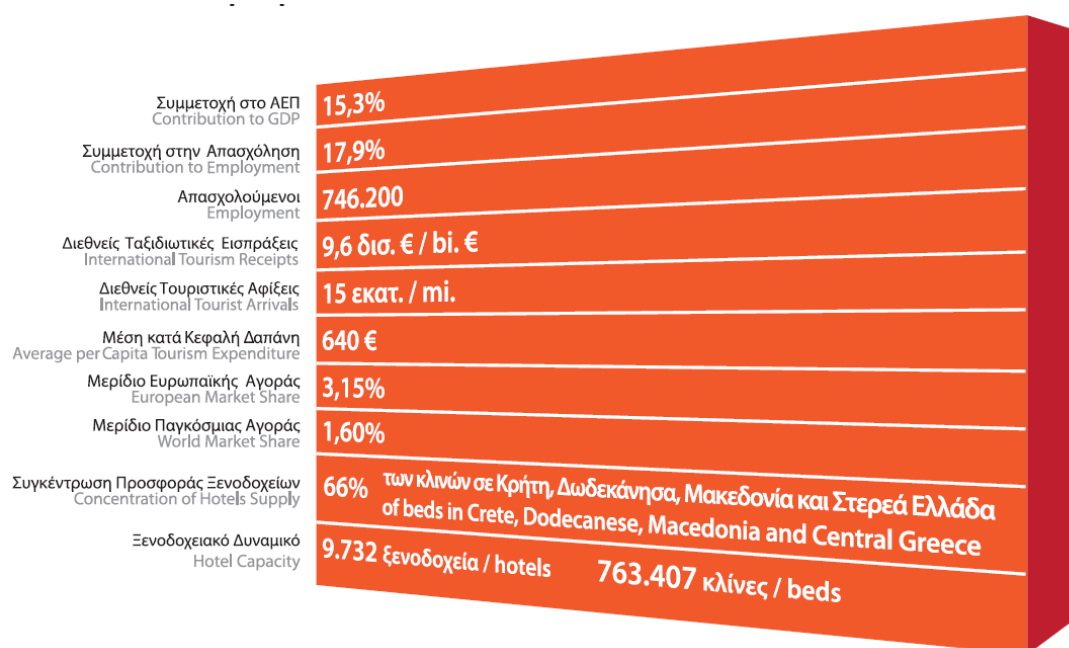
ΚΑΤΑΝΟΜΗ % ΑΦΙΞΕΩΝ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΙΟΥΛΙΟΥ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1975,1985,1998

(ΠΗΓΗ Παναγιώτης Γ. Παυλόπουλος, Χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα, ανάλυση, συμπεράσματα, προτάσεις, 2000)

Βασικά μεγέθη του Ελληνικού τουρισμού, 2010

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

(ΠΗΓΗ ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και τράπεζας της Ελλάδος)

**Διεθνές τουριστικές αφήξεις, διεθνής ταξιδιωτικές
εισπράξεις και μέση κατά κεφαλή δαπάνη 2010**

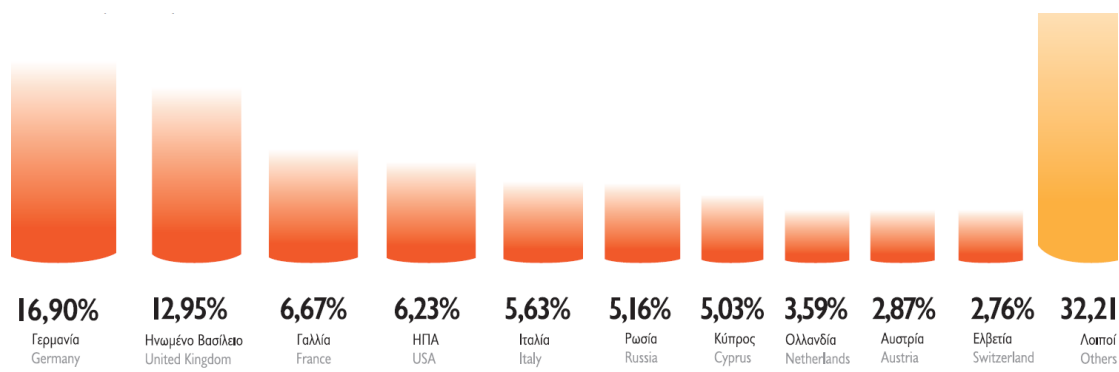
ΓΡΑΦΗΜΑ 2

	Σύνολα Total	Μεταβολές Change	2010 2009
Διεθνείς Τουριστικές Αφίξεις International Tourist Arrivals	15.007.490	0,6%	
Διεθνείς Ταξιδιωτικές Εισπράξεις International Tourism Receipts	9.611,3 εκατ. € / ml. €	-7,6%	
Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη Average per Capita Tourism Expenditure	640 €	-8,2%	

(ΠΗΓΗ ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Ελληνικής Στατιστικής
Αρχής και τράπεζας της Ελλάδος)

Κατανομή διεθνών ταξιδιωτικών εισπράξεων ανά χώρα προέλευσης 2010

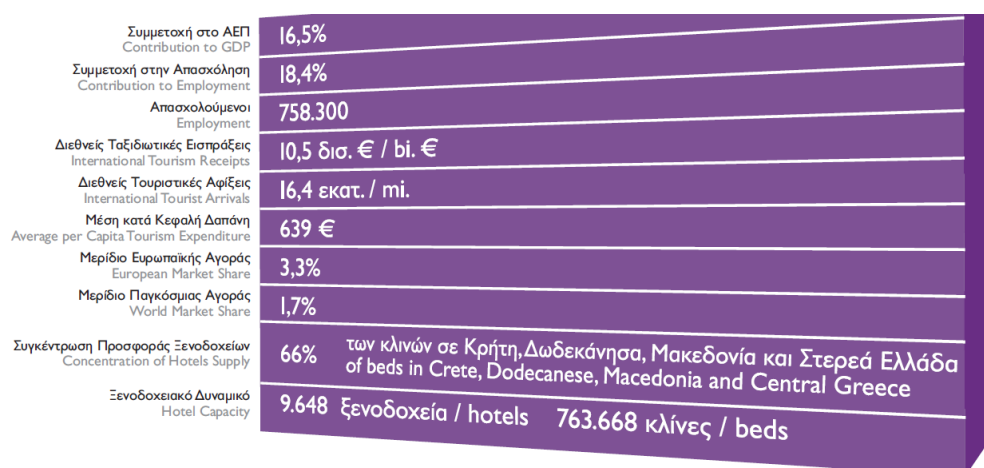
ΓΡΑΦΗΜΑ 3

(ΠΗΓΗ ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και τράπεζας της Ελλάδος)

Βασικά τουριστικά μεγέθη του Ελληνικού τουρισμού, 2011

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

(ΠΗΓΗ ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και τράπεζας της Ελλάδος)

**Διεθνές τουριστικές αφήξεις, διεθνής ταξιδιωτικές
εισπράξεις και μέση κατά κεφαλή δαπάνη 2011**

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

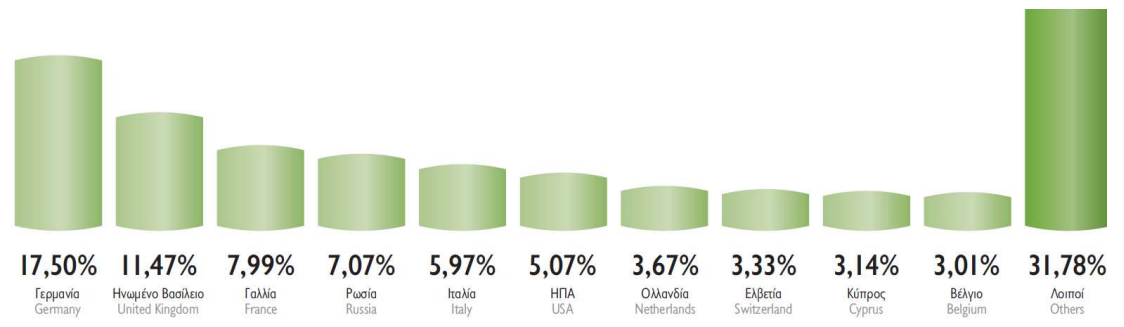
	Σύνολο Total	Μεταβολές Change	2011 2010
Διεθνείς Τουριστικές Αφίξεις International Tourist Arrivals	16.427.247	9,5%	
Διεθνείς Ταξιδιωτικές Εισπράξεις International Tourism Receipts	10.504,7 εκατ. € / mi. €	9,3%	
Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη Average per Capita Tourism Expenditure	639 €	-0,2%	

(ΠΗΓΗ ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Ελληνικής Στατιστικής
Αρχής και τράπεζας της Ελλάδος)

**Κατανομή διεθνών ταξιδιωτικών εισπράξεων ανά
χώρα προέλευσης 2011**

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

(ΠΗΓΗ ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Ελληνικής Στατιστικής
Αρχής και τράπεζας της Ελλάδος)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ηγουμενάκης Νίκος Γ., Κώστας Κραβαρίτης , Περικλής Λύτρας, Εισαγωγή στον Τουρισμό Interbooks, Αθήνα 1998 (σελ.105,109-112,114-121,124,126,127)
- *Παναγιώτης Γ. Παυλόπουλος, Χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα, ανάλυση, συμπεράσματα, προτάσεις,2000 (σελ.11,12,13,14,63,93)*
- Κώστας Κραβαρίτης, Συνεδρίων, κινήτρων, εκθέσεων. (Επαγγελματικός Τουρισμός), Οργάνωση συνεδρίων στα ξενοδοχεία. Εκδόσεις Interbooks 1992.(σελ.37,38,39)
- Κωνσταντίνος Ανδριώτης, Αειφορεία και εναλλακτικός τουρισμός, εκδόσεις Αθ.Σταμούλης, 2008 (175-176)
- Ηγουμενάκης Νίκος Γ., Τουριστικό Μάρκετινγκ εκδόσεις Interbooks,1999 (σελ.188)
- Σημειώσεις time sharing (χρονομεριστική μίσθωση στην τουριστική βιομηχανία)
- Περικλής Ν. Λύτρας Κοινωνιολογία του τουρισμού, εκδόσεις interbooks, 1998 (σελ.80-81,83)
- Περικλής Ν. Λύτρας Τουριστική Κοινωνιολογία, εκδόσεις interbooks, 1987 (σελ.70-76)
- ΠΗΓΗ(σημειώσεις Τουριστικού Marketing Κύριου Φραγκούλη Αντώνη)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- <http://arahova.net> άρθρο για τα προβλήματα του χειμερινού τουρισμού
- <http://tzoumerka-murgia.gr> ορεινός τουρισμός και αθλητικός τουρισμός
- <http://www.athensguide.org> χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα
- <http://www.pezoporla.gr> Το site για την πεζοπορία στα μονοπάτια της Ελλάδας
- <http://www.kalymnos-isl.gr> αναφορά στην αναρρίχηση
- <http://www.parnitha-np.gr> ορεινή ποδηλασία
- <http://www.kynigos.net.gr> Ανάπτυξη Κυνηγετικού Τουρισμού
- www.touristorama.com τουριστικοί προορισμοί της Ελλάδας
- <http://www.athensguide.org> χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα
Τα κείμενα και οι φωτογραφίες είναι μια συνεργασία της εταιρείας μας με το περιοδικό Greek Ski Resorts

- <http://www.mbatourism.gr> στατιστικά στοιχεία
- <http://www.offroader.gr> *προβλήματα της Ελληνικής χιονοδρομίας Μια άποψη για το μέλλον της χιονοδρομίας*
- Στατιστικά στοιχεία τουριστικό πανόραμα έρευνα <http://www.kapa-research.com>
- <http://www.sete.gr> στατιστικά στοιχεία-επεξεργασία στοιχείων Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και τράπεζας της Ελλάδος